

LETNI POSVET MLADINSKEGA SEKTORJA 2016

Gradivo za 2. dan posveta

Razvoj mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Mestna občina
Ljubljana

MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA

Vsebina

1 UVODNE BESEDE	3
1.1 »Misli globalno, deluj lokalno: 2.0« <i>Dr. Peter Debeljak, direktor Urada RS za mladino</i>	4
1.2 Strategija za novo realnost mladinskega sektorja v Ljubljani <i>Dr. Uroš Grilc, vodja Urada za mladino Mestne občine Ljubljana</i>	5
1.3 Ključ do uspeha je v sodelovanju <i>Tin Kampl, predsednik Mladinskega sveta Slovenije</i>	6
2 OCENA STANJA NA PODROČJU RAZVOJA MLADINSKEGA DELA IN MLADINSKIH POLITIK NA OSNOVI REGIJSKIH DOGODKOV V LETIH 2015 in 2016	7
2.1 UVOD	8
2.2 REGIJSKI DOGODKI 2015	9
2.3 DOSEŽENI CILJI REGIJSKIH DOGODKOV 2015:	9
2.4 NOV KONCEPT REGIJSKIH DOGODKOV V 2016	10
2.5 CILJI REGIJSKIH DOGODKOV 2016:	10
2.6 NAMENI REGIJSKIH DOGODKOV 2016:	10
2.7 ZAKLJUČKI IN POBUDE REGIJSKIH DOGODKOV 2016	11
2.8 V POVEZAVI Z DELOM URSM	11
2.9 V POVEZAVI S SPREMEMBAMI ZAKONA IN SISTEMSKIH UREDITEV	11
2.10 V POVEZAVI Z ZAPOSILTVAMI V MLADINSKEM SEKTORJU	11
2.11 V POVEZAVI Z RAZVOJEM LOKALNE MLADINSKE POLITIKE TER LOKALNIMI ODLOČEVALCI	12
2.12 V POVEZAVI S FINANCIRANJEM MLADINSKIH ORGANIZACIJ:	12
2.13 SPLOŠNA OCENA STANJA	13
2.14 VEČ POZITIVNEGA PRITISKA MLADIH	13
2.15 BOLJŠA VZPOSTAVITEV KOMUNIKACIJSKIH KANALOV MED MLADIMI IN OBČINAMI	13
2.16 OBČINE RASTEJO IN SE RAZVIJAJO SKUPAJ Z MLADIMI	13
3 PREDSTAVITVE REGIJ	14
3.1 ZASAVSKA REGIJA	15
3.2 KOROŠKA REGIJA	20
3.3 GORENJSKA REGIJA	26
3.4 OSREDNJESLOVENSKA REGIJA	43
3.5 POMURSKA REGIJA	50
3.6 GORIŠKA REGIJA	56
3.7 PRIMORSKO-NOTRANJSKA REGIJA	63
3.8 OBALNO-KRAŠKA REGIJA	67
3.9 POSAVSKA REGIJA	71
3.10 JUGOVZHODNA REGIJA	76
3.11 SAVINJSKA REGIJA	81
3.12 PODRAVSKA REGIJA	85

1 UVODNE BESEDE

1.1 »Misli globalno, deluj lokalno: 2.0«

Se še spomnite vsečnega in po svojem sporočilu posrečenega slogana »Misli globalno, deluj lokalno«, ki ga je tam sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja na lokalnih volitvah uporabila ena od političnih strank? Zdi se, da bi lahko ta slogan uporabili tudi, ko govorimo o razvoju mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni.

V zadnjih letih smo zaradi hitro spreminjajočega se okolja, posledic finančno-ekonomske krize, novih izzivov, s katerimi se soočajo mladi ter potrebe po dograjevanju ustreznih normativnih, strateških in konceptualnih osnov za vodenje mladinske politike ter razvoja mladinskega dela priča kar dinamičnemu ritmu v mladinskem sektorju. Na vseh nivojih, državnem in lokalnem. Pri vseh subjektih, vladnih in nevladnih, nacionalnih, regionalnih in lokalnih. Ko govorimo o nacionalni ravni, ne moremo spregledati, da so se zgodile nekatere pomembne pozitivne spremembe, čeprav še vedno ne moremo biti zadovoljni z dinamiko in globino odgovorov na izzive. Čaka nas še veliko dela. Ampak dokaj močan je občutek, da gre vse skupaj v pravo smer. Ko govorimo o lokalni ravni, je več kot očitno, da je dinamika prav tako zelo zaznavna. Morda še bolj, kot na nacionalni ravni. Vendar pa različna v enem pomemben vidiku: proporcionalnosti in premočrnosti. V tem času v mnogih lokalnih skupnostih, predvsem večjih, lahko s prostim očesom zaznamo odlične in odločne korake naprej. Pri drugih, predvsem manjših, pa še vedno (pre)veliko odsotnost potrebnih aktivnosti. Še več. Analize kažejo, da lahko beležimo celo opuščanje že prehojenih poti. Takšno stanje ni dobro.

Zakaj je pomembno, da imamo boljši, predvsem pa bolj regionalno skladen razvoj mladinskega dela in mladinske politike? Ker teorija in praksa kažeta, da je to najbolj učinkovit nivo, da v pravem kontekstu, ob upoštevanju specifik in potreb posameznega okolja, naslovimo izzive, s katerimi se soočajo mladi. Ta ugotovitev ni zrasla na zelniku Urada RS za mladino, to je v evropskem prostoru splošno sprejet aksiom.

A je čas, da s prstom pokažemo na tiste lokalne skupnosti, ki ne sledijo tempu? Nikakor ne. Analize kažejo, da večina lokalnih skupnosti skuša slediti potrebam. Pri tem pa se soočajo s pomanjkanjem znanj in izkušenj, ozaveščenosti različnih akterjev in boljše sistemsko podporo, tudi finančno. Celo (zgrešenim) sistemom lokalne samouprave v Sloveniji, ki predvsem manjšim občinam ne daje dovolj potrebne sape za sledenje tempu. Predvsem pa še vsi soočajo s politično realnostjo. Na našem področju se rezultati »investicij« po navadi ne pokažejo takoj. Prav tako »investicije« ne zagotavljajo same po sebi želenih rezultatov. Ostaja pa dejstvo: brez »investicij« skoraj zagotovo ni rezultatov. Lokalne skupnosti, ki so to spoznale, učinke svojih aktivnosti dokazljivo žanjejo. Tistim lokalnim skupnostim, ki tega še niso spoznale, pa je na tej poti potrebno pomagati.

Tej smeri smo skupaj s partnerji, na zadnje v okviru koncepta »Rastimo skupaj«, zavezani tudi v Uradu RS za mladino. Gradivo, ki ga prebirate, je nastalo na podlagi posnetka stanja v posameznih regijah v okviru projekta in kaže splošno sliko. Verjetno se vsi strinjamo, da bi ta lahko bila boljša. Če želimo to doseči, pa mora vsak v okviru zmožnosti in pristojnosti prispevati svoje. Naše aktivnosti bomo nadaljevali tudi v naslednjem letu. In gotovo tudi vsaj do takrat, dokler ne bomo popolnoma zadovoljni.

Za konec velja velika zahvala vsem, ki kakor koli prispevate k boljši sliki na lokalni ravni.

Dr. Peter Debeljak, direktor Urada RS za mladino

1.2 Strategija za novo realnost mladinskega sektorja v Ljubljani

23. novembra letos je minilo natanko leto dni od sprejema **Strategije Mestne občine za mlade 2016-2025**. Gre za prvi celoviti razvojni dokument Mestne občine Ljubljana, ki vključuje vsa področja delovanja in znotraj vseh lokalnih politik proaktivno umešča mladinsko politiko v vse javne politike, od stanovanjske, zdravstvene, izobraževalne, zaposlovalne, kulturne športne, socialne itd. In čeprav je pred nami še 9 let izvajanja Strategije za mlade, ki zajema 14 ciljev in 38 ukrepov, je bilo prvo leto, leto 2016, brez dvoma ključno. Ključno za vzpostavitev prvih korakov nadaljnega razvoja mladinskega sektorja v MOL in izboljšanja položaja mladih, ki bivajo (teh je preko 58.000), se šolajo ali delajo na območju glavnega mesta (56.000). In ključno za jasno sporočilo vsem, ki delujejo v mladinskem sektorju, da s Strategijo mislimo resno.

Na MOL smo v letu 2016 namreč na področju mladih domislili in v življenje spravili tri ključne ukrepe, ki jih je napovedala Strategija MOL za mlade 2016-2025 in ki so trd oreh vseh lokalnih politik za mlade: zaposlovanje, stanovanjska problematika, kakovostno mladinsko delo. Teh treh področij smo se lotili na nov način: poznavajoč dosedanje ukrepe na področju zaposlovanja mladih in reševanja stanovanjske problematike smo se zavedali, da potrebujemo drugačne pristope, ki bodo dajali konkretne rezultate. Dosedanji ukrepi na obeh področjih so vsi pomembni, a žal je brezposelnost mladih še vedno previsoka in stanovanjska problematika mladih pravzaprav nerešljiva. Kaj smo torej na podlagi Strategije uspeli v letu 2016 realizirati?

Zaposlovanje mladih je za nas pomembna tema, saj želi tudi občina postati aktiven partner in prispevati svoj delež. Projekt Kul služba! je v enaintrideset podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je MOL, prinesla dimenzijo mladih in dvignila zavest glede tega, kako pomembno je misliti na zaposlovanje mladih. MOL tako daje zgled vsem drugim delodajalcem, da velja do zaposlovanja mladih pristopati kar se da konkretno. In to je bil le prvi korak Kul službe!, ki dobiva nadaljevanje.

Sredi decembra bo Mestni svet MOL sprejemal Pravilnik o dodeljevanju neprofitnih stanovanj mladim. Za mlade do 30. let bomo na tej podlagi v letu 2017 izvedli poseben, ločen javni razpis in jim podelili 30 stanovanj ali 10% vseh razpisanih neprofitnih stanovanj. Javni stanovanjski sklad MOL je tako mladinsko politiko integriral v sistem neprofitnih stanovanj, saj bodo mladi imeli možnost kasnejšega prehajanja znotraj tega sistema. Tako smo oblikovali sistemski ukrep, ki bo dolgoročno zagotavljal mladim možnost za urejanje stanovanjskega problema.

In še en ključen korak nam je uspel konec leta 2016: zagotovili smo dodatna proračunska sredstva za naslednji dve leti in objavili triletni razpis, s katerim bomo poskrbeli za sistematični razvoj mreže mladinskih centrov v Ljubljani. Z njim postavljamo nove standarde mladinskega dela in ga približujemo kar največji skupini mladih v MOL, hkrati pa povezujemo delovanje mladinskega sektorja v MOL pod skupno blagovno znamko mreže Mladinskih centrov Ljubljana.

Na MOLu smo prepričani, da sta velik napor in široka javna razprava v času oblikovanja Strategije MOL za mlade 2016-2025 privedli do v prvi vrsti jasno definiranih ciljev kompleksnih ciljev mladinske politike in do zavesti, da mora mladinska politika sooblikovati vse druge lokalne politike, ki vplivajo na položaj mladih. In če so cilji in ukrepi dobro formulirani, če so postavljeni v realno okolje, potem imajo vse možnosti, da se jih nato tudi uresniči ter ne ostajajo le lepa črka na papirju. Zato si ime »strategija« zasluzi le tisti razvojni dokument, ki dejansko spreminja realnost na bolje. Za slednje potrebujemo »strategijo« v pravem pomenu besede. Še več, brez take »strategije« bo realnost deležna zgolj kozmetičnih popravkov. Mladi v Sloveniji in mladinski sektor pa danes terjajo realne spremembe in jim kozmetika več ne zadošča. Upravičeno.

Dr. Uroš Grilc, vodja Urada za mladino Mestne občine Ljubljana

1.3 Ključ do uspeha je v sodelovanju

Zavedanje o problematiki mladih se, to moramo priznati, v zadnjih letih dviguje, tako v splošni javnosti kot med političnimi odločevalci na različnih ravneh. Vendar pa samo zavedanje še vedno ne prinaša garancije, da se izpostavljene izzive dejansko naslavlja in rešuje. Vse prevečkrat smo mladi samo del retorike političnih odločevalcev in premalokrat del ukrepov.

Mladinska politika bi se naj izvrševala po načelu, da je čim bližje mladim državljanom in državljanom, kar pomeni, da ključno vlogo pri tem odigrajo ravno lokalne skupnosti. Lokalne skupnosti bi tako morale prve prevzeti odgovornost za razvoj mladinskih politik in mladinskega dela, strukture na višjih ravneh pa bi prevzele naloge, ki jih na lokalni ravni ni moč ali ni smiselno urejati.

Pri razvoju mladinskih politik in mladinskega dela v okolju, ki je mladim najbližje, ključno vlogo igra sodelovanje. V prvi vrsti predvsem sodelovanje med mladimi in mladinskimi organizacijami na eni strani ter predstavniki občin in pristojnih institucij na drugi strani. S kontinuiranim procesom medsebojnega sodelovanja bomo oblikovali politike in programe, ki bodo odgovarjali na realne potrebe in izzive mladih, hkrati pa bomo z vključevanjem mladih v odločevalske procese gradili skupnost, v kateri bodo mladi nepogrešljiv člen.

Hkrati pa moramo priložnosti in sinergije iskati tudi širše in izven meja posamezne občine. Mladi namreč v svojem vsakodnevnem življenju v veliki večini niso omejeni zgolj na območje ene občine, ampak so pri opravljanju svojih vsakodnevnih opravil mobilni. Živijo v eni, izobražujejo se v drugi, prijatelje imajo v tretji in hodijo na treninge v četrto. Če se želimo pri tem približati mladim je medsebojno sodelovanje občin nujno potrebno. S skupnimi projekti bodo občine lahko mladim ponudile več in ustvarile okolje, v katerem bodo mladi lahko brez težav uresničevali svoje interese.

V okviru regijskih dogodkov »Rastimo skupaj« v zadnjih dveh letih iz pogovorov, ki jih imamo z mladimi in predstavniki občin, ugotavljamo, da predstavniki občin hitro trčijo ob občinske meje, ko gre za razvoj mladinskih politik in mladinskega dela. Številne ideje, ki prihajajo s strani mladih tako ostajajo neuresničene. Občine tako spodbujamo, da za začetek pričnejo vsaj z medsebojno koordinacijo, ki bo namenjena deljenju praks in izkušenj hkrati pa bo ustvarjala tudi prostor za skupne projekte. Občine se, predvsem tiste manjše, zavedajo, da mladim vedno ne morejo ponuditi tistega, kar mladi potrebujejo in da bi v sodelovanju z drugimi to lahko zagotovili. Ti drugi so lahko tudi občine.

Platformo, ki jo s projektom »Rastimo skupaj« nudimo mladinskim organizacijam in lokalnim skupnostim, morajo le-te izkoristiti in z medsebojnim sodelovanjem poiskati systemske rešitve, ki bodo zagotavljale ustrezno okolje, v katerem bodo mladi lahko razvijali svoje ideje in potenciale ter kvalitetno preživljali prosti čas.

Tin Kampf, predsednik Mladinskega sveta Slovenije

**2 OCENA STANJA NA
PODROČJU RAZVOJA
MLADINSKEGA DELA IN
MLADINSKIH POLITIK
NA OSNOVI REGIJSKIH
DOGODKOV V LETIH
2015 in 2016**

Pripravila: Nataša Lombergar, Urad RS za mladino

2.1 UVOD

Z Regijskimi dogodki v letih 2015 in 2016 na Uradu RS za mladino ne želimo podajati analize stanja in razvoja mladinskih politik in mladinskega dela za celotno državo, saj na osnovi izvedenega nimamo celovitega vpogleda v dogajanje na terenu. Presojamo lahko zgolj glede na zapaženo stanje na dogodkih ter glede na odzive mladinskih in občinskih struktur na posredovane vprašalnike. Iz zbranih gradiv, podatkov in pogovorov pa lahko razberemo splošno klimo v družbenih odnosih med mladimi in občinami ter številne načine podpore mladim s strani občin. Ta postaja vse bolj raznolika in si še vedno, podobno kot mladi do nje, utira neka nova pota v procesu približevanja. Opaziti je, da se ti dve, sicer generacijsko povsem raznoliki skupini, med seboj ne oddaljujeta, ampak zbližujeta, da je proces približevanja živahen, in poteka z manjšimi ali večjimi ovirami v duhu skupne rasti.

Konkretne podatke za posamezne občine in regije prilagamo v gradivih, ki so na podlagi vprašalnikov pripravljene za posamezen dogodek v letu 2016. V njem so zajeti izključno podatki tistih mladinskih organizacij in občin, ki so se odzvale na poslano vprašalnike.

2.2 REGIJSKI DOGODKI 2015

Urad RS za mladino je konec leta 2014 sprejel zavezo o izpeljavi posebnih dogodkov po statističnih regijah v mladinskem sektorju Slovenije, ki so se skupaj s partnerji (MSS, Movit, Mreža MaMa) v letu 2015 tudi uspešno izpeljali v dvanajstih obiskanih občinah. Dogodkov se je udeležilo skupno **več kot 350 udeležencev mladih**, tako aktivnih znotraj mladinskega sektorja kakor tudi predstavnikov neorganizirane mladine in šolajočih se otrok iz srednjih in višjih razredov osnovnih šol, ki so dogodek uporabili kot izbirne teme. Na strukturiranem dialogu je bila zagotovljena udeležba odločevalcev iz nacionalne in lokalne ravni: udeležbo so zagotovili tako predstavniki vlade, med njimi **številni ministri in državni sekretarji (MIZŠ, MK, MJU, MGRT, MDDSZ, MZdr, MI)**, **poslanci DZ**, **kakor tudi predstavniki občin, med njimi številni župani in podžupani ali predstojniki oddelkov za mlade (skupaj je bilo udeleženih več kot 25 predstavnikov različnih občin)**, **pa predstavniki območnih zavodov za zaposlovanje in regionalnih razvojnih agencij**. Vsi dogodki so bili tudi v živo spremljani na portalu mlad.si in objavljeni na številnih drugih portalih in družabnih omrežjih, kakor tudi pokriti s strani več lokalnih in nacionalnih medijskih hiš.

2.3 DOSEŽENI CILJI REGIJSKIH DOGODKOV 2015:

1. Najpomembnejši vidik izpeljanih regijskih dogodkov v letu 2015 je bil, da so **mladi na lokalnem nivoju sami ustvarili vseh dvanajst dogodkov** ob pomoči in posvetu z URSM in ostalimi soorganizatorji ter dvema nacionalnima koordinateljema – izbrali so si častne goste, teme za pogovor in določili primere dobrih praks.
2. Vsem dogodkom je bilo skupno, da so bili **dobro pripravljene, da so imeli dobro udeležbo ter da so omogočili mladim iz svojega kraja ali regije, da so se seznanili z nekaterimi novostmi iz področja delovanja mladinskega sektorja Slovenije na nacionalni ravni ter da so lahko odpirali številne teme in nerešene težave, ki se bodo, predvsem po napovedih udeleženih lokalnih odločevalcev, v prihodnje tudi reševale ali celo uresničile**. Bistven doprinos je soočenje mladih z odločevalci, ki so jim lahko zastavili katerakoli vprašanja in so tudi prejeli takojšnje odgovore na njih. Šlo je tudi za soočenje mladinskih struktur iz celotne statistične regije na enem mestu ter seznanitev s praksami, težavami in načini reševanj le-teh.
3. Z izvedenimi dogodki smo, kot smo tudi napovedali na začetku, dosegli predvsem to, da smo **dvignili zavedanje lokalnih odločevalcev glede pomena mladinskih struktur, mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni**, čeprav smo tudi mi po drugi strani v mnogih občinah opazili že zelo razvito delovanje in povezanost mladih z občinami, kar tudi potrjuje, da se že izvajajo priporočila iz resolucije o Nacionalnem programu za mladino. Prenesla so se številna znanja, dobre prakse in izkušnje iz nacionalne na lokalno raven in obratno. **Ponudili pa smo novo platformo za organizirano in spontano mreženje mladinskih struktur med seboj, z lokalnimi odločevalci in nacionalno ravni.**

2.4 NOV KONCEPT REGIJSKIH DOGODKOV V 2016

Konec leta 2015 in po sprejeti evalvaciji projekta Regijskih dogodkov v letu 2015 smo na URSM skupaj z MSS sprejeli odločitev, **da z dogodki nadaljujemo, vendar v nekoliko spremenjeni obliki in zasedbi**. Namesto Movita se je kot soorganizator pridružil Inštitut za mladinsko politiko, ki je s svojim znanjem in delovanjem na celotnem območju Slovenije vsebinsko nadgradil začeta prizadevanja po aktivnejšem prodiranju v lokalna dogajanja na področju mladinske politike.

URSM in sodelujoče organizacije so še naprej **sledile ukrepom, ki jih je glede stanja organiziranosti mladinskega sektorja na lokalni ravni ter instrumentov za podporo mladinskega dela ter standardov mladinske politike na lokalni ravni** pripravil že v Nacionalnem programu za mladino. Pri obiskih mladinskih organizacij v letošnjem letu nas je v prvi vrsti zanimalo, **kako poteka dejansko uresničevanje javnega interesa** v mladinski sferi na lokalni ravni, saj ugotavljamo, da trenutna ureditev zastopanosti mladinskih interesov v Mladinskem svetu Slovenije in mladinskih svetih na lokalni ravni ne zajema celotne populacije mladih.

Vsi dogodki so zabeleženi na portalu www.mlad.si in www.ursm.gov.si.

2.5 CILJI REGIJSKIH DOGODKOV 2016:

- **odpravljanje pomanjkljivosti v ukrepih mladinske politike,**
- spodbujanje **priprave strategij za mlade** v lokalnih skupnostih, v sodelovanju z mladimi in po smernicah tega programa
- **izboljšanje delovanja mladinskega sektorja in povečano sodelovanje mladih pri upravljanju družbenih zadev**
- zagotavljanje geografsko usklajenega razvoja organizacij v mladinskem sektorju in delovanja neorganizirane mladine
- izdelava **končnega elaborata** v obliki zbranih zavez vseh 12ih dogodkov

2.6 NAMENI REGIJSKIH DOGODKOV 2016:

- prepoznavanje **učinkovitosti mladinskih politik in odkrivanje pomanjkljivosti v ukrepih**, ki se pojavijo bodisi pri nekaterih skupinah mladih, na določenih geografskih območjih ali ob določenih življenjskih razmerah.
- pregled stanja in **seznanitev s situacijo v mladinskem sektorju Slovenije znotraj delujočih mladinskih organizacij, njihova vpetost v lokalne strukture ter povezanost z mladimi**, pregled dela in pomoč pri odpravi težav na lokalnem in regionalnem nivoju.
- vzpostavitev **dialoga in plodnega partnerstva** vseh relevantnih deležnikov
- spodbujanje in krepitev stalnih mehanizmov posvetovanj z mladimi
- spodbujanje **ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju**, razvoja ključnih področij mladinskega sektorja ter zagotavljanje delovanja neorganizirane mladine
- pregled **stanja mladinske infrastrukture** v občini/regiji
- seznanitev s **programi, ki spodbujajo in podpirajo socialno vključenost mladih z manj priložnostmi**

2.7 ZAKLJUČKI IN POBUDE REGIJSKIH DOGODKOV 2016

V nadaljevanju so zbrane nekatere pobude in zaključki iz posvetov, za katere menimo, da so dovolj domiselne in uresničljive, da jih je vredno upoštevati pri vseh nadaljnjih korakih, povezanih z razvojem mladinskega sektorja Slovenije. Zadevajo pa vse tiste, ki ga soustvarjamo, in **bodo na našem urniku ostale kot usmeritve in priporočila, ki jih je vredno upoštevati.**

2.8 V POVEZAVI Z DELOM URSM

- Urad prouči možnost krepitev sistemske podpore delovanja mladinskih svetov lokalnih skupnosti, tako o podpori ustanavljanju kot razvoju obstoječih
- Pobuda razpisodajalcem, da poleg »podpisov in poročil« gredo tudi na teren pogledat in preverit aktivnost, kako se izvaja. S tem bi poleg kvantitativnih kazalnikov imeli v vpogled tudi v kvalitativne.
- Pobuda za nov način financiranja mladinskih organizacij in organizacij za mlade, ki bi vključeval tudi financiranje stroškov infrastrukture (v povezavi z JP URSM)
- Razpis URSM ostaja v okvirih kriterijev, ki vključuje tudi področje delavnic za mlade in kulturnih dejavnosti, URSM preveri možnost, da bi bil javni razpis bolj prilagodljiv
- Mlade naj se naslavlja z drugačnim besednjakom kot se komunicira znotraj sektorja – besede kot so odlok, strategija, proračun, participacija itd jih odvrčajo od želje po sodelovanju v mladinskih organizacijah.
- Prepoznati nove tehnologije, predvsem spletne, kot pomembno področje za participacijo mladih; vključiti jih kot nove vsebine med kriterije na JP

2.9 V POVEZAVI S SPREMEMBAMI ZAKONA IN SISTEMSKIH UREDITEV

- Pobuda, da se v zakon o MSLS-jih doda določba o obveznem financiranju MSLS-jev s strani občine (lahko tudi v nekem sorazmernem deležu).
- Ni dovolj, da se mlade sliši, treba jih je upoštevati. Mladi si želijo participacije, vendar poti do nje še niso povsem dobro sistemsko rešene, zato se mora prostor za soodločanje mladih še bolj odpreti.
- Vpeljati v izobraževalni sistem obvezne dodatne oblike neformalnega izobraževanja, ki so se jih do zdaj udeleževali le prostovoljci.
- URSM po zgledu zakona na področju kulture smiselno uredi področje oddajanja prostorov v lokalnih skupnostih tudi v Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju
- Pobuda za sistemsko ureditev področja na ravni zakonodaje, ki bo občinam nalagala, da razvijajo mladinsko politiko in mladinsko delo na lokalni ravni

2.10 V POVEZAVI Z ZAPOSILTVAMI V MLADINSKEM SEKTORJU

- Preveri se možnosti zaposlovanja mladih in mladinskih delavcev v mladinskih centrih in mladinskih organizacijah pri ukrepih Aktivne politike zaposlovanja.
- Ena zaposlena oseba do 29 let v vsaki mladinski organizaciji
- Poklic mladinskega delavca se ovrednoti enakovredno z ostalimi poklici v javnem interesu.
- Uredi se sofinanciranje zaposlitev mladih delavcev pri razpisih EU oz evropskih projektih

2.11 V POVEZAVI Z RAZVOJEM LOKALNE MLADINSKE POLITIKE TER LOKALNIMI ODLOČEVALCI

- Razvoj lokalne mladinske politike naj se umesti v strategije razvoja lokalne samouprave.
- Pobuda občinam, da za financirane projekte uvedejo e-poročanje.
- Občine pri načrtovanju uporabe/prenove javnih površin vključujejo mlade preko posvetovanj.
- Občine naj se ponovno zavežejo k drugačnemu ovrednotenju mladinskega dela mladih prostovoljcev
- Pobuda za sodelovanje območnih Uradov za delo z mladinskimi strukturami v regiji.
- Večje vključevanje mladih v odločevalske procese (Komisija za mlade na občinah, svetovalna telesa ipd.)
- Mladi se lahko sami organizirajo v stanovanjske kooperative, pri čemer se lahko zgledujejo po rešitvah v tujini.
- Pobuda občinam, da bi odkupile nekatera stanovanja za mlade iz stečajnih mas.
- Pobuda za ustanovitev regijskega centra za prostovoljstvo + koordinatorja za prostovoljstvo.
- Občine, ki se v regiji že povezujejo, svoje sodelovanje nadgradijo tudi z vključevanjem vsebin o mladih in razvoju mladinske politike.
- Pobuda županom, da na rednih srečanjih županov iz regij vključijo tudi tematiko povezovanja na področju mladih.
- Oblikovanje platforme na ravni regije, ki bi mladim ponudila odgovore na vprašanja, ki si ji zastavljajo.
- Predlog, da bi se mladi z namenom povezovanja sestajali v aktualnem kraju (npr. v Ljubljani), aktivnosti pa izvajali v kraju, od koder prihajajo.
- Pobuda za sprejem odloka za mlade na ravni občin naj postane izenačena z odlokom za kulturo, ki je obvezen del delovanja občin.
- Strategije občin za mlade naj vključijo tudi povezovanje s sosednjimi manjšimi občinami
- Znotraj različnosti v lokalnih skupnostih se poišče skupno delovanje, ki lahko občine in mlade poveže
- Mladinske organizacije v regiji se lahko mrežno povezujejo in vzpostavijo močnejšo povezanost
- Župani naj odločajo o pobudi za povezovanje mladih s sosednjimi občinami
- Občine ponudijo mladim prostore za razvoj urbanih subkultur;

2.12 V POVEZAVI S FINANCIRANJEM MLADINSKIH ORGANIZACIJ:

- Pobuda za razpise za MC-je za obnovo infrastrukture MC-jev.
- Vzpostavitev posebnega načina za pripravo razpisov (preverjanje potreb med mladinskimi organizacijami), da bodo ti bolj učinkoviti in bodo naslavljali aktualne problematike
- Pobuda za finančne spodbude organizacijam, ki izurijo mlade v praktičnih spretnostih skozi neformalno izobraževanje.
- poišče se sistemsko rešitev pri financiranju projektov za mlade z novimi kriteriji

2.13 SPLOŠNA OCENA STANJA

2.14 VEČ POZITIVNEGA PRITISKA MLADIH

V letu 2016 smo se z razliko od leta 2015 veliko bolj poglobili v lokalna okolja ter na odnose med mladinskim sektorjem in lokalnimi strukturami. Neka splošna ugotovitev je, da si občine na veliko načinov prizadevajo pritegniti mladinske strukture k sodelovanju, vendar je njihov očitek slednjim, da so premalo odzivni, in da pričakujejo s strani mladih »več pozitivnega pritiska«. Medtem ko predstavniki mladinskih organizacij pričakujejo s strani občin več sredstev za programe, kar pa predstavlja za občine dodatne pritiske, saj večinoma sredstva delijo po ustaljenem vzorcu preko razpisov. Druga splošna ugotovitev je, da obstajajo v regiji in med občinami velike razlike, ki so tudi posledica količine sredstev, naseljenosti in bližine večjih mest, v katerih so mladi bistveno bolj organizirani. V manjši krajih se mladi najpogosteje povezujejo preko športnih ali kulturnih društev in se veliko manj ukvarjajo in zanimajo za področje mladinskega dela ali mladinskih politik. Enako kot med občinami pa obstaja velika razlika tudi med regijami, v nekaterih je stanje mladinske organiziranosti bolj razvito kot v drugih, vendar so tudi razlogi, zakaj prihaja do takšnih dostopanj, od regije do regije drugačni in niso vedno v direktni povezanosti z vlogo lokalnih struktur.

2.15 BOLJŠA VZPOSTAVITEV KOMUNIKACIJSKIH KANALOV MED MLADIMI IN OBČINAMI

Na RD 2016 je bilo moč zaslediti, da si mladi v večini primerov želijo večjega vpliva pri odločanju o zadevah, ki se tičejo njihovega bivalnega okolja, vendar je pot do teh odločitev pogosto nejasna ali celo težko dostopna. Mladi se želijo osamosvojiti, pa ne vedo kako, prav tako si mladi želijo več prostorov in bolj urejene infrastrukture, vendar za to nimajo pogojev ali sredstev. Velika večina teženj mladih je povezana z njihovo eksistenco, bolj kot z njihovo željo po uveljavljanju ali participaciji pri javnih zadevah. Večina sodelujočih občin na regijskih dogodkih ima urejene odloke ali strategije za mlade, večina ima zaposleno osebo, ki pokriva področje mladinskih problematik. Občine rešujejo vprašanja, ki zadevajo mlade, na mnoge načine, čeprav se mladi pogosto pritožujejo, da »so neslišani ali zapostavljeni, in da je celo »lažje biti upokojenec, kot pa mlad«, saj so upokojenci zanesljiva volilna baza, poleg tega imajo veliko časa. Prav tako mladi opozarjajo, da se jih ne naslavlja z njim prijaznim jezikom in na njim atraktiven način, in da tudi v smislu komunikacije med tema dvema strukturama prihaja do generacijskih prepadov in komunikacijskih šumov..

2.16 OBČINE RASTEJO IN SE RAZVIJAJO SKUPAJ Z MLADIMI

V splošnem je moč trditi, da je pred obema skupinama še veliko izzivov, da pa je slika zagotovo optimistična, saj na obeh straneh obstaja želja po sodelovanju in imajo tako mladi kot lokalne strukture od tega koristi in so obojni motivirani. Naša vloga kot nosilcev projekta je, da smo neke vrste most med enim in drugimi, da jim pomagamo najti pot in možne oblike sodelovanja ter da prenašamo dobre prakse sodelovanja iz ene regije v drugo. In seveda, da ob tem vsi »Rastemo skupaj!«

3 PREDSTAVITVE REGIJ

Zbrala in uredila: Petra Miklaužič, Mladinski svet Slovenije

3.1 ZASAVSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 15. april 2016

Lokacija regijskega dogodka: Mladinski center Zagorje ob Savi, Cesta 9. avgusta 48, Zagorje ob Savi

Lokalni organizator: Mladinski center Zagorje ob Savi

Število udeležencev: 17

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Trbovlje, Občina Zagorje

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	57711
Št. mladih	9096
Delež mladih	15,8%
Št. brezposelnih mladih	1063
Delež brezposelnih mladih	27,4%
Št. zaposlenih prebivalcev od 15. leta dalje	22155
Št. mladih zaposlenih	3226
Delež mladih zaposlenih	14,6%
Št. oseb v terciarnem izobraževanju	2094
Delež oseb v terciarnem izobraževanju	23%

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Organizacija	Sredstva v EUR
Mladinski center Hrastnik, javni zavod	15.526
Mladinski center Zagorje ob Savi, javni zavod	20.429
Mladinski center Trbovlje, javni zavod	28.420
Javni zavod za kulturo, mladino in šport Litija, javni zavod	21.337
Skupaj	85.712

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- MC Trbovlje
- MC Hrastnik
- MC Zagorje ob Savi
- Klub zasavskih študentov ŠKLAB
- Klub trboveljskih študentov Klub B
- Klub študentov Hrastnik ŠOHT
- Mladinski svet Zagorje ob Savi
- Mladinski svet Litija
- Društvo prijateljev mladine Zagorje, Trbovlje, Hrastnik
- Filmsko ustvarjalno društvo Loke Studio
- Taborniški rod Polde Eberl Jamski
- Društvo Rast
- Punkt
- Ropotarnica
- KŠTM

Stanje v regiji na področju mladine:

Področje je dobro pokrito, poleg pestrega nabora športnih društev in klubov imajo mladi možnost udejstvovanja na rednih dogodkih Mladinskih centrov, študentskih klubov, ter drugih društev in zavodov. Stanje na področju mladinskega organiziranja v regiji je slabše.

Med prave mladinske organizacije lahko prištejemo le študentske klube, vse ostalo so načeloma ozko profilirane organizacije, ki v svoje delovanje vključujejo tudi mlade.

Obstaja precej pobud, ki delujejo kot neformalne skupine, preskok v formalizacijo pa jim največkrat ne uspe, to pa je pogoj da lahko sploh pridobijo kakšna sredstva, kandidirajo na razpise ipd.

V Občini Trbovlje sta dve srednji šoli, Srednja tehniška in poklicna šola Trbovlje (program: elektrotehnik, tehnik računalništva, orodjar, strojni tehnik, avto instalater), Gimnazija in Ekonomska srednja šola Trbovlje, v Zagorju se nahaja Srednja šola Zagorje (program: zdravstvena nega, gastronom hotelir, gastronomija, trgovec, ekonomski tehnik, pomočnik v biotehnik in oskrbi). Hrastnik nima srednje šole. V regiji se nahaja tudi Zasavska ljudska univerza, ki ponuja različne pridobitve izobrazbe (osnovna šola, poklicna šola, srednja šola, dodiplomski študij).

Kot tudi sicer v Sloveniji, sta tudi v Zasavju ti dve področji tisti, na katerih imajo mladi največ izzivov. Za mlade na poti osamosvajanja, je zaposlitev ključnega pomena, brez nje si težko privoščijo stanovanje, pa tudi teh ni veliko.

Celotni regiji je skupna visoka brezposelnost, mladi v Zasavju težko najdejo službo. Npr. v Trbovljah je zabeležena 25,4 odstotna brezposelnost v starosti od 15 - 29. Tako imenovani »beg možganov«, izseljevanje mladih iz regije proti Ljubljani ali celo v tujino je pogosto.

Stanovanj je malo. Ni politike načrtovanja stanovanjskih rešitev za mlade, ni strategije na tem področju, ni razpisov za mlade.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Na področju bivanjskih razmer je potreba po strateškem načrtovanju različnih oblik rešitev (zadruženstva, prehodna stanovanja za mlade, stanovanjske rešitve za mlade družine, razpis za mlade ipd.).

Mladi si želijo več urbane športne infrastrukture – v mestu je primanjkljaj na tem področju (ogromno je športne infrastrukture, manjka pa tista, namenjena urbanim športom). To velja predvsem za Trbovlje, največje mesto v regiji, kjer je tudi več potreb po tem.

Aktivna politika zaposlovanja bi morala biti usmerjena tudi v tista podjetja, ki dolgoročno lahko zadržijo zaposlene in zaposlujejo nove.

Ker želimo, da mladi ostanejo v Zasavju in se osamosvojijo (preselijo od doma), potrebujejo tudi službe. Pri mladih je smiselno vzpodbujati podjetnost in temu ustrezno podporno okolje.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Primer Trbovlje:

Gremo mi na svoje – primer reševanja stanovanjske problematike med mladimi. V Trbovljah je MCT tisti naslovnik, povezovalni člen med mladimi in odločevalci.

Primer Zagorje:

Na podlagi predloga MC Zagorje, je bila lani v Občini Zagorje ustanovljena Komisija za mladinska vprašanja, pripravila je Odlok o mladini, trenutno pripravlja Strategijo za mlade. Komisija je povezovalni člen med mladino in odločevalci.

Primer Hrastnik:

Pod okriljem MC Hrastnik potekajo priprave na ustanavljanje Komisije za mladinska vprašanja in pripravljanje Strategije za mlade.

Podpora s strani občin:

Vsi trije mladinski centri so javni zavodi, katerega financirajo Občine iz svojega proračuna, imajo tudi podporo pri razvoju novih projektov.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

V Zagorju je bila lani ustanovljena komisija za mladinska vprašanja, šteje 5 članov, dva predstavnika mladinskega sveta, dva predstavnika mladinskega centra, en predstavnik občinske uprave.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Mladinski centri v regiji Zasavje (Litija, Zagorje, Hrastnik in Trbovlje) imajo izdelano sodelovalno mrežo, regijsko koordinacijo. S pomočjo regijske koordinacije načrtujejo in izvajajo skupne, večje projekte, ki imajo širši učinek.

Prav tako poteka sodelovanje med študentskimi klubi v regiji.

Drugi izzivi:

Izziv v regiji predstavlja sodelovanje z Regijskim razvojnim skladom. Vsi trije centri so se pred nastopom nove finančne perspektive aktivno vključili v soustvarjanje regijskega razvojnega plana. Žal ugotavljajo, da pri tem niso bili uspešni, njihove ideje niso ali so bile le v manjši meri uslišane, posledično tudi niso bili uspešni pri prijavi projektov.

PERSPEKTIVE OBČIN

Občina Zagorje ob Savi:

Občina Zagorje ob Savi ob vsakoletni pripravi Odloka o proračunu Občine Zagorje ob Savi v samem proračunu na določenih proračunskih postavkah predvidi določena sredstva tudi za nemoteno delovanje organizacij za mlade npr. Društvo prijateljev mladine Zagorje ob Savi, ŠKLAB – klub zasavskih študentov in MC ZOS. V slednjem primeru gre za javni zavod, zato je višina proračunskih sredstev na tej postavki tudi najvišja.

Občina Zagorje ob Savi vsako leto objavlja tudi razne javne razpise, s katerimi krepi tudi društveno povezanost najrazličnejših družbenih in tudi starostnih skupin, tako na področju kulture, športa, ekipnih državnih tekmovanj, turizma, kmetijstva, okolja ter humanitarnih, dobrodelnih in invalidskih organizacij.

Pri vsakem načrtovanju oz. raznih javnih razpravah ob razgrnitvah prostorskih osnutkov poskušajo v sam prostor umestiti čim več smiselnih predlogov. V okviru večjih prireditev, ki jih organizira občina, mladim nudijo možnost, da tudi sami organizirajo tematske dogodke.

Sodelovanje z mladimi v Občini Zagorje ob Savi ocenjujejo kot zelo uspešno. V lanskem letu so prejeli tudi certifikat Mladim prijazna občina.

Občina Trbovlje:

Občina Trbovlje ima v Razvojni strategiji do leta 2022 mlade posebej opredeljene, nimajo delovnega telesa, ki bi se posebej ukvarjala z mladinskimi vprašanji, se pa pri odločitvah, ki vplivajo na mlade, posvetujejo z mladimi. Mladinskega sveta nimajo.

Participacijo mladih v občini ocenjujejo kot dobro, bi pa bile novosti in izboljšave dobrodošle. Mlade vidijo kot dobro organizirane in da imajo močan interes za sodelovanje z Občino.

Načeloma so zadovoljni z mladinskim organiziranjem v Občini, s številom mladinskih organizacij in organizacij za mlade, želijo pa si še več organizirane mladine, več aktivnosti in dejavnosti mladinskih struktur.

Ocenjujejo, da bi lahko Občina na področju zaposlovanja mladih bolje delovala.

V razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj uvršča mlade kot posebno kategorijo upravičencev. Stanovanjska zadruga ne obstaja. Občina ocenjuje, da bi lahko na tem področju bolje delovala.

Občina izpostavlja tri ukrepe za mlade: certifikat Mladim prijazna občina, Unicefovo mesto in Občinske štipendije.

Občina Hrastnik:

Občina ima v razvojni strategiji mlade posebej opredeljene, nima pa specifičnega dokumenta, ki bi urejal samo področje mladine. Trenutno imajo v pripravi Komisijo za mladinske politike. Mladi so sistemsko vključeni v Svet zavoda Mladinski center Hrastnik.

Ocenjujejo, da so mehanizmi za participacijo mladih dobri, izboljšave bi bile dobrodošle. Mladi za sodelovanje z Občino niso posebej zainteresirani. Interes za participacijo se pojavi le izjemoma, ko gre za pomembna vprašanja, ki vplivajo na njihovo življenje in razvoj. Mladi so sicer dobro organizirani, vendar njihovo delovanje ni usmerjeno v participacijo.

Izpostavili bi tri ukrepe za mlade: štipendiranje, subvencioniranje zaposlovanja in finančno spodbujanje programov in projektov mladinskih organizacij. Več bi se želeli posvečati participaciji mladih.

3.2 KOROŠKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 22. april 2016

Lokacija regijskega dogodka: Marenberški kulturni center, Mariborska cesta 8, Radlje ob Dravi

Lokalni organizator: Marenberški mladinski kulturni center

Število udeležencev: 26

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Črna na Koroškem, Občina Ravne na Koroškem, Občina Radlje ob Dravi

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	71303
Št. mladih	11122
Delež mladih	15,6%
Št. brezposelnih mladih	1045
Delež brezposelnih mladih	30,3%
Št. zaposlenih prebivalcev od 15. leta dalje	28618
Št. mladih zaposlenih	4272
Delež mladih zaposlenih	14,9%
Št. oseb v terciarnem izobraževanju	2988
Delež oseb v terciarnem izobraževanju	26,9%

Vir: SURS, podatki veljajo za leto 2015

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Organizacija	Sredstva v EUR
Javni zavod za turizem, šport, mladinske in socialne programe Spotur Slovenj Gradec, javni zavod	25.242
Javni zavod ŠKTM za šport, kulturo, turizem in mladino Radlje ob Dravi, javni zavod	20.429
Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Ravne na Koroškem, javni zavod	9.261
Koroški mladinski kulturni center Kompleks	10.623
Skupaj	65.555

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- Mad-Špajz
- Taborniki
- Mladinski svet Slovenj Gradec
- Mladinski center Slovenj Gradec
- Društvo podeželske mladine
- Društvo Skate park
- Marenberški mladinski lokalni svet
- Marenberški mladinski kulturni center Radlje ob Dravi
- Klub koroških študentov
- Koroški mladinski kulturni center Kompleks
- Mladinski center Ravne na Koroškem
- Mladinski svet Ravne na Koroškem
- Mladinski kulturni center Dravograd
- Kud Konkuvo
- Zadruga Zraven

Stanje v regiji na področju mladine:

Preživljanje prostega časa v obliki različnih izobraževalnih delavnic, popoldanskih aktivnosti, športnih prireditev ter takšnih in drugačnih zabav je v regiji dobro pokrito. Različne organizacije po dogovoru med seboj prirejajo različne aktivnosti, da se le te ne pokrivajo, mladi pa imajo ogromno priložnosti dopolnjevanja svojih aktivnosti.

Mladi v Koroški regiji opažajo naraščanje neformalnega izobraževanja. MKC-ji na Koroškem skrbijo za mladinske dejavnosti in mladinsko delo, ki omogočajo razvoj kritičnega mišljenja pri mladih in dvig kompetenc za samostojno življenje, medtem ko MSLS-ji za povezovanje mladinskih organizacij. Opažajo tudi porast organizirane mladine.

Mladi so izpostavili slabo povezovanje mladinskih organizacij v regiji. S povezovanjem bi lahko bolje dosegali skupno vizijo in dosegali zastavljene cilje.

Kot ključni problem in izziv regije je pomanjkanje delovnih mest. Izobraženi kader beži iz regije, ni poenotenega razvojnega sistema, izobraževalni zavodi in organizacije dijakov ne spodbujajo k razmišljanju. Mladi so izpostavili, da po njihovem mnenju nekateri župani nimajo vizije, tako tudi ni poenotenega razvojnega programa, ki bi pripomogel k rešitvam. Pri mladih primanjkuje kreativnih, poslovnih in drugih idej ravno zaradi slabe razvojne usmerjenosti nekaterih občin na Koroškem. Opažajo pomanjkanje zagona in kompetenc pri mladih.

Težavo mladim na koroškem povzroča tudi iskanje stanovanj. Mladi ocenjujejo, da so stanovanja za tukajšnje finančne razmere predraga in zato nedostopna mladim. Na trgu tudi ni dovolj ponudbe stanovanj.

Prav tako primanjkuje prostorov za udejstvovanje mladih na različnih področjih kot npr. glasbene skupine nimajo prostora za vadbo.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Mladi bi si želeli okrepitev MKC-jev z vsebinami, ki izhajajo iz želja in potreb mladih. Večje prepoznavanje socialnega kapitala, ki ga ustvarjajo mladinske organizacije in osveščanje odločevalcev o pozitivnih učinkih mladinskega dela.

Krepitev MKC-jev s človeškimi viri – vsaj eden zaposlen v MKC-ju pod 27 let, ki dela mladinsko delo neposredno z nepovezано mladino. Želeli bi si večje spoštovanje in upoštevanje mladine, več stika z odločevalci, več vpliva pri odločanju o ključnih odločitvah, ki vplivajo na kakovost življenja mladih.

Mladi si želijo več zaposlitev v regiji. Dobro bi bilo imeti skupno razvojno vizijo občin na Koroškem, skupno razvojno strategijo, pri mladih pa več povezovanja, iskanja skupnih točk, projektov, idej itd.

Želijo si, da bi šole vključevale mlade v mladinske programe preko izbirnih vsebin.

Želje mladih so, da država aktivno pristopi k sodelovanju, da zagotovi financiranja, ki je omembe vredno, ter da vlaga v prihodnost mladih.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Mladi ocenjujejo, da lokalne skupnosti solidno uresničujejo mladinsko politiko.

Financiranje mladinskih projektov, razpisi za društva, pomoč pri ustanovitvi mladinskih svetov, financiranje MKC-jev in drugih mladinskih organizacij, vključevanje mladih v občinske projekte, prisotnost župana na mladinskih prireditvah in aktivnostih, odprtost za strukturirani dialog, uvrstitev mladih v svoj volilni program in uresničevanje le te-ga.

Podpora s strani občin:

Ocenjujemo, da je posluh nekaterih lokalnih skupnosti v regiji dober, da pomagajo po svojih najboljših močeh, v nekaterih pa ocenjujemo, da je slabši.

Lokalne skupnosti pomagajo s sofinanciranjem programov, financiranju zaposlitev, zagotavljajo prostore, sofinancirajo delež pri prijavih na projekte, zagotavljajo predfinanciranje za projekt itd.

Mogoče bi se z dobrim informiranjem o možnostih vključevanja pridružilo lokalnim skupinam še več posameznikov.

Mladi sodelujejo pri pripravah in izvajanju lokalnega programa za mladino. Občine finančno podpirajo tako MLS-je kot MKC-je, vsebinsko pa občine dejavnosti ne omejujejo. Občina Radlje ob Dravi je kot pobudnik lokalne mladinske strategije mladinskemu sektorju tudi nudila finančno podporo za pripravo strategije ter pri njenem nastajanju aktivno sodelovala.

Mladinske organizacije v nekaterih občinah aktivno sodelujejo pri pripravi mladinskega programa, izvedejo več dogodkov in aktivnosti.

V nekaterih občinah ni lokalnega programa za mlade ali pa je občina brez idej, kaj bi naredila z mladimi zato akcije, ki so organizirane s strani občine nimajo efekta.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

V regiji so aktivna naslednja posvetovalna telesa: županov svet za mladino (neaktiven), javni poštni predal (za vprašanja in ideje mladih), infotočke, odbori za mladinska vprašanja, komisije za mlade, sekcija za mlade (mladi ne poznajo dela). Aktivna so tudi lokalni mladinski sveti: Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem in Marenberški mladinski svet.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Mladinske organizacije sodelujejo med seboj znotraj regije (vsebinsko, projektno ...). Ocenjujejo, da bi lahko bilo sodelovanja več (vsakoletni dogodki mladinskega sektorja v celotni regiji).

Drugi izzivi:

Na sestanku dne, 12.4.2016, so se srečali predstavniki Marenberškega mladinskega centra, MKC Komplexa in MKC Slovenj Gradec.

Kot glavni problem so izpostavili neprepoznavanje pozitivnih učinkov, ki jih na lokalnem in regionalnem nivoju ustvarja mladinski sektor.

Ugotovili so naslednje vsebinske točke, ki bi jih lahko izpostavili kot primere dobrih praks:

MKC Kompleks:

1. Zakaj klubi študentov niso bolj prepoznani kot nosilci raznih znanj in kompetenc, ki so splošno uporabne in bi ta znanja lahko izjemno multiplikativno širili v lokalnih okoljih (npr. znanja organiziranja dogodkov, neformalna izobraževanja, podpora socialno šibkejšim, itd).
2. Prednosti MKC kot zasebnega zavoda, avtonomija in neodvisnost mladine, po drugi strani pa problem financiranja, ko ugaša splošno financiranje klubov študentov.

MKC Slovenj Gradec:

1. Kako preseči zapiranje šol, pozitivni učinki sodelovanja šol in MKC

Marenberški MKC:

1. Financiranje zaposlitve mladih v MKC (mlajših od 27. let, ki opravljajo mladinsko delo neposredno z mladimi)
2. Kako motivirati mlade, da so aktivni ter problematika kontinuiranosti ob menjavi generacij v mladinskem sektorju

Morda tudi kakšna debata okoli pasivnosti mladih in v tem, da težko prepoznavajo lastne perspektive...

Drugi so še izpostavili:

- Sodelovanje (skupno) na evropskih razpisih
- Koordiniranje društev pri planiranju letnega programa
- Neavtonomnost pri delu
- Združevanje različnih sektorjev v isti javni zavod
- Medgeneracijsko povezovanje mladih s starimi in prenos znanj oziroma izkušenj

Sodelovanja z občinami:

V Koroški regiji obstajajo štiri mladinski centri. Trem (Radlje, Slovenj Gradec in Dravograd) občine zagotavljajo prostore, vsem pa zagotavljajo določeno finančno podporo manjšega obsega tudi za programske aktivnosti. Večina koroških občin financira tudi delovanje in program mladinskih društev. Vsaj ena občina financira tudi delovanje lokalnega mladinskega sveta.

Občina Ravne na Koroškem mladinske programe in programe za mladino sofinancira preko javnega razpisa, javnega poziva ter preko Zavoda za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti.

Izvajajo ukrepe informiranja mladih, participacije, mobilnosti, izobraževanja, medgeneracijskega deljenja izkušenj, preventivno delovanje na zdravstvenem področju, stanovanjska problematika.

Na občini menijo, da so uspešni v sodelovanju z mladimi. Trudijo se, da bi se mladi udeleževali čim več organiziranih prireditev, izobraževanj, srečanj.

Črna na Koroškem

Leta 2012 so sprejeli Odlok o mladini, v Občini imajo Komisijo za mladinska vprašanja, z mladimi se posvetujejo o odločitvah, ki zadevajo mlade. Mladinskega sveta nimajo. Na Občini ocenjujejo, da mladi za sodelovanje z Občino niso pretirano zainteresirani. Mladim na letni ravni namenijo 4500 EUR.

V razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj uvršča mlade kot posebno kategorijo upravičencev.

Dravograd

Občina nima sprejetega dokumenta, ki bi urejal področje mladine, vendar razmišljajo o pripravi tovrstnega dokumenta. Področje mladine ureja delovno telo občinskega sveta – Odbor za mladino, Komisija za mladinska vprašanja, ki je bil ustanovljen leta 2004. V Občini ni mladinskega sveta. Na Občini

opažajo, da mladi ne kažejo veliko interesa za sodelovanje z Občino. V Občini imajo razpis, namenjen izključno sofinanciranju programov in projektov za mladinske organizacije. Na letni ravni mladinskim organizacijam namenijo 2360 EUR.

V razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj uvršča mlade kot posebno kategorijo upravičencev.

Radlje ob Dravi

V Občini so leta 2006 sprejeli Lokalno strategijo za mlade, v pripravi je nova strategija. Občina ureja področje mladinskega dela in mladinskih politik tudi preko Razvojnega programa Mladinskega centra Radlje ob Dravi in Vizije in strategije občine. Obstaja tudi posvetovalno telo župana – Komisija za mladinska vprašanja, mladinski svet je aktiven in z njim Občina redno sodeluje. Na letni ravni mladinskemu svetu namenijo okrog 3000 EUR.

Mlade sistemsko vključujejo v Javni zavod ŠKTM Radlje ob Dravi, strokovni svet za mladino ter LAS proti zasvojenosti z drogami.

Ocenjujejo, da mladi izkazujejo močan interes za sodelovanje z Občino.

Ravne na Koroškem

Leta 2013 so sprejeli Odlok o mladini, leta 2014 pa Lokalno strategijo za mlade. Ustanovljena je Komisija za mladinska vprašanja, v Občini deluje mladinski svet, s katerim dobro in redno sodelujejo. Preko razpisov na letni ravni mladinskemu svetu namenijo 4500 EUR. Mladinski center je v letu 2014 neposredno iz proračuna Občine prejel 7000 EUR. Mladinskim organizacijam na letni ravni Občina nameni 5000 EUR.

Štirikrat letno Občina organizira srečanje mladih z županom.

V razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj so mladi do 30. let točkovani z dodatnimi točkami.

3.3 GORENJSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 27. maj 2016

Lokacija regijskega dogodka: Čebelarški razvojni izobraževalni center, Rožna dolina 50a, Lesce

Lokalni organizator: Ljudska univerza Radovljica

Število udeležencev: 32

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Škofja Loka, Občina Jesenice, Občina Radovljica

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	142373
Št. mladih	23741
Delež mladih	16,7
Št. brezposelnih mladih	2375
Delež brezposelnih mladih	27,3
Št. mladih zaposlenih	9110
Delež mladih zaposlenih	15,9
Št. oseb v terciarnem izobraževanju	6077

Vir: SURS, podatki veljajo za leto 2015

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Klub prijateljev mladine Marindolus Kranj	22.024,00 EUR
Javni zavod Ratitovec, javni zavod	Ni odobreno (v postopku pritožbe in bo po vsej verjetnosti pozitivno rešeno)
Zavod O, zavod škofjeloške mladine	19.340,00 EUR
Zavod za šport Jesenice, javni zavod	20.702,00 EUR
Klub študentov Kranj	Ni odobreno
Familija – izobraževalni in terapevtski center	12.712,00
Kulturno umetniško društvo SubArt	14.437,00 EUR
LJUDSKA UNIVERZA RADOVLJICA	12.712,00 EUR

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

KRANJ: Taborniki, skavti, Klub študentov Kranj, Študentsko izobraževalno društvo AIESEC Kranj, Zavod za grajeno okolje, razvoj in politike. V Kranju so aktivne tudi druge organizacije, ki nimajo sedeža v občini.

BLED: Klub radovljiških študentov, Blejski mladinski center, Medgeneracijski center Bled, Gasilska društva

BOHINJ: Društvo mladih Bohinj je edino

KRANJSKA GORA: Društvo mladih Kranjska Gora, LAS, Društvo Žarek (ki je sicer lociran v jeseniški občini), Društvo prijateljev mladine.

JESENICE: Mladinske organizacije: Mladinski svet Jesenice, Klub jeseniških študentov; Organizacije za mlade: Mladinski center Jesenice, Zveza društev prijateljev mladine Jesenice

ŽIROVNICA: Skavti, ZSKSS (Podružnica steg Breznica 1), DPM Žirovnica, Kulturno društvo dr. France Prešeren (folklorna in gledališka skupina), gasilci (PGD Zabreznica in PGD Smokuč), Skakalni klub Stol Žirovnica, TVD Partizan Žirovnica, Kolesarski klub Žirovnica, Športno rekreativno društvo Trim tim Žirovnica

RADOVLJICA: Klub radovljiških študentov, PUM

ŠKOFJA LOKA: Mladinski svet škofje loke, Zavod O, Klub škofjeloških študentov, Rod svobodnega Kamnitnika – taborniki, Grajski steg skavti, Društvo prejemnikov MEPI – GAHA, KUD Jadran, Familija

Stanje v regiji na področju mladine:

KRANJ: Delo je dokaj aktivno na področjih prosti čas in izobraževanje, pomanjkljivo pa predvsem na področju bivalnih razmer in mladinskega organiziranja. Na področju zaposlovanja je opazno pomanjkanje delavnic, ki bi iskalce zaposlitve povezale s potencialnimi delodajalci. Opazno je pomanjkanje strategije oziroma strateško delovanje.

BLED: Kakovost preživljanja prostega časa na Bledu bi ocenil z odliko, saj nam dovolj ponudi že sama narava, jezero, odlična športna infrastruktura (nogomet, mali nogomet, atletski stadion, ledena dvorana, smučišče, trim steze, fitnes na prostem, veslaški center), mladi pa se predvsem na podeželju, udeležujejo gasilskih tekmovanj in dogodkov.

Mladinsko organiziranje na Bledu bi ocenil negativno, saj kljub temu, da je na področju dejaven Študentski klub in mladinski center, ni neke integriranosti mladih v organizacijo. Prav tako je zaznati veliko pasivnosti mladih do odnosa do mladinske in družbene problematike. Za izobraževanje skrbijo javne ustanove (vrtci, osnovna šola, višja in visoka šola), zasebniki pa ponujajo razne tečaje tujih jezikov. Kakih drugih vrst izobraževanj na področju Občine ni zaznati. Shema zaposlovanja mladih na Bledu ne obstaja. Razen turističnega sektorja, na Bledu ni prisotnih drugih podjetij iz različnih gospodarskih panog. Zato je nekako tudi razumljivo, da je shema brezpredmetna, saj je najprej potrebno razviti gospodarstvo tudi na druge sektorje.

Na Bledu ni nobene stanovanjske politike za mlade. Sicer v trenutni fazi ni zaznati problemov s stanovanji za mlade. Tako kot drugod po Sloveniji je tudi na Bledu značilno dograditev obstoječih stanovanjskih objektov (hiš), za mlade družine.

BOHINJ: Glede preživljanja prostega časa so mladi v naši občini večinoma prepuščeni svojim interesom in željam. Tisti, ki že od otroštva delujejo v okviru določenih društev ali organizacij, se na teh področjih udeležujejo tudi kasneje v mladostništvu in zgodnji odraslosti. Sicer pa je največji problem v neodzivnosti večine mladih, ki prosti čas preživljajo v barih ali doma za računalnikom, brez vidne produktivnosti. Organizirajo se predvsem sami, v smislu druženja ob koncu tedna, kjer se oglasijo v prostoru DMB in igrajo karte ali se pogovarjajo. Sicer pa potrebujejo veliko spodbud za udeleževanje na organiziranih dogodkih društva. Aktivnega sodelovanja pri organizaciji posameznih dogodkov s strani članov je malo, večinoma si ne želijo prevzemati odgovornosti. Neformalnih oblik izobraževanja, ki jih organizira DMB se udeležujejo predvsem mladi na zgornji meji ciljne skupine (med 25. in 30. letom), mlajši (okrog 18. leta) se za taka izobraževanja zanimajo v manjši meri. Večina mladih s 15. letom obiskuje srednje šole izven naše občine in tako jih večina vsaj deloma izgubi stik z dogajanjem v domačem kraju. Nekateri se odločijo za študij in začasno zapustijo Bohinj, od tistih, ki pa ostanejo v Bohinju, je malo takih, ki se aktivno pridružijo različnim organizacijam. Prosti čas preživljajo individualno, glede na njihove interese (npr. šport ipd.). Nekateri mladi dobijo zaposlitev v domačem kraju, večina pa se jih dnevno vozi na delo izven domače občine. Slednje je težje pridobiti za sodelovanje v društvu v prostem času. Večina mladih živi doma pri starših, manjši del jih živi v najetih stanovanjih. Lahko zaprosijo za občinsko stanovanje ali kredit, vendar imajo večjo možnost pari z otroki.

KRANJSKA GORA: Na področju mladine je stanje še vedno v nekakšnih povojih, vendar pa je za neko osnovo poskrbljeno med vsemi temi zgoraj naštetimi stvarmi, mogoče sta najbolj problematični zadnji dve, glede izobraževanja je pa tako, da imamo v občini samo osnovne šole, za naprej pa mora mladina izven občine. Največji problem med vsemi kar se tiče ponudbe, ki obstaja, je interes mladine same, da se samostojno udeležuje in interesira za dogodke in stvari, ki so pripravljene za mlade.

JESENICE: Na voljo je kar nekaj športnih objektov, kjer se mladi lahko ukvarjajo s športom, na voljo imajo tudi dovolj kulturnih in drugih društev. Med mladimi prevladuje splošno mnenje, da se na Jesenicah za mlade premalo »dogaja«, a po izkušnjah je udeležba mladih, na dogodkih namenjenih prav njim, dokaj slaba.

Edino društvo, ki je v pravem pomenu mladinsko, je Klub jeseniških študentov, aktivisti iz KJŠ so prevzeli tudi vodilno vlogo pri ustanavljanju Mladinskega sveta Jesenice, ki združuje še mlade iz drugih organizacij, ki pa se prvinsko ne ukvarjajo z mladimi. Za mladinske projekte se namenjajo sredstva z razpisa (kar je redkost med občinami), žal pa se znotraj društev na Jesenicah premalo poudarja pomen mladih in prenos znanja, kar pomeni, da ni prav veliko mladih z raznimi organizacijskimi sposobnostmi.

Poleg formalnih ustanov za izobraževanje, je dobro poskrbljeno tudi za neformalna znanja (Ljudska univerza Jesenice, Ragor, MCJ, KJŠ, MSJ).

Gospodarski razvoj v občini je po propadu železarne močno zaostal in na splošno ni dovolj malih in srednjih podjetij, ki bi lahko zaposlovala izobraženo mladino, za nekvalificirano delovno silo je na voljo več delovnih mest. Poleg podjetja Acroni, so največji zaposlovalci na Jesenicah javni zavodi. V mesecu maju bo pod okriljem Ragorja zaživel projekt so-dela, katerega namen je spodbuditi razvoj podjetništva med mladimi.

Stanovanj je na Jesenicah dovolj, v primerjavi z okolico, pa so tudi najcenejša. Žal tudi ta stanovanja niso dovolj poceni, da bi si jih zaposleni mladi prav zlahka privoščili. Smiselno bi bilo razmisliti o

projektih stanovanjskih kooperativ. Veliko bi se dalo postoriti tudi na dvigu kvalitete bivanja v mestu (parki, pešpoti, peš cone).

ŽIROVNICA: Za preživljanje prostega časa imamo na voljo naravo oz. naravne danosti (hribi, gore, sprehajalne steze, ...), igrišča (skoraj v vsaki vasi) in veliko igrišče pri OŠ; ni pa nekega skupnega prostora (mladinski center) kjer bi se mladi lahko zbirali tudi v hladnejših časih leta; problem vidimo tudi v tem, da so aktivnejši mladi vključeni v veliko dejavnosti (preobremenjenost), medtem ko mnogi (večina) niso vključeni nikamor; pomanjkanje organiziranega programa (zabave, kulturne prireditve, umetniške dejavnosti, ...) za mlade.

Organizacije/društva, ki vključujejo mlade, so premalo povezana med seboj; problem vključevanja srednješolske mladine (v času osnovne šole so otroci vključeni v številne interesne dejavnosti kot srednješolci pa z udejstvovanji prenehajo).

Dobre možnosti za srednješolsko izobraževanje v bližini doma (Jesenice, Radovljica, Kranj); za nadaljnje izobraževanje večinoma v Ljubljani in drugih bolj oddaljenih mestih (med tednom oz. v času predavanja večinoma mladi niso v domači občini ampak v mestih, kjer študirajo), nekaj malega bližje domu (Kranj).

V sami občini ni veliko možnosti za zaposlitev (razen samozaposlitve nekaj manjših podjetij (do 10 zaposlenih); tudi industrijsko obrtna cona ni privabila kaj dosti novih podjetij); možnosti zaposlitve v okoliških krajih (Jesenice, Bled, Radovljica), zaradi dobrih cestnih povezav (avtocesta) tudi ni daleč do večjih mest (Kranj, Ljubljana), prav tako pa bližina avstrijske meje ponuja možnost zaposlitve tudi tam.

Občina se razvija predvsem kot spalno naselje; je odmaknjena od vsakodnevnega hrupa mest, onesnaženja s strani tovarn, je veliko možnosti izkoriščanja narave, naravnih danosti, občina se razvija, mladi menijo, da je to odličen prostor za življenje tudi ko bodo odšli na samostojno pot. To se vidi tudi po tem, da velikega odseljevanje mladih iz občine ni.

RADOVLJICA: Na splošno se mi zdi, da je za prosti čas kar nekaj aktivnosti, glede izobraževanja je tudi dobro poskrbljeno, v občini sta tudi 2 srednji šoli, prav tako mladinska organizacija (KRŠ) in tudi LUR organizirata razne tečaje v namen izobraževanja (tečaji tujih jezikov, potopisna predavanja, drugi tečaji za različne veščine). Vendar pa sem sama začutila veliko apatijo.

ŠKOFJA LOKA: Stanje je zadovoljivo povsod, razen pri infrastrukturi in možnosti kulturne produkcije.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

KRANJ: Nujno je oblikovanje mladinske strategije občine, ki bi celostno obravnavala mladinsko problematiko in stremela k izboljšanju obstoječega stanja. Aktivno vključevanje mladih v odločevalski proces bi povečalo splošno mladinsko aktivnost in omogočilo doseganje zastavljenih ciljev. Potrebna je celostna skrb za mladinsko infrastrukturo. Za ugotavljanje potreb mladih v občini, bi bila primerna izvedba posveta z mladimi.

BLED: Kot prvo bi bilo potrebno izvesti poglobljeno raziskavo med mladimi. Preverili bi, kakšno je trenutno stanje, česa primanjkuje in seveda ali je v manjši Občini kot je Bled in pri vseh bogatih športnih aktivnostih ter šolskih obveznosti, sploh še kaj prostora za dodatne aktivnosti. Menim, da se preveč osredotočamo, kaj mora nuditi Občina, ampak bi se morali bolj osredotočati, kaj mora nuditi regija (npr. Bled, Gorje, Radovljica) kot celota. Parcialno reševanje težav na področju mladih, ki imajo na tako majhnem geografskem področju nekako podobne preference, se mi zdi nesmisel. Mladinski

centri bi morali prevzeto širšo vlogo in biti dejavni tudi na športnem področju skupaj s športnimi društvi. Mladinski centri bi lahko prevzeli koordinacijsko vlogo, ki bi bdeli nad razvojem mladih na vseh področjih. Mladi bi se morali poleg šole ukvarjati tudi z obšolskimi aktivnostmi. Ali je to šport ali kultura pa naj presodi vsak posameznik posebej. Mladi med 15 in 25 letom starosti potrebujejo že neko vključenost v odločanju, kaj se bo za njih ali na splošno v neki regiji dogajalo ali razvijalo. Participacija mladih pri določanju je še posebej pomembna. Na ta način lahko razvijamo in bogatimo tudi razne subkulture, ki jih npr. mladinski centri pozabijo.

BOHINJ: Pojavlja se potreba po dogodkih, ki bi mlade aktivirali in jim omogočili aktivno participacijo - predvsem v smislu podpore in vodenja. Želijo si torej take organizacije, ki bi jim omogočila podporo v smislu organizacije in financiranja - s čimer bi se morda več mladih odločilo za participacijo. Predvsem vidijo v ospredju neformalno izobraževanje in dejavnosti, ki bi mladim omogočale ustvarjalno izražanje ter razvijanje svojih spretnosti - nekakšna platforma za razvijanje idej (od športa, umetnosti, poslovnih idej itn.).

Vizijo društva vidijo predvsem v smislu izgraditve oz. organizacije nekakšnega mladinskega centra, ki bi skrbel za kvalitetno preživljanje prostega časa in razvijanje sposobnosti mladih. Vendar bi tak projekt zahteval vsaj enega posameznika, če ne več, ki bi ves svoj čas posvetili temu - trenutno pa je to, zaradi dejstva, da je večina aktivnih mladih redno zaposlenih, precej težko pričakovati.

KRANJSKA GORA: Večji mladinski prostori, kjer bi imeli zaposlene za delo na tem področju, ki bi lahko bili povezani tudi s prenočišči (mladinski hostel), kjer bi lahko mladina imela večjo možnost za izmenjavo s cele Slovenije in druženje. Manjka samega aktivnega druženja. Kraja kjer bi se mladina z veseljem zbirala in to seveda v nekem razvojnem vzdušju, da niso samo lokali in podobne stvari, kjer ni možnosti osebnostnega razvoja.

JESENICE: Predpogoj vsega je vlaganje v gospodarstvo in močno sodelovanje podjetij, nevladnih organizacij in lokalne skupnosti. Mlade bi se moralo po zaključeni osnovni šoli intenzivno usmerjati v raznolike občinske projekte pod okriljem javnih zavodov ali nevladnih organizacij, v sodelovanju s podjetji. Mladi prav tako potrebujejo avtonomni prostor, kjer bodo lahko delali, ustvarjali, se zabavali. Trenutna stavba MCJ je neprimerna z več vidikov. Sredstva bi se moralo vlagati tudi v razvoj in delo mentorjev, ki bi mlade usmerjali in z njimi intenzivno delali (mladinski delavci, psihologi, socialni delavci, pedagogi). Vizija zajema razvoj avtonomnih oseb, ki bodo ustvarjale delovna mesta s presežno vrednostjo in se zavedale pomena povratnega prispevka lokalni skupnosti. Mladi potrebujejo kot prvo zaposlitev, kot drugo, dobro plačano zaposlitev. Take osebe si lahko privoščijo lastno nepremičnino, si lahko ustvarijo družino.

ŽIROVNICA: V občini bi na področju mladine predvsem potrebovali skupen prostor (mladinski center/mladinski dom), kjer bi se odvijal program (raznovrsten), ki bi ga oblikovali mladi, ki so že vključeni v društva kot tudi zunanji izvajalci. Namen bi bil, da v čim večji meri pritegnejo k dejavnejšemu udeleževanju oz. vključevanju tudi tistih mladih, ki se sicer ne vključujejo (sploh srednješolci). Potreba bi bila, da bi se društva med seboj v večji meri povezala oz. sodelovala in ob pomoči od drugih pripravila zabavne, ustvarjalne, športne in kulturne programe ob enem pa ne bi smeli pozabiti tudi na medgeneracijsko sodelovanje (pomoč starejšim) ter na pomoč sovrstnikom (npr. pomoč pri učenju) in ostalim ljudem v stiski.

Naša lokalna skavtska enota Breznica enkrat tedensko v občini zbere do 100 mladih in otrok, ki se srečujejo v manjših skupinah. Zato menimo, da bolj kot odkrivanje novih rešitev je bistvenega pomena podpiranje že obstoječih društev, ki dobro delujejo že več let in že zagotavljajo kakovostno preživljanje prostega časa mladih v občini.

RADOVLJICA: Morda nekakšen projekt, ki bi vključeval velik del populacije mladih, čeprav je to morda zelo težko, ampak se mi zdi, da bi bilo potrebno najti neko dejavnost, ki veseli večino in bi si zanjo vzeli svoj prosti čas. Mogoče kakšna aktivnost, ki se tiče zdravega in aktivnega načina življenja, ki pa naj ne bi potekala med 4 stenami z navajanjem nekih suhoparnih dejstev.

ŠKOFJA LOKA: Mladi kljub temu, da imajo številne priložnosti, ki so jim v naši regiji ponujene (kot npr. Coworking center), ostajajo v pasivni vlogi, za katero menimo, da je posledica širšega družbeno sociološkega konteksta (ujetost v internetna omrežja, odtujenost, apatičnost, beg od realnosti). Se pravi, če imamo ne eni strani tiste, ki so v poziciji »nič ne morem spremeniti«. »ne da se mi s cone udobja«, imamo na drugi strani tiste, ki bi radi spremenili obstoječo situacijo, a se vedno znova ustavijo pred tako imenovanimi administrativni ovirami (se npr. ne prebijejo čez razpise).

Imamo občutek, da jim je ponujeno dovolj alternativ preživljanja prostega časa (imamo tri MC-je), dovolj brezplačnih izobraževalnih vsebin (sploh na temo podjetništva), vendar se ne formira neko zdravo jedro (skupnost), ki bi »vlekla naprej lokomotivo«. Zato na tem mestu težko govorimo o viziji, kajti le ta je razdrobljena ne nivo posameznika, ki ostaja ujet v soji coni udobja.

Zato tudi težko vidimo sliko širše regije - se pravi vpetosti naše občine v sosednje. Menimo, da kdor naredi korak v smer realizacije in se obrne na Občino, dobi ustrezno podporo. Menimo, da imajo nekatere organizacije iluzorno predstavo, da bo vse breme nosila lokalna skupnost, zato jih preko organizacij, ki so bolj aktivne na zunanjih razpisih, poskušamo z njihovo pomočjo, usmeriti širše.

Največji primanjkljaj vidimo na področju zaposlovanja in bivanjskih razmer, kar pa je prepleteno z rigidno zakonodajo. Ne moremo reči mladim, naselite se v vse prazne nepremičnine – skvotanje, ki jih bosta zapustili, ko bo lastnik imel konkretno vizijo kaj z njimi. Prav takšno rigidno stanje je na področju zaposlovanja, saj ni dobrih možnosti za kratkotrajna priložnostna dela, zato so jim mladi prisiljeni opravljati na črno.

Lahko bi bila večja podpora MKC s strani lokalne skupnosti, oziroma razumevanje in poznavanje razmer, prilagoditi pričakovanja in si razdeliti »naloge« pri delovanju organizacij.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

KRANJ: Enkrat letno se izvede razpis za sofinanciranje mladinskih organizacij.

BLED: V Občini mladinske politike ni, zato je tudi ne uresničujemo. Dobra praksa je bila izvedena v Radovljici z raziskavo, kamor so vključili mlade, na podlagi le te pa so pripravili program dela.

BOHINJ: Lokalna skupnost pomaga predvsem s sofinanciranjem programov. Omogoča tudi prostor, v katerem izvajamo programe društva. Primer dobre prakse v našem primeru je dobra komunikacija s predstavniki občine, v smislu neposrednega stika in podpore v obliki sofinanciranja.

KRANJSKA GORA: Nimamo mladinske politike. Kar še otežuje dostop do sprememb in po deljenju idej in želja.

JESENICE: Katalog želja (priloga), ki smo ga pripravili mladi in Strategija za mlade (priloga), ki ga je pripravila Občina, se sicer v veliki meri razlikujeta, a vseeno se zadeve počasi premikajo.

Primer dobre prakse je definitivno postavka izključno za mladinske projekte (tako kot v občini Žiri), pravkar pa se pripravlja merila za sklad iz katerega se bo nagrajevalo (finančno) prostovoljno mladinsko delo, kar je edinstven primer dobre prakse v Sloveniji (ne samo v regiji).

ŽIROVNICA: Dobre prakse v sosednjih občine so različne oblike organizacije/društva, ki združujejo mlade, predvsem mlade in študente in jim ponujajo pester program za preživljanje njihovega prostega časa ter tudi prostor, kjer se lahko družijo (mladinski centri, klubi študentov, ...)

RADOVLJICA: Se mi zdi, da bolj kot sama lokalna skupnost mladinsko politiko uresničujejo mladinske organizacije, pa še te ne v taki meri kot bi bilo zaželeno. Človek se trudi biti aktiven in organizirati stvari, vendar ob koncu dneva še vedno vidiš, kaj bi lahko še postorili.

ŠKOFJA LOKA: Sodelovanje MSŠKL občina je odlično, oddelek za društvene dejavnosti je izjemno »človeški« Podžupan aktiven pri delovanju organizacij

Podpora s strani občin:

KRANJ: Razpis za sofinanciranje.

BLED: Ko se mladi samoorganizirajo za neko dejavnost je podpora Občine odlična.

BOHINJ: S strani občine smo deležni relativno dobre podpore (sofinanciranje posameznih programov). Želeli bi širši projekt in podporo za razvoj mladinskega centra, organizacijsko podporo v smislu zaposljivosti mladih na področju mladinskega dela.

KRANJSKA GORA: Finančne za delovanje društva, prostori za osnovno delovanje, ter seveda pomoči informativne narave.

JESENICE: Mladinski svet Jesenice prejema sredstva direktno iz proračuna, kot tudi iz razpisov (vključno z drugimi organizacijami). V kolikor mladi niso vključeni v KJŠ ali MSJ, jim je na voljo MCJ, ter oddelek za družbene dejavnosti, kamor se lahko obrnejo po informacije in pomoč.

ŽIROVNICA: finančna podpora (razpis za počitniške programe oz. dejavnosti), pomoč pri zagotovitvi prostora (skladišča) v času selitve oz. opremljanja novih prostorov

RADOVLJICA: V manjši meri finančne (v primeru razpisa)

ŠKOFJA LOKA: S strani občine so deležni svetovalne in finančne podpore. Menijo, da v zadostnem obsegu, pri čemer se je stanje bistveno izboljšalo po zamenjavi dolgoletnega župana, saj je na občini zavel svež veter, ki je prinesel pozitivne spremembe.

Sodelovanje pri pripravi lokalnega programa za mladino:

KRANJ: NE

BLED: NE

BOHINJ: V preteklosti smo se z občino že pogovarjali o pripravi programa za mladino, a se, tudi zaradi nezainteresiranosti za tak posvet med mladimi, slednje žal (še) ni razvilo v nič konkretnega.

KRANJSKA GORA: Ne. Po povabilu in nič na uraden način.

JESENICE: Da, v sklopu delovne skupine za mlade.

ŽIROVNICA: Konkretnega lokalnega programa na področju mladine v naši občini še ni bilo v pripravi oz. se še ni izvajal. Področju mladih pa je bilo uvrščeno v razvojni program občine. Razvojni program se je načrtoval v delovni skupini, v katero smo bile vključene tudi društva/organizacije, ki vključujemo mlade. Tako smo sodelovali pri pripravi lokalnega programa (del razvojnega programa), vendar zaenkrat do konkretnega izvajanja tega programa še ni prišlo.

ŠKOFJA LOKA: Lokalnega programa za mladino nimamo, del mladih je zavzet v strategijo 2021+. Kot predstavniki mladinskega sektorja sodelujemo z oddelkom za družbene dejavnosti, tako s predlogi, strategijo (npr. razvoja Mladinskih centrov), na njih pa se obračamo tudi v primeru zapletov oz. težav.

RADOVLJICA: Sodelujemo z rednimi sestanki z podžupanom in predstavnikom družbenih dejavnosti.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

KRANJ: Na regijskem nivoju ni takih teles, obstaja pa nekaj manjših organizacij v posameznih občinah.

BLED: NE

BOHINJ: Poznamo GROZD iz Škofje Loke in Jesenic.

KRANJSKA GORA: Ne. Mislim, da smo naše društvo najbližje temu, vendar pa saj veste kako je z delovanjem na prostovoljni bazi. Mi lahko nekako povežemo to skupaj in vprašanja in predloge nesemo naprej, spet neurejen sistem.

JESENICE: Mladi imajo možnost, da avtonomno sodelujejo preko Mladinskega sveta Jesenice, obstaja pa tudi delovna skupina za mlade. Mladinski svet bi v prvotni meri moral vključevati člane posameznih mladinskih organizacij, izjemoma se trudimo vključiti tudi vse ostale aktivne mlade, saj želimo sodelovati z vsemi. Organizacije članice: KJŠ, SD Mladi Forum, SDM, Floorbal klub Thunder Jesenice – mladinska sekcija, Društvo UP Jesenice, ZDPM Jesenice. Sestanki so mesečni ali po potrebi večkrat.

V delovni skupini za mladi delujejo predstavniki Občine, MCJ, MSJ in KJŠ, ter predstavnik neorganizirane mladine. Sestanki po potrebi.

ŽIROVNICA: V nekaterih sosednjih občinah (npr. na Jesenicah in v Radovljici) obstajajo lokalni mladinski svet, ni nam pa poznano, da bi imela kakšna občina posebna delovna telesa (odbor) občinskega sveta, ki bi ukvarjal z mladinskimi vprašanji (npr. komisija za mladinsko vprašanje ali odbor za mladino).

ŠKOFJA LOKA: Ne obstaja posebno delovno telo. Mlade pa imamo zastopane v odboru za družbene dejavnosti. Njihove interese pa zastopa tudi podžupan za družbene dejavnosti.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

BLED: Zelo slaba povezanost. Je pa pred kratkim prišla pobuda s strani pobratene Občine Briksen za sodelovanje na mednarodni ravni. Prav tako pa je Občina Bled partner s 5timi drugimi tujimi Občinami pri izdelavi strategije trajnostnih infrastrukturnih projektov.

BOHINJ: V preteklosti smo sodelovali z organizacijo GROZD na enem ali dveh projektih. Nudili so nam predvsem pomoč v smislu izobraževanja.

KRANJSKA GORA: Kar se tiče med društvi je zadeva vredna, vrata mislim, da so pri vseh odprta, stvar je pa interesov. Pomoč po možnosti z vseh strani je. Teh projektov, da bi se jim lahko reklo projekt ni.

JESENICE: Delujemo zgolj znotraj občine Jesenice. Sodelujemo le pri skupnih izobraževalnih delovnih vikendih s študentskimi klubi Gorenjske.

ŽIROVNICA: Način sodelovanja znotraj regije oz. preko meja lokalnih meja na področju mladine nam sicer ni poznan, vendar najverjetneje poteka med podobnimi organizacijami v različnih občinah (mladinskimi centri, klubi študentov ter mladinskimi lokalnimi sveti).

ŠKOFJA LOKA: Znotraj regije oz. v slovenskem prostoru sodelujemo z ostalimi na področjih, ki jih pokrivamo – na področju osipništva (PUM-O) in Mladinskih centrov. Vsa sodelovanja so plod osebnih kontaktov in ne nekaterih planiranih strateških povezovanj. Sodelujemo MC-ji v okolici (Škrlovec Kranj, Jedro Medvode) in z ostalimi PUM-I. Želimo si predvsem več sodelovanja na področju mednarodnih izmenjav in sicer na način, da bi npr. določena organizacija pripravila skupen portal (mailing) obstoječih izmenjav (prosta mesta). Sodelujemo še z MSS, MaMa,ŠKIS, in posamezne druge kulturne org.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

KRANJ: Komunikacija mladi – občina, učinkovita priprava mladinskih strategij.

BLED: Reorganizacija organizacije. Koordinacijska vloga mladinskih centrov.

BOHINJ: Aktivacija mladih za aktivno participacijo.

KRANJSKA GORA: Razvoj mladinskega centra, ter motiviranje mladine za udeležbo in aktivno preživljanje prostega časa v občini.

JESENICE: Izpostavil bi problem centraliziranih mladinskih organizacij in organizacij za mlade (MSS, URSM), ki so mladinskim organizacijam prej v breme kot v pomoč.

ŽIROVNICA: Na kakšen način se lotiti oblikovanja programa za mlade (izkušnje, dobre prakse), na kakšen način vključiti čim več mladih oz. „jih potegniti iz ulice“, na kakšen način delujejo različne organizacije/društva (lokalni mladinski sveti, klubi študentov, mladinski centri).

RADOVLJICA: Kako pridobiti delovne izkušnje in kompetence

ŠKOFJA LOKA: Težava, ki jo mi zaznavamo je, da kljub družabnim omrežjem in širokim spektrom možnosti informiranja, ne obstaja npr. nek skupni portal ali pa npr. kar facebook, kjer bi vsi objavljali aktualne dogodke, vabila, prosta mesta, trenutne objave (na mednarodnih izmenjavah idr.). Se pravi,

da bi se vzpostavila neka zaveza, v kateri bi vsi vključeni poleg na svojih facebookih in spletnih straneh, objavljali trenutne aktualne dogodke. Zdi se nam, da se organizira kar veliko projektov/dogodkov, vendar so včasih premalo obiskani oz. ne pridejo informacije pravočasno do končnih uporabnikov. Infrastrukturo za mladinsko kulturno produkcijo, in vloga MKC pri nočnem življenju mladih.

Perspektive občin v Gorenjski regiji

Stanje na področje mladine:

KRANJ: V okviru javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov mladih sofinanciramo dejavnosti predvsem s področja prosti čas, izobraževanje in mladinska organiziranja v obliki taborniških društev.

Na razpolago imamo pogoje za prosti čas, na področju športa, primanjkuje pa prostorov za druženje in ustvarjanje mladih.

Deluje Škrlovec, dnevni center za mlade Je socialno preventivni program, ki nudi psihosocialno pomoč otrokom, mladostnikom, mladim in njihovim staršem, ki se v svojem življenju soočajo z različnimi težavami in zaradi svoje stiske potrebujejo podporo in pomoč. V dejavnosti Škrlovca se lahko vključijo otroci, mladostniki in mladi od 10. do 20. leta starosti ter njihove družine. V prvi vrsti pa so dejavnosti Škrlovca namenjene tistim otrokom in mladostnikom, ki imajo težave v procesu odraščanja oz. so prikrajšani za normalno družinsko življenje.

Za izobraževanje je dobro preskrbljeno, imamo širok spekter srednješolskih programov, fakulteto, druge zasebne izobraževalne ustanove in delujoč Klub študentov.

Vzpostavljen je projekt Kovačnica, coworking prostor, kjer so mladi vabljeni k sodelovanju in tudi aktivno sodelujejo. Je program in prostor za spodbujanje inovativnosti in ustvarjalnosti mladih z namenom oblikovanja obetavnih idej in sposobnosti talentov. Cilji Kovačnice so populariziranje in motiviranje za ustvarjalnost in podjetnost ter privabljanje ustvarjalne posameznike različnih strok, selekcioniranje perspektivnih idej in talentov, razvijanje poslovne priložnosti ter usposobljene kadre, realiziranje inovacij v novih in obstoječih malih in srednjih podjetjih in zagotavljanje so-delovnega prostora za našete dejavnosti.

V okviru spodbujanja inovativnosti in podjetnosti organiziramo podjetniške krožke v osnovnih šolah (posebni krožki za mlade z vsebinami, ki spodbujajo inovativnost in podjetnost), delavnice za nadarjene učenke in učence (z vsebinami, kot so multimedija, sodobni internet, aplikacije za pametne telefone...)

Spodbujamo tudi »prebojnik«, mlade, ki dosežejo nadpovprečne uspehe.

Posebnih programov za podporo zaposlovanja in bivalnih razmer občina nima.

BLED: Za preživljanje prostega časa je za mladino relativno dobro poskrbljeno. Problem je mogoče v tem, da mladina ne pokaže prav velikega interesa za organizirano druženje. Večino programov zgoraj naštetih organizacij v glavnem organizirajo odrasli. Čuti se pomanjkanje iniciative s strani mladih, če pa obstaja, pa je velikokrat neizvedljiva (finančno, materialno, prostorsko, ipd.). Za izobraževanje so v

občini in bližnji okolici ugodni pogoji. Na področju zaposlovanja mladih se v občini kaže problematika v taki obliki, da so v kraju na razpolago v glavnem poklicni profili turističnega značaja, kar je pozitivno, vendar se premalo mladih iz občine odloča za te poklice. Kar se tiče bivalnih razmer, pa je situacija v občini podobna, kot je v celotni Sloveniji: mladi si ne morejo zagotoviti samostojnega bivalnega prostora, ker je to za njih finančno nedosegljivo (sploh če so brez zaposlitve). Novih cenovno ugodnih stanovanjskih enot za mlade pa v občini ni in tudi v prihodnosti niso predvidene.

KRANJSKA GORA: Prosti čas: glede na to, da imamo v občini preko 70 društev, imajo mladi možnost kvalitetno preživljati prosti čas. V času poletnih počitnic tudi LAS Občine Kranjska Gora povabi k sodelovanju različne organizatorje k organiziranju čim bolj pestrih aktivnosti za mlade. Zadnji dve leti pa je zelo aktivno tudi Društvo mladih Kranjska Gora, ki je edina mladinska organizacija na našem območju. V Občini imamo dve osnovni šoli z enotama vrtca, zato se morajo dijaki na šolanje voziti v druge kraje. Po brezposelnosti smo pod slovenskim povprečjem. Kar pa se tiče bivalnih razmer, pa je stanje najbrž podobno kot v celi državi.

RADOVLJICA: Občina Radovljica, občinski javni zavodi, državne institucije in društva na območju občine že izvajajo številne posamezne aktivnosti, ki so namenjeni izboljšanju položaja mladih, vendar mladi zelo slabo ali sploh ne poznajo teh aktivnosti. Zato je bilo nujno vzpostaviti sistem celovitega informiranja mladih v občini v obliki centralno informacijske točke (fizične in elektronske) za mlade, ki vključuje informiranje o priložnostih za mlade v celotnem spektru ukrepov področij mladinske politike (javni razpisi, zaposlovanje, zdravje, dogodki...).

Mladinske organizacije in druge mladinske strukture izvajajo programe in projekte, ki so namenjeni predvsem športu, zabavi in druženju, ni pa vsebinsko bolj bogatih in kakovostnih programov in projektov, ki bi prispevali k vključevanju mladih v vse dimenzije javnega življenja, zagotavljali kakovosten prehod iz otroštva v odraslost, zagotavljali mladim pogoje za razvoj znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih potrebujejo za polno vključevanje na trg dela, ipd.

Na območju občine ne deluje mladinski svet v smislu organizirane asociacije prostovoljnih mladinskih združenj in organizacij, ki delujejo med mladimi, ki bi po vsebini opravljal svojo primarno funkcijo povezovanja različnih organizacij za mlade. Kot se je izkazalo pri pripravi te strategije, je interes obstoječih mladinskih organizacij za razvoj mladinske politike v občini zelo šibak, neorganizirana mladina v občini, ki predstavlja večino mladih, nima pravega zastopnika svojih interesov niti možnosti sofinanciranja programov in projektov.

Povezovalno vlogo na področju mladine prevzema konec leta 2015 ustanovljeni Mladinski center KamRa, ki naj bi z razvojem postal infrastrukturna in vsebinska centralna stična točka za mladinske organizacije in neorganizirano mladino, za povezovanje, druženje, izobraževanje in ki naj bi predstavljal tudi povezovalni element med različnimi institucijami, ki izvajajo dejavnosti, povezane tudi z mladimi (npr. Center za socialno delo, Zavod RS za zaposlovanje, območna obrtno-podjetniška zbornica...).

ŽIROVNICA: Izvajajo se programi za prosti čas mladih.

JESENICE: V letu 2014 je bila sprejeta Strategija za mlade v občini Jesenice za obdobje 2014-2018. Namen strategije je vzpostaviti dolgoročno sistemsko podporno okolje za razvoj mladinske politike in mladinske dejavnosti v občini Jesenice ter s tem zagotoviti pogoje za uspešno integracijo mladih v posamezne dele življenja lokalne skupnosti, predvsem pa spodbuditi čim hitrejšo osamosvajanje mladih in njihovo aktivno družbeno participacijo v lokalnem okolju. Dejavno sodelovanje mladih pri odločitvah in dejavnostih na lokalni je ključnega pomena, če hočemo zgraditi bolj demokratično, vključujočo in uspešno družbo. Bistvo udeležbe v družbi in aktivnega državljanstva je v tem, da imajo mladi

možnost, prostor in podporo, da lahko sodelujejo pri odločanju in vplivajo na odločitve ter se vključujejo v različne dejavnosti in s tem prispevajo h graditvi boljše družbe.

Ugotavljamo, da je s strani mladih še vedno premajhna angažiranost in da je participacija in delovanje podmladka v društvih in drugih organizacijah še vedno v upadanju. Lahko pa napišemo, da na področju prostega časa in mladinskega organiziranja, mladinske organizacije delujejo zelo uspešno, društva in mladi letno izvedejo kar nekaj projektov s tega področja. Na področju zaposlovanja in bivalnih razmer so razmere še vedno otežkočene (mladi težko dobijo zaposlitev v svojem okolju, prav tako težko pridejo do stanovanj – ne zaradi pomanjkanja le-teh, ampak zaradi finančne sposobnosti mladih).

ŠKOFJA LOKA: Preko 300 društev v občini dnevno ponuja programe za kakovostno preživljanje prostega časa. Poleg tega nekaj organizacij (DPM, mladinski centri, LAS, ...) ponuja programe, za udeležbo katerih ni potrebno članstvo v organizaciji. Na občinski ravni je tudi veliko dogodkov, ki se jih mladi lahko udeležijo. Imamo urejena športna igrišča in kino dvorano, knjižnico in skate park, možnosti za aktivnost v naravi in športnih dvoranah. Glede možnosti izobraževanja je paleta zelo široka – vsak, ki si želi biti aktiven, lahko najde programe zase. Mnogo jih je tudi brezplačnih (Podjetniški pospeševalnik in Coworking center, 'Lokomotiva', podjetniško izobraževanje za mlade (podjetniški krožki in delavnice za mlade, seminarji, karierna orientacija, predstavitev podjetniških vsebin in priložnosti ter uspešnih podjetnikov v lokalnem okolju), rokodelske delavnice, Mladinski svet Škofja Loka: preko lastnih programov in programov svojih članic, koncerti, tematski večeri, dogodki. Največ kompetenc si lahko pridobijo mladi, če se vključijo v mladinsko organizacijo in kot prostovoljec opravljajo delo na posameznem področju. Sčasoma prevzemajo vedno večje zadolžitve in odgovornosti in si nabirajo izredno pomembna neformalna znanja.

Pomena lastnega stanovanja ali vsaj možnosti odselitve od doma je izredno pomemben faktor na poti osamosvajanja mladega človeka. Mladi kakšnih ugodnih možnosti v Škofji Loki nima, stanovanja in najemnine so izredno visoke. Obstaja sicer občinski razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj, a že nekaj let – zaradi polnih stanovanj – ni bil razpisan. Naj bi pa imeli mladi na razpisu prednost – točkovnik naj bi med vsemi prosilci preferiral mlade oz. mlade družine.

Uresničevanje mladinske politike na lokalni ravni:

KRANJ: Na podlagi javnega razpisa sofinancira programe in projekte mladih v Mestni občini Kranj.

BLED: Občina podpira delovanje društev na področju programov za mlade z javnim razpisom, ki ga objavi vsako leto. Na razpis se lahko prijavijo društva, ki delujejo na področju mladih, in nadarjeni mladi. Po tem razpisu se namenijo sredstva prijavljenim društvom in nadarjenim mladim.

Podpira tudi delovanje mladinskega centra s tem, da zagotavlja prostor za njegovo delovanje.

Prav tako pa občina smatra, da je vsa spodbuda na področju športa in kulture prav tako pomembna za kvalitetnejše življenje mladih. Občina tako uresničuje mladinsko politiko tudi preko financiranja aktivnosti na področju športa in kulture.

KRANJSKA GORA: Občina je zagotovila prostore Društvu mladih, sofinancira njegovo dejavnost ter preventivne projekte na področju dela z mladimi. Tako omogoča njegovo delovanje.

RADOVLJICA: Konec leta 2015 je bila sprejeta Strategija za mlade v Občini Radovljica 2016-2021, podrobneje pa se posamezni ukrepi in sredstva za njihovo izvajanje določijo v letnem programu mladinskih dejavnosti za posamezno proračunsko leto, ki je del proračuna in ga predhodno potrди Komisija za mladinska vprašanja.

Ukrepi, ki so podrobno obdelani v strategiji so (tudi glede na finančne posledice, nosilce) neposredni in posredni: Sprejem letnega programa mladinskih dejavnosti, Vzpostavitev posvetovalnega telesa župana (komisije za mladinska vprašanja), Spodbude za oblikovanje mladinskega sveta lokalne skupnosti, Lokalna skupnost v razpisu za dodelitev neprofitnih najemniških stanovanj uvršča mlade kot posebno kategorijo upravičencev, Javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov, Spodbude dijakom in študentom, Lokalna skupnost zagotavlja sofinanciranje obrestne mere za stanovanjske kredite za osebe, ki prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje, Izvajanje in sofinanciranje formalnih in neformalnih izobraževanj za mlade prek Ljudske univerze Radovljica, Lokalna skupnost zagotavlja sofinanciranje programov spodbujanja delovne aktivnosti dolgotrajno brezposelnih v lokalni skupnosti – program Javna dela *, Dodatno točkovanje mladih na javnem razpisu za razvoj gospodarstva, samozaposlovanje in socialno podjetništvo v občini, Spodbujanje izvajanja neformalnega izobraževanja in krepitev kompetenčne opremljenosti mladih preko Razvojne agencije Zgornje Gorenjske (RAGOR), Regionalne razvojne agencije BSC Kranj in e-VEM točke, Lokalna skupnost skladno s Stanovanjskim zakonom zagotavlja subvencije neprofitnih in tržnih najemnin, Zagotavljanje infrastrukturnih in finančnih pogojev za športne aktivnosti mladih, Razvoj in podpora delovanju mladinskega centra KamRa, Usposabljanje mladinskih delavcev, Vzpostavitev centralne informacijske točke, Podpora aktivnostim za večanje zaposlitvenih možnosti za mlade, Spodbujanje izobraževanja, usposabljanja in promocije na področju podjetništva preko mladinskega centra, Preučitev možnosti vzpostavitve podjetniškega inkubatorja in coworking prostora, Informiranje mladih o prostočasnih dejavnostih, Zagotavljanje prostora za druženje mladih, Informiranje, osveščanje in vključevanje mladih v projekte na področju zdravja in socialne oskrbe, Povečanje mednarodne mobilnosti mladih, Spodbujanje opravljanja pripravništev v občinski upravi in občinskih javnih zavodih, Izboljšanje pogojev za večjo vključenost mladih iz okoliških krajev, Predstavitev možnosti nadaljnega izobraževanja osnovnošolcem, Popularizacija in spodbujanje tradicionalnih lokalnih obrti in turizma, Izvedba programov za mlade v javnih zavodih

ŽIROVNICA: Zagotavlja sredstva za izvajanje prostočasnih dejavnosti za otroke in mladino.

JESENICE: V strategiji so zbrani konkretni ukrepi in aktivnosti za uresničevanje strateških smernic, ki se neposredno ali posredno dotikajo mladih v občini Jesenice.

Lokalna skupnost izvaja mladinsko politiko na lokalni ravni skladno z lastnimi interesi, potrebami, zmožnostmi in okoliščinami, kot so število in struktura prebivalcev, ekonomska moč ter prostorske in kadrovske zmogljivosti v mladinskem sektorju. Na področju mladinske politike na lokalni uresničujemo javni interes tako, da smo sprejeli lokalni program za mladino, ustanovili delovno telo za mladinska vprašanja, finančno podpiramo programe v mladinskem sektorju, izvajamo druge ukrepe v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Sredstva za uresničevanje javnega interesa se zagotavljajo iz proračuna lokalne skupnosti

Mladinsko politiko uresničujemo z naslednji ukrepi (povzeto iz omenjene Strategije):

Področje zaposlovanja:

- Sofinanciranje javnih del
- Javni razpis za dodelitev pomoči za spodbujanje razvoja gospodarstva v občini Jesenice

Področje izobraževanja:

- Zagotavljanje ustreznih pogojev za obstoj in razvoj visokošolskega izobraževanja (študij na Fakulteti za zdravstvo)
- Zagotavljanje denarnih pomoči za udeležbo na seminarjih, tečajih, tekmovanjih oz. drugih izobraževalnih oblik in zagotavljanje študijskih pomoči za izredni študij
- Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM)
- Sofinanciranje neformalnega izobraževanja odraslih
- Področje mladi in družba: Participacija mladih v demokratičnih procesih:
- Ustanovljeno delovno oz. posvetovalno telo za mladinska vprašanja
- Področje Mladinsko delo in mladinsko organiziranje:
- Sofinanciranje delovanja Mladinskega centra Jesenice, Mladinskega sveta Jesenice, sofinanciranje mladinskih projektov in programov, zagotavljanje infrastrukture za mladinsko delo in mlade.

ŠKOFJA LOKA: Menimo, da lokalna skupnost vedno bolj aktivno vključevanje mlade pri kreiranju strategije za prihodnost (okrogle mize, posveti, vključevanje mladih kot eno od fokusnih skupin). V našem mladinskem svetu so predstavniki devetih mladinskih organizacij, pri čemer je dostop konstantno odprt novim članom. V primeru pobud, želja, idej... apelirajo na občino, kjer dobijo ustreznega sogovornika, s katerim iščejo skupne rešitve.

Imamo tudi spletni portal (predlagamobcini.si), na katerem lahko mladi zastavljajo konkretna vprašanja dotičnim osebam (kor npr. podžupanu oddelka za družbene dejavnosti).

Lokalni program za mladino:

KRANJ: NE

BLED: NE

KRANJSKA GORA: NE

RADOVLJICA: Program predvideva vsakoletni sprejem letnega programa mladinskih dejavnosti, ki sledi sprejeti strategiji za mlade v občini Radovljica, kot dela občinskega proračuna, v katerem se vsebinsko in finančno določijo in opredelijo posamezni ukrepi in aktivnosti.

ŽIROVNICA: NE

JESENICE: Strategija za mlade v občini Jesenice za obdobje 2014-2018

GORJE: NE

Posvetovalna telesa:

KRANJ: Mladi imajo možnost vpliva preko svetniških skupin, kot tudi direktno preko občinske uprave, kjer predstavijo svoja mnenja in predloge. Predstavniki lokalne skupnosti se udeležujejo okroglih miz, srečanj, obiskov, delavnic z društvi, ki se ukvarjajo z mladinsko dejavnostjo, s šolami.. Mladi se povezujejo s pristojnim občinskim uradom in posledično se informira župana in občinsko upravo o potrebah. Mladim ponujamo informacije na spletni strani Mestne občine Kranj, kjer objavljamo vse aktualne dogodke tudi v zvezi z mladimi v Kranju. Kljub več poskusom pa Mladinski svet še ni začel s svojim delovanjem.

BLED: V občini obstaja županovo posvetovalno telo LAS (Lokalno akcijska skupina proti zasvojenosti); organizira delavnice za osnovnošolce, predavanja za starše, Festival mladih ob koncu šolskega leta, ipd.; člani so predstavniki šole, vrtca, CSD-ja, zdravstvenega doma, policije, mladinskega centra, društev na področju mladine, ipd.,; sestajajo se po potrebi, načeloma pribl. 4x na leto. Mladinska vprašanja obravnava tudi Odbor za družbene dejavnosti, kot delovno telo občinskega sveta.

KRANJSKA GORA: NE

RADOVLJICA: V začetku leta 2016 je bila ustanovljena Komisija za mladinska vprašanja, ki jo s sklepom imenuje župan in njen mandat je vezan na mandat župana. S komisijo za mladinska vprašanja občina Radovljica omogoča mladim aktivno udeležbo in vplivanje na odločitve, povezane z življenjem in delovanjem mladih v občini. Komisija šteje 5 članov in sicer: predstavnik občinskega sveta Simon Resman, Predstavnik občinske uprave s področja družbenih dejavnosti – Romana Šlibar Pačnik, 2 predstavnika mladinskega centra, od tega je eden svetovalec in eden uporabnik; Jasmina Šubic in Andrej Derlink, predstavnik mladinskega sveta lokalne skupnosti oziroma formalnih mladinskih organizacij – Sebastian Forjan. Glavne funkcije delovno-koordinacijskega telesa: Spremljanje in koordinacija aktivnosti lokalnih akterjev na področju mladine, spremljanje in vrednotenje izvajanja Strategije za mlade v občini Radovljica, predlaga ukrepe za izboljšanje položaja mladih, usklajevanje vsakoletnega letnega programa mladinskih dejavnosti. Komisija se je do zdaj sestala enkrat in na seji potrdila Program mladinskih dejavnosti za leto 2016.

ŽIROVNICA: NE

JESENICE: V občini Jesenice je bila v letu 2015 imenovana Delovna skupina za mladinska vprašanja, katere člani so zaposleni na občini, ki pokrivajo področje mladih, predstavnica mladinskega centra in predstavniki mladih (organizirane in neorganizirane mladine). Delovna skupina se je sestala trikrat in aktivno deluje.

Finančna podpora:

KRANJ: Objavlja se občinski javni razpis za mladinske programe in projekte. Skupna vrednost razpisa je v zadnjem letu znašala 57.000,00 evrov. Objavljamo tudi razpis za sofinanciranje prostočasne dejavnosti otrok (krožki), prostočasna športna vzgoja (predšolski otroci, šolski otroci, mladina), Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport in Športna vzgoja mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport.

BLED: Občina podpira mladinske programe z javnim razpisom, ki ga objavi vsako leto. Na razpis se lahko prijavijo društva, ki delujejo na področju mladih, in nadarjeni mladi. Po tem razpisu se namenijo sredstva prijavljenim društvom in nadarjenim mladim. Ugotavljamo, da vsako leto deluje več društev na področju aktivnosti za mlade, so pa opaženi vmesni vpadi prijav nadarjenih mladih na razpis. Kot že omenjeno, se uresničevanje mladinske politike kaže tudi v sofinanciranju športnih in kulturnih programov preko razpisov za omenjena področja. Občina podpira tudi delovanje mladinskega centra (zagotavljanje prostora za njihovo delovanje, sofinanciranje pokrivanja materialnih stroškov, stroškov dela, ipd.) Če primerjamo delovanje teh programov zadnjih deset let, lahko ugotovimo, da je v občini veliko več aktivnosti za mlade. Programi so vedno bolj uspešni, res pa je, da je potrebno nekaj časa, da se mladina odzove in aktivira. Ostaja tudi dejstvo, da so mogoče želje mladih včasih drugačne, kot je ponudba za njih v kraju.

KRANJSKA GORA: Občina podpira dejavnost preko razpisov, direktno s pogodbo pa zagotavlja sredstva za prostore. Ko se mladi obrnejo na Občino, jim prisluhnemo in poskušamo pomagati. Vedno jim nudimo podporo. Majhne občine pa se nikakor ne moremo primerjati z večjimi občinami, kjer je delovanje v mladinskem sektorju veliko bolj razvito.

RADOVLJICA: Kot eden od ukrepov za izvajanje strategije je predviden vsakoletni sprejem letnega programa mladinskih dejavnosti, v katerem se vsebinsko in finančno podrobneje določijo in opredelijo posamezni ukrepi in aktivnosti za posamezno proračunsko leto.

Na podlagi sprejete Strategije za mlade občine Radovljica 2016-2021 je v letu 2016 za neposredne ukrepe za mlade namenjenih 103.200 EUR (Mladinski in študentski programi - Javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov v letu 2016, Mladinski in študentski programi - drugi operativni odhodki – neposredni stroški izvajanja mladinskih dejavnosti, ki jih ne izvaja mladinski center npr. prevozi na počitniške dejavnosti, promocijski materiali, Nagrade odličnim osnovnošolcem, dijakom in študentom, Ljudska univerza Radovljica – Mladinski center KamRa, Štipendiranje študentov, Spodbujanje individualne stanovanjske gradnje.

ŽIROVNICA: Sofinanciranje delovanja PUM in sofinanciranje programov priložnostnih dejavnosti, ki jih izvajata obe organizaciji, ki delujeta na območju občine (skavti, DPM).

JESENICE: Na področju mladih vsako leto razpišemo naslednje javne razpise:

Javni razpis za sofinanciranje mladinskih projektov, Javni razpis za sofinanciranje preventivnih projektov na področju dela z otroki in mladostniki, Javni razpis za sofinanciranje projektnega učenja za mlajše odrasle (PUM), V letu 2016 bomo prvič razpisali javni razpis za nagrajevanje mladinskega dela v društvih (za tiste mlade, ki aktivno sodelujejo v društvih oz. na določenih projektih)

Izvajamo ukrepe, ki smo jih navedli pri tretjem vprašanju (le ti imajo podlago v sprejeti strategiji). Glede na to, da smo strategijo sprejeli šele leta 2014 ocenjujemo, da se delo na mladinskem področju razvija, pogrešamo malo več iniciative s strani mladih

GORJE: vsakoletni javni razpisi za sofinanciranje interesnih dejavnosti mladih in sofinanciranje preventivnih programov za mlade

ŠKOFJA LOKA: Za občino, ki ima naravni prirast 111 (podatek iz leta 2012), kar pomeni okrog 280 rojstev na leto, je področje urejanja mladinske politike zelo pomembno. Skupaj z mladimi smo v letu 2014 pisali Strategijo razvoja občine Škofja Loka 2025+. Pri nastajanju dokumenta, ki ureja tudi vsa bistvena področja za izboljšano življenje mladih, so bili mladi ena od štirih glavnih fokusnih skupin, s katerimi je tekel dialog glede ukrepov in razvoja na področjih: Okolje, infrastruktura in promet, Staro mestno jedro,

Turizem, kultura, šport ter izobraževanje. Tako so tekli pogovori v dveh smereh – glede ukrepov za izboljšanje položaja mladih, mladinskih organizacij in mladinske infrastrukture ter tudi glede predlogov mladih za ureditev drugih (vseh) področij v občini. Rezultati okroglih miz in predlogov mladih so zajeti v strategiji in zapisani kot izzivi ali cilji, ki jih bo občina v naslednjih letih zasledovala. V Škofji Loki in na Loškem smo si zadali visoki cilj postati vodilno območje v slovenskem prostoru z visoko kulturo bivanja, spodbudnim okoljem za podjetne in privlačen cilj za obiskovalce.

Ker pa precej programov, ki mladim lepšajo ali olajšujejo življenje, smo mnenja, da smo pravzaprav že mladim prijazni in da mladinski sektor v nas vidi verodostojnega sogovornika.

Mladi pri nas imajo precej priložnosti za izobraževanje ter kakovostno preživljanje prostega časa. Povezujemo ponudnike javnih storitev in informiranost uporabnikov storitev na področjih prostočasnih aktivnosti za otroke in mladino. Prav tako smo se lotili strateških projektov in programov. Za dolgoročno zagotavljanje trdnih gospodarskih temeljev je potrebno neprestano nastajanje novih podjetij ter rast mikro podjetij. Ustanovili smo podjetniški pospeševalnik, ki na enem mestu združuje ljudi s poslovnimi idejami, jim nudi pomoč pri zagonu podjetja, vstopu na trg in mreženju z drugimi podjetji in podobnimi centri. Predvideno je, da škofjeloški podjetniški pospeševalnik raste postopoma glede na potrebe okolja, v sodelovanju s Šolskim centrom in mladinskimi organizacijami.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

KRANJ: Predstavitve različnih primerov dobrih praks z lokalnega okolja s področja stanovanja politike, zaposlovanja.

BLED: V kraju pogrešamo večje sodelovanje med deležniki, in sicer med mladimi in akterji, ki ustvarjajo primerne razmere za življenje mladih. Obstaja pa dejstvo, da se aktivnosti mladih po osnovni šoli večinoma dogajajo po drugih krajih (kjer so srednje šole in potem fakultete). Prednost našega kraja pa je, da vsebuje ogromno danosti v okolju (jezero, Straža, okoliški hribi, športna dvorana, ipd.), ki jih mladi lahko zelo kvalitetno izkoristijo v svojem prostem času, kar pa je zelo pomembno za njihov razvoj.

RADOVLJICA: Posebej bi želeli izpostaviti vsesplošno pasivnost, neodzivnost, nezainteresiranost tako mladinskih organizacij kot mladih na splošno, ki je pri nas še posebej izrazita pri mladih od 18-29 leta. To dejstvo se ni spremenilo ne glede na veliko (vsebinsko in finančno) podporo lokalne skupnosti in njenih javnih zavodov mladinskim programom in bogati in raznovrstni ponudbi teh programov.

GORJE: Želeli bi vedeti stališča mladih do mladinske politike, njihove potrebe, želje, bojzani, predloge, ideje.

3.4 OSREDNJESLOVENSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 17. junij 2016

Lokacija regijskega dogodka: Mladinski center ULCA, Trg OF 10, Ljubljana

Lokalni organizator: Zavod BOB

Število udeležencev: 18

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Mestna občina Ljubljana, Občina Grosuplje, Občina Kamnik

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	537 023
Št. mladih	93 785
Delež mladih	17,5%
Št. brezposelnih mladih	4613*
Delež brezposelnih mladih	18,6%**
Št. zaposlenih prebivalcev od 15. leta dalje	193 409***
Št. mladih zaposlenih	25 497***
Delež mladih zaposlenih	13,2%

*podatek za MAJ 2016 **glede na število vseh brezposelnih v regiji, PODATEK ZA MAJ 2016

podatek za december 2015 *podatek vključuje tudi osebe, starejše od 29 let.

Vir: SURS in Zavod RS za zaposlovanje.

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Nacionalne mladinske organizacije	Sredstva v EUR
Zveza tabornikov Slovenije	48.807
Društvo SKAM –skupnost katoliške mladine	31.310
Planinska zveza Slovenije	29.837
Mladi forum Socialnih demokratov	27.995
Društvo mladinski ceh	40.335
Slovenska ljudska stranka	25.416
Gasilska zveza Slovenije	29.100
Slovenska demokratska mladina	25.048
Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov	47.518
Mlada Slovenija – podmladek NSi	30.942
Zveza študentskih klubov Slovenije	28.548
Zveza Slovenske podeželske mladine	33.889
Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija – Youth Network No Excuse Slovenia	41.256
Nacionalne mladinske organizacije Skupaj	440.001

Druge nevladne organizacije	Sredstva v EUR
Društvo center za pomoč mladim	30.119
Socialna akademija	41.190
Zavod Mobin	31.786
Slovensko združenje – DrogArt	26.190
Zavod Varna pot	19.524
Inštitut za raziskave in razvoj Utrip	20.952
MEPI – Mednarodno priznanje za mlade	25.595
Sindikat študentov, dijakov in mladih brezposelnih	22.500
Društvo Amnesty International Slovenije	24.048
Slovenska fundacija za Unicef	22.738
Zavod Salesianum	21.071
Inštitut za afriške študije	17.143
Zavod MISSS	35.000
Tipovej, zavod za ustvarjalno družbo	26.310
Zavod Mladinska mreža MaMa	42.024
Kulturno umetniško društvo Pozitiv	23.690
Društvo študentov medicine Slovenije	22.976
Zavod Voluntariat	28.333
Zveza za tehnično kulturo Slovenije	23.571
Turistična zveza Slovenije	23.929
Društvo Gibanje za dostojno delo in socialno družbo	24.286
Zavod IZIDA	14.762
Zavod YPSILON	26.905
Društvo za kulturo in izobraževanje IMPRO	20.119
Mladinsko združenje Brez izgovora – No Excuse	0,00
Zavod Nefiks	39.762
Druge nevladne organizacije Skupaj	654.523

Mladinski centri	Sredstva v EUR
Društvo AIA – Mladinski center Mengeš	13.347
Društvo ŠKUC	18.250
Zavod mladinski center Kotlovnica Kamnik	16.344
Mladinsko informacijski center	0,00
BOB, zavod za izobraževanje in kulturne dejavnosti	23.607
Zavod za šport, turizem, kulturo in mladino Medvode, javni zavod	13.892
Javni zavod Center za mlade Domžale, javni zavod	16.162
Javni zavod Mladi zmaji – Center za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladih	19.975
Društvo Salezijanski mladinski center Rakovnik	15.345
Združenje mladih, staršev in otrok Sezam	12.621
Mladinski centri Skupaj	149.543

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- Mladi forum SD Borovnica
- Mladi in Zeleni Občine Brezovica
- Javni zavod center za mlade Domžale
- Kotlovnica
- Mladinski center Komenda
- Mladinski svet Litija
- Mladinski center Litija
- Javni zavod Mladi zmaji
- Mladinski svet Ljubljana
- Zavod Bob
- DrogArt
- Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije
- Sezam
- Športno kulturno društvo Gor
- Zavod Nefiks
- Društvo center za pomoč mladim
- Društvo Tabornikov-Rod Srnjak Logatec
- Klub Logaških študentov
- Društvo Aktiv
- Dlan na dlan
- Javni zavod Sotočje Medvode
- Mladinski center Mengeš,
- Klub Vrhniških študentov
- Društvo tabornikov rod enajsta šola

Stanje v regiji na področju mladine:

Stanje na področju mladine v regiji zelo razlikuje glede na občine. Občine namreč dajejo različne poudarke posameznim področjem mladih, ki to stanje opredeljujejo. Na podlagi pogovorov z mladimi iz različnih občin in uvidov osebe, ki deluje/biva v treh različnih občinah - vzhodni, zahodni in osrednji, lahko prepoznamo trend "centralizacije", kar pomeni, da Ljubljana, kot središče regije, močno prednjači, hkrati pa je zahod bolj razvit od vzhoda, razen svetlih izjem (npr. Kamnik).

Prosti čas

Mladi se v Osrednjeslovenski regiji v visokem deležu (pribl. 69%) udeležujejo v prostočasnih aktivnostih, kar je 5% nad povprečjem celotne Slovenije. Rezultati kažejo, da je tam največ prostočasnih aktivnosti, saj je 80% mladih ocenilo, da je dovolj izbire, kar je najvišji rezultat (pribl. 5% nad povprečjem). Hkrati mladi ocenjujejo, da prihaja do velikih razlik znotraj regije, kar smo že omenili, kjer Ljubljana nudi mladim najbolj raznovrstno ponudbo za preživljanje prostega časa. Potrebno je poudariti, da tudi "manjše" občine (glede na velikost, število prebivalcev, mestni proračun), kot so Vrhnika, Logatec, Kamnik nudijo mladim mnogo aktivnosti za preživljanje prostega časa. Ponekod (npr. Litija) prevladuje trend preživljanja prostega časa v obliki "visenja", hkrati pa je prisoten tudi trend poseganja po psihoaktivnih substancah.

Mladinsko organiziranje

Ponovno vidimo najbolj zgoščeno mladinsko organiziranje v Ljubljani, kjer je mnogo aktivnosti, ki dopolnjujejo odraščanje mladih na najrazličnejših področjih. V drugih občinah prevladujejo t.i. klasične organizacije - skavti, taborniki, mladinske podružnice gasilske zveze, planinske zveze, dijaške in študentske organizacije oz. klubi, politični podmladki. Ponekod mladinski centri. Skupaj 7 MC, ki so člani Mreže MaMa, vendar so trije od tega v prestolnici. In seveda mladinski sveti lokalnih skupnosti (7 MSLS od 26 občin). Potrebno je poudariti, da so slednji v visokem deležu, 60% neaktivni (npr. zadnja seja v letu 2014, zadnja objava na FB v letu 2013).

Izobraževanje

Področje izobraževanja je v Osrednjeslovenski regiji pogojeno z največjo univerzo v Sloveniji in zelo dobro razvito. Največ prebivalstva (31,5%) starega med 25 in 64 let ima višjo ali visokošolsko izobrazbo, kar je dobrih 7% nad slovenskim povprečjem. Tudi število oseb brez izobrazbe, z nepopolno ali osnovnošolsko izobrazbo je najnižje v Osrednjeslovenski regiji (15,5%), medtem ko je slovensko povprečje 18,7%.

Zaposlovanje

Mladi se spopadajo z izzivi osamosvajanja, pri večini je najbolj težavna finančna osamosvojitvev. V Osrednjoslovenski regiji je bilo maja 2015 brezposelnih 5663 mladih, letos jih je bilo maja brezposelnih 4613. V primerjavi s prvimi 5 meseci leta 2015 se je število brezposelnih mladih v osrednji regiji v letu 2016 zmanjšalo. Kljub temu predstavlja pridobitev redne zaposlitve velik izziv, saj mladi pogosto vstopajo v prekerne oblike dela.

Bivalne razmere

S problematiko zaposlovanja so povezane tudi bivanjske razmere, saj si mladi vse težje zagotovijo denar za stanovanjske stroške. Določene občine v naši regiji že ukrepajo v smeri večje dostopnosti stanovanj za mlade (npr. Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, ki odpira razpis namenskih stanovanj za mlade). Hkrati je mnogo Osrednjeslovenskih občin v t.i. "spalnih naseljih", kar je verjetno povezano tudi z visokim številom dnevnih migracij v prestolnico. Prav tako v regiji velikokrat drži pregovor "najprej štalca pol pa kravca", saj so posamezna naselja in občine preplavljena s privatnimi hišami.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Posamezniki iz regije, ki so pripravljeni delati v smeri razvoja celotne regije na področju mladine, bi se morali srečevati in oblikovati strategijo skupnega dela. Najprej bi bilo potrebno izmenjati dobre in slabe prakse, z namenom da se slabih ne ponavlja. Nato zasnovati način, kako v proces regijskega sodelovanja vključiti čim večje število mladih. Tistih, ki so že vključeni v mladinsko organiziranje, kot tudi neorganizirano mladino, mlade, ki se družijo na javnih površinah. Le tako bo sodelovanje odgovarjalo na potrebe, ne zgolj na predstave, ki jih imajo posamezni predstavniki, ki so pogosto v zagovorniški funkciji. Nato bi sledila analiza obstoječega stanja in potreb, na podlagi katere bi oblikovali regijske prioritete.

V tovrstnem sodelovanju bi bilo pomembno in smiselno narediti analizo kompetenc posamezne občine - kaj (katera znanja in veščine) posamezna občina ima in česa nima. Na podlagi tega bi lahko ustvarili presečnost med občinami in posledično pretočnost kompetenc znotraj regije (kaj lahko dam in kaj lahko dobim).

Pomembno je, da bi v tovrstnem delovnem telesu regije sodelovali tako občinski funkcionarji, ki delajo na področju mladine, kot tudi tisti iz mladinskega sektorja in seveda mladi posamezniki, ki prepoznajo regijsko povezovanje kot velik potencial in doprinos.

In še nekaj konkretnih predlogov:

- subvencije za zaposlovanje mladih, ne glede na status
- izobraževanje delodajalcev, da je danes najcenejša in najodgovornejša oblika dela zaposlitev
- bolj poenoteno financiranje mladinskih dejavnosti v regiji

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Ponekod je velik poudarek na razvoju mladinskega sektorja in imajo mladi "zagovornika" ali pa vsaj sogovorca na občinskem nivoju (npr. Kamink, Domžale, Vir, Log-Dragomer).

Odloki ali strategije na področju mladine so pogosta praksa, prav tako financiranje mladinskih dejavnosti. Vendarle prihaja do razlik v procesu snovanja tovrstnih dokumentov, realizaciji zastavljenega, v višini namenskih financ, v namembnosti.

Primer dobre prakse je snovanje strategij na področju mladine. V primerih, ko so občine vključevale mlade in s tem njihove potrebe in pobude umeščale v dokumente. V zadnjem letu sta se tovrstnega načina oblikovanja občinskih strateških dokumentov poslužili vsaj občini Ljubljana in Domžale.

Pomanjkljiv primer financiranja se odvija v občini Dobrova - Polhov Gradec, kjer imajo v javnem razpisu predvidena sredstva za sofinanciranje mladinskih programov, vendar so le-ta namensko predvidena za izvajanje oratorija in letnega dogodka v mesecu decembru. Zaradi tega je skupinam ali posameznikom mladih, onemogočeno pridobivanje občinskih sredstev za izvajanje mladinskih aktivnosti.

Podpora s strani občin:

V nekaterih občinah župan in občina podpirata mladinski sektor in mlade. Tam prevladujejo odprta naravnost in mentaliteta, da na mladih svet stoji. Zavedanje, da je pomembno vlagati v mlade, ki se iz napak učijo, jim dati priložnosti učenja tudi, ko se kaj ponesreči, saj bodo le tako ti mladi lahko odrasli in odgovorne občane in imeli priložnost vračati družbi.

Drugje mladi nimajo niti sogovornika, ki bi preverjal njihove ideje, potenciale, želje. Ni dialoga. Občine se ne povezujejo, ne iščejo možnosti za povezovanje in pridobivanje sredstev. Mlade prepoznajo kot breme, kot vandale. In vse prepogosto pri njih vidijo zgolj napake, ki jih storijo, namesto, da jim ponudijo prostor, da bi se na teh napakah učili za boljši jutri.

Citat predstavnika mladih v regiji: "Ko želimo mladi, ki smo delovali v občinah z večjo podporo (npr. v Ljubljani) vnesti dobre prakse, projekte, aktivnosti v svoje primarno lokalno okolje in s tem poskrbeti za razvoj periferije regije, naletimo na odgovor "To ni Ljubljana!" ali "Za to nimamo denarja!" Potrebno bi se bilo zamisliti, da bi bilo morda dobro, če ne nujno, da se nekateri župani in občinski funkcionarji usposobijo za pridobivanje evropskih in drugih sredstev.

Mnoge občine so izpeljale izredno vključujoč način sprejemanja strategije (Litija, Domžale, Ljubljana), druge imajo strategijo že dlje časa oblikovano, spet tretje področje mladine pokrivajo z nekaterimi odloki, kot so npr. Medvode.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

Mladinski sveti lokalnih skupnosti v 7 občinah (skupno 26 v regiji): Ljubljana, Domžale, Logatec, Vrhnika, Ivančna Gorica, Litija, Kamnik (podatki objavljeni iz 2014).

Ponekod so na pobudo mladih na novo ustanovljena dodatna posvetovalna telesa, ki jih sestavljajo predstavniki mladih, mladinskih organizacij, občinskih uradnikov in mestnih svetnikov (nekako po vzorcu Sveta vlade RS za mladino).

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Pri regijskem sodelovanju gre večinoma za projekte mladinskih organizacij ali organizacij za mlade. K temu močno pripomore "povezan" mladinski sektor, saj imamo na letni ravni mnogo (manj formalnih) dogodkov, kjer se srečujemo in kjer se utirajo nove zamisli, rešitve ter tvorijo nova sodelovanja. Npr. projekti, ki povezujejo posamezne občine v regiji (npr. EUth projekt - Litija, Mengeš, Ljubljana in tujina).

Kljub temu, da regijsko sodelovanje, povezovanje obstaja, je le-to šele v povojih.

Drugi izzivi:

Trenutno neodzivnost občin na eni strani in apatičnost mladih na drugih. Težko je določiti kaj je bilo prej, saj ocenjujemo, da so za obstoječe stanje so-odgovorni tako mladi kot občine.

Citat predstavnika mladih iz regije: *"Si mlad, iz bolj odmaknjenega, manj razvitega okolja. Veš da nekaj bi, pa ne veš kaj, niti ne veš česa ne bi, ne veš kje začeti, nimaš se na nikogar obrniti. Ni osebe, ki ti bi ponudila roko, nudila podporo. Potem vse skupaj postane frustracija. Nato slišiš od prijatelja kaj se dogaja v Ljubljani in se odločiš da greš tja in del svoje energije tam realiziraš. Druga možnost, ki jo imaš je da ostaneš doma in se zasediš. In s to izkušnjo prideš nazaj, želiš ponovno nekaj narediti pa te nihče ne sliši, rečejo ti, da je to samo v Ljubljani možno. In ko imaš tri tovrstne negativne izkušnje in nobene pozitivne, dobivaš sporočilo "nič se ne da"."*

Izpostavili bi tudi problem "tradicionalnih" organizacij, ki živijo na komercialni dogodkih, kot je ŠVIC in nujnost povezovanja s ŠOS.

Perspektive občin:

V Ljubljani financirajo mlade posredno preko javnih razpisov, neposredno financirajo MSL in JZMZ. Izvajajo se ukrepi z vseh področij, ki zadevajo mlade: na področju mladinskega organiziranja, na

področju mladinskega dela, na področju stanovanjske politike, zaposlovanja, izobraževanja, zdravja, sociale, okolja, kulture, športa torej vse, kar je v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti.

V Medvodah mladinske programe in programe za mlade v občini Medvode izvaja Javni zavod Sotočje Medvode. Programi so financirani iz občinske proračunske postavke. Poleg tega se financirajo tudi preko javnih razpisov za sofinanciranje mladinskih programov Urada za mladino. Nekaj denarja pride tudi s strani najemnikov (plesne šole, rojstnodnevne zabave, športna društva itd.) in tečajnikov (udeleženci jezikovnih tečajev plačujejo 10 eur mesečno za 4 termine na mesec), najemniki studia-vadnice plačujejo 30 eur mesečno.

V Medvodah izvajajo predvsem ukrepe s področja vertikalne mladinske politike. Na področju informiranja mladih želijo opozarjati mlade na obstoj različnih storitev in priložnosti, ki so jim na voljo, jih spodbuditi k participaciji in k sooblikovanju mladinskih programov. Na področju izobraževanja Občina Medvode zagotavlja možnost opravljanja študijske prakse v občinski upravi in v drugih javnih institucijah v občinskem upravljanju, sofinancira projekte neformalnega izobraževanja v mladinskih strukturah (dnevni center, počitniško varstvo, učna pomoč), podeljuje nagrade za izjemne dosežke dijakov in študentov.

Občina Medvode izvaja in finančno podpira:

- prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih,
- mobilnost mladih in mednarodno povezovanje (projekt Sotočje evropskega sožitja, EVS izmenjave)
- dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih (podpora lokalnim kulturnim društvom in podeljevanje pletenic za posebne dosežke)
- sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi (predstavniki mladine v Svetu Javnega zavoda Sotočje Medvode, odbor za mladino Medvode)

3.5 POMURSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 2. september 2016

Lokacija regijskega dogodka: Mladinsko informativni in kulturni klub Murska Sobota, Trubarjev drevored 4, Murska Sobota

Lokalni organizator: Mladinsko informativni in kulturni klub Murska Sobota

Število udeležencev: 24

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Gornja Radgona, Občina Ljutomer

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	116078
Št. mladih	16443
Delež mladih	14,2
Št. brezposelnih mladih	8090
Delež brezposelnih mladih	20,8
Št. mladih zaposlenih	5373
Delež mladih zaposlenih	13,5
Št. oseb v terciarnem izobraževanju	3888

Vir: SURS, podatki pridobljeni maja 2016

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Organizacija	Sredstva v EUR
Mladinski center Prlekije, Ljutomer	18.432
Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota, javni zavod	16.707
Zavod za kulturo, turizem in promocijo Gornja Radgona, javni zavod	14.70964.194
RIS, Raziskovalno izobraževalno središče Dvorec Rakičan, PE za mlade in dejavnost mladinskega centra	14.346

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- MIKK Murska Sobota
- Klub prekmurskih študentov
- MC Gornja Radgona
- Društvo Jama Sveti Jurij ob Ščavnici
- RIS Rakičan
- Društvo iniciative mladih Beltinci
- Ljudska univerza Ormož
- Mladinski center Ormož
- Klub ormoških študentov
- Klub alternativne kulture – Unterhund
- Hiša vzhajajočega sonca
- Zavod Pokukaj
- Zavod ROKA
- Pisani mehurčki
- Društvo Bumerang sreče
- Skavti
- Mladinsko društvo Negova
- Mladinski svet Ljutomer
- Mladinski center Prlekije
- Študentsko mladinski klub Klinka

Stanje v regiji na področju mladine:

Prostočasne aktivnosti mladih v regiji pokriva več društev oz. zavodov, kontinuirani vsakodnevni mladinski program izvaja v Murski Soboti le MIKK.

V Mestni občini Murska Sobota še vedno ni dejavnega mladinskega sveta, svoj čas sta bila ustanovljena kar dva, resnično aktiven ni bil nobeden izmed njiju.

Poleg srednjih poklicnih šol (zdravstvena, kmetijska, ekonomska in center poklicnih šol) in dveh gimnazij (splošna in ekonomska) v Murski Soboti obstajata tudi Ljudska univerza.

Zaposlovanje mladih praktično ne obstaja (razen izobraževanj na delovnem mestu in programa javnih del), mladi se izseljujejo iz regije v Ljubljano ali tujino (bližina Avstrije), saj jim regija ne omogoča primerne izobraževanja, primerne zaposlitve posledično pa niti zmožnosti za osamosvojitve (vključno z bivalnimi razmerami).

Občina Ormož ima osnovno in srednjo šolo, nima pa nobenih fakultet. Zaradi tega, veliko mladih odide iz mesta in se zaposli v prestolnici države ali odidejo v tujino. Prav tako v regiji ni večjih podjetij, ki bi omogočale zaposlovanje mladih.

Mladi svoj prosti čas večinoma preživljajo v virtualnem svetu in na spletnih omrežjih, torej ne preživljajo aktivno prostega časa, pri čemer se morebiti zanemari vidik pomembnosti skrbi za zdravje in gibanja. Nekateri, vendar redki, mladi so aktivni v različnih društvih.

Na področju izobraževanje je za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje dobro poskrbljeno in mladi imajo veliko izbiro različnih programov v okviru srednješolskega izobraževanja, zaustavi pa se

pri odhodu na fakulteto oz. pri terciarnem izobraževanju, kjer v našem okolju primanjkuje izbire in so mladi prisiljeni k preselitvi oz. odhodu od doma, s čimer so povezani tudi višji stroški.

Na področju zaposlovanja je stanje v regiji zelo slabo, kajti veliko mladih po zaključenem izobraževanju ne najde zaposlitve. Po zaključenem izobraževanju večini mladim ni omogočen direkten prehod iz sistema izobraževanja na trg delovne sile, temveč ob koncu izobraževanja preidejo v brezposelnost, zaradi česar se med mladimi širita nezadovoljstvo in nezaupanje do državnih sistemov. S tem je povezan tudi visok delež bega možganov, saj mladi iščejo zaposlitev in boljšo prihodnost izven države.

Veliko mladih je posledično zaradi brezposelnosti prisiljenih ostati doma pri starših, hkrati pa si tudi tisti, ki imajo zaposlitev težko privoščijo nakup ali gradnjo lastnega doma. Kljub zaposlitvi pa zaradi zaposlitve za določen čas in s tem povezane nesigurnosti ne dobijo kredita itd.

V Gornji Radgoni so na voljo različne možnosti za prosti čas, mladinski center, športni center. Mladinsko organiziranje je na nivoju, organizacije so avtonomne in aktivne, pripravljajo tradicionalne in prepoznavne dogodke, vendar se še premalo mladih aktivno vključuje v organizacije in njeno delo. Deluje lokalni mladinski svet, ki dobro povezuje med seboj svoje članice. V tem delu regije ni posebnih možnosti srednješolskega izobraževanja, posamezna društva pripravljajo delavnice in določene dogodke neformalnega izobraževanja, katerih je zadovoljivo število.

Možnosti zaposlovanja so primerljiva kot drugje v Pomurju, malo zaposlitev za diplomske izobrazbe, Bližina Avstrije seveda ponuja boljše možnosti zaposlitve. Mladi živijo pri starših, glede na ekonomsko situacijo odvisno ali si ustvarijo svoj dom, občine še premalo usmerjajo stanovanjske strategije v namenska stanovanja za mlade.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Opazajo, da je veliko dogajanja centraliziranega in se veliko več stvari dogaja v večjih mestih. Mladi potrebujejo motivacijo oz. nek povezovalni link, ki jih bi povezal in privabil k aktivnemu udeleževanju v družbi, torej več organizacij aktivnih na tem področju. Želijo si celostni pristop na področju Pomurske regije.

V RIS Dvorcu Rakičan se trudijo postati središče mladinskega dogajanja z aktivnostmi v okviru mladinskega centra, izvajanju raznih Erasmus+ projektov oz. mladinskih izmenjav ter povezovanje v KPŠ, ki ima sedež v dvorcu. Njihova lokacija je idealna, saj ponuja dobro in lahko dostopno lokacijo, z opremljenimi učilnicami, tudi računalniškimi, večnamenskimi prostori, jedilnico, kavarno, velikim parkom itd. Sami izvajamo tudi projekt Središče za osebnostno rast in komunikacijo RISKO, ki ga sofinancira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Mestna občina Murska Sobota in vključuje otroke, mladostnike in njihove družine na območju Pomurja in širše.

Po mnenju MIKK in so mladinske organizacije v Mestni občini Murska Sobota kadrovske podhranjene, da bi lahko kvalitetno izvajale vse pričakovane aktivnosti (s strani URSM, MOMS, MK...), mladi pa po drugi strani premalo aktivni, da bi se v večjem številu vključevali v aktivnosti, ki niso prvovrstno zabavne narave.

Na področju organiziranja mladih bi bilo dobro imeti aktivne in dobro delujoče mladinske svete vsaj v naslednjih večjih občina upravnih enot (Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava). Tako bi ti lahko med seboj sodelovali in tudi aktivnejše oblikovali strategijo mladih v Pomurju – preko Regionalnega

razvojnega programa. Področje mladih z različnimi vsebinami v regionalnih strategijah bi moralo biti močnejše in bolj zastopano.

Za spodbujanje podjetništva in samozaposlovanja mladih bi regijske institucije, občine in podporne organizacije morale ustvarjati še boljše spodbujevalne priložnosti in delovno okolje – Aktiven regijski inkubator, Tehnološki park, Pomurski coworking. Spodbujanje aktivnejšega sodelovanja podjetij (predvsem malih in srednjih) z mladimi na poti podjetništva, startup-ov.

V regiji se še vedno ukvarjajo s pravilno formulo nagovarjanja mladih, močno sodelujejo s srednjimi šolami iz okolice s promocijo programov med mladimi. Zadnji dve leti se obisk in zanimanje za MIKK -ove programe med mladimi večja, na MIKK-u se zavedajo, da večji preskok brez dodatnega kadra in financiranja ni mogoč preko noči.

MIKK s svojimi programi odpira mnoge možnosti na področju multimedije, neformalnega izobraževanja v obliki delavnic, predavanj, filmskih večerov predvsem z drugačnimi in inovativnimi vsebinami, ki v regiji manjkajo (so pa prisotne npr. v večjih centrih kot sta Ljubljana in Maribor). Mladi dostikrat kakšne vsebine spoznajo prvič prav v MIKK-u, vse to pa vpliva na njihovo nadaljnje vključevanje v njim zanimive aktivnosti, ki jih pa morajo razvijati, organizirati, načrtovati in izpeljati sami, prevzeti odgovornost, kritično razmišljati o vsem v okolici, z naše strani pa cel čas dobijo support (knowhow in infrastrukturo).

Mladi v Pomurski regiji si želijo več možnosti za zaposlovanje in dostop do stanovanj.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Skozi sistemske podpore mladinskim organizacijam ni enotne prakse. Ene občine imajo le-to vzpostavljeno (Beltinci, MOMS, Lendava) v obliki vsakoletnih razpisov, druge ne.

Lokalne skupnosti velikokrat organizacijam za namene izvajanja aktivnosti za mlade ponujajo le tem brezplačno uporabo prostorov, določene aktivnosti pa tudi sofinancirajo.

V Gornji Radgoni lokalna skupnost močno podpira delovanje lokalnega mladinskega sveta in njegove programe ter delo na področju LMO.

V regiji se za delovanje mladih zavzemajo tudi določene politične stranke, vendar ne dovolj.

Podpora s strani občin:

V Mestni občini Murska Sobota imajo vzpostavljeno sistemsko podporo mladinskim organizacijam skozi vsakoletni mladinski razpis. Prav tako sofinancirajo plače in materialne stroške zavoda MIKK.

V Ormožu občina financira stroške in prostore za izvajanje mladinskega dela.

V Gornji Radgoni občina financira delovanje in program mladinskega centra, od letos občina sprejela pravilnik o nagrajevanju šolo obvezne mladine. Obstaja letni razpis za mladinske programe in projekte s strani občine (za mladinske organizacije). Občina financira delovanje Mladinskega sveta Gornja Radgona. Uredila je eno stanovanje (garsonjero) ki bo namenjena posebej mladim. Občina

posebej financira tudi večje projekte /dogodke organizirane s strani mladinskih organizacija, zagotavlja dobro infrastrukturo (športni center) za rekreacijo mladih – poleti ter nudi prostore za delovanje posameznim aktivnim mladinskim društvom.

Sodelovanje pri pripravi lokalnega programa za mladino:

V Mestni občini Murska Sobota so lansko leto gostili dve delavnici „Celovite razvojne strategije MOMS“ na področju mladine in kulture, ki pa je še vedno v nastajanju. Pri pripravi strategije sodelujejo tudi RIS Rakičan.

V Ormožu nimajo posebnega programa za mladino.

V Gornji Radgoni nastaja prva strategija za mlade 2016 - 2021. Mladinski sektor pripravlja na podlagi ankete mladih ukrepe v okviru strategije, z občino poteka usklajevanje in priprava dokumenta za končno potrditev občinskemu svetu.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

V Mestni občini Murska Sobota obstaja Svet zavoda MIKK, na seje katerega so vabljeni predstavniki dijaških skupnosti in zainteresirane javnosti.

Deloma so to tudi RIS Rakičan, kamor se lahko obrnejo mladi v okviru Mladinskega centra RISKO ter Središča za osebnostno rast in komunikacijo RISKO. Potem so še Klub prekmurskih študentov, Zavod RS za zaposlovanje, itd.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

V regiji poteka sodelovanje med društvi: Društvo iniciative mladih iz Beltinec, JAMO iz Sv. Jurija ob Ščavnici, GROM Gornja Radgona, Ljutomerskim PLAN9, ACT-om iz Murskega Središča, HR, ter Prostorom iz Čakovca, predvsem pri izmenjavi programov ter nujenju tehnične pomoči in svetovanja na področju razpisov.

MC Gornja Radgona sodeluje z mladimi iz sosednje Avstrije (Bad Radkersburg, Mureck), v preteklosti sodeloval Mladinski svet Gornja Radgona preko projekta Mladi v akciji z Mladinskim svetom Lendava in mladinskim društvom iz Beltinec.

V RIS-u izvajajo projekt Središče za osebnostno rast in komunikacijo RISKO, ki ga sofinancira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Mestna občina Murska Sobota in vključuje mlade na območju Pomurja in širše (torej presega občinske meje).

V občini Ormož se povezujejo tudi z drugimi institucijami v občini, kot so gimnazija in osnovna šola Ormož. Prav tako aktivno sodelujejo s Klubom ormoških študentov in drugimi Mladinskimi centri v Mreži MaMa ter osebam preko poklicnih poti.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

Splošna aktivacija mladih v regiji, aktivno vključevanje mladih v mladinske organizacije, prostovoljstvo. Želeli bi si bolj celosten pristop na področju mladine na nivoju celotne regije. Kakšna je podpora URSM za regijsko delovanje in krepitev mladinskih organizacij.

Sprašujejo se, kako privabiti mlade v mladinske centre, kako jih usmeriti k organizaciji, da sami izrazijo želje in potrebe po aktivnostih, na kakšne načine pritegniti njihovo pozornost. Mladinski center se namreč ne more primerjati s Klubom študentov, v katerem se zadržujejo mladi – so sproščeni in niso pod nekim usmerjenim vodstvom.

Perspektive občin v Pomurski regiji:

V **Mestni občini Murska Sobota** podpirajo mladinske programe preko javnega razpisa. Na javni razpis se vsako leto prijavlja približno 30 organizacij, društev, ki izvajajo mladinske programe.

Mestna občina ima ustanovljeni mladinski zavod, katerega osnovna dejavnost je izvajanje dejavnosti za mlade.

Mestna občina izvaja in finančno podpira ukrepe za mlade;

- sofinanciranje štipendij za nadarjene študente,
- subvencioniranje najemnin mladim družinam,
- subvencioniranje oz. brezplačen prevoz za dijake z lokalnim avtobusom -Sobočanec
- sofinanciranje podjetniških krožkov oz. delavnic za mlade,
- sofinancira, prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih (Hiša sadeži družbe)

Občina Ljutomer je od leta 2014 nosilka certifikata Mladim prijazna občina. Da so certifikat pridobili, so morali dokazati, da izvajajo ukrepe za mlade z različnih področij.

Občina Ljutomer sofinancira delovanje mladinskih organizacij, mladinskega sveta in mladinskega centra.

Na področju izobraževanja izpostavljajo sofinanciranje RC ZOTKS, zagotavljajo študijsko prakso v upravi in javnih zavodih, podeljujejo nagrade za napredovanje študentov v višji letnik in ob dokončanju študija.

Na področju zaposlovanja s sofinanciranjem javnih del omogočajo zaposlitev dolgotrajno brezposelnim mladim, občasno nudijo možnost opravljanja pripravništva v upravi ali v javnih zavodih, imajo tudi podjetniški inkubator, kjer se lahko mladi vključijo s svojimi idejami.

Na področju stanovanjske politike imajo mladi pri dodeljevanju stanovanj dodatne točke.

Mlade informirajo na različne načine: preko mladinskega sveta in centra, objave na spletni strani občine, izdaja Novičk Občine Ljutomer, objava informacij na multimedijem portalu Prlekija on net, pošiljajo informacije na elektronske naslove organizacij, županja komunicira z mladimi tudi po facebooku.

Na področju mobilnosti mladih se Občina Ljutomer vključuje v projekt Active Travel Network, sodeluje v projektu Evropski teden mobilnosti. Razvijajo tudi prometno strategijo, ki spodbuja uporabo koles.

Ukrepi so dobri, trudili pa se bodo ohranjati nabor ukrepov, ki so jih nanizali in še veliko drugih ter da bodo v skladu z nastajajočo strategijo za mlade, uvedli še nove.

3.6 GORIŠKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 16. september 2016

Lokacija regijskega dogodka: Steklena dvorana MONG v prvem nadstropju Mestne hiše v Novi Gorici (Trg Edvarda Kardelja 1, Nova Gorica)

Lokalni organizator: Mladinski center Nova Gorica

Število udeležencev: 24

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Ajdovščina, Občina Idrija

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	118118
Št. mladih	17051
Delež mladih	14,4
Št. brezposelnih mladih	1156
Delež brezposelnih mladih	22,7
Št. mladih zaposlenih	5862
Delež mladih zaposlenih	12,5

Vir: SURS, podatki veljajo za leto 2015

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Inštitut za mladinsko politiko, Ajdovščina	39.405,00
Zavod BETA – Inštitut za razvoj družbe	0
ZAVOD 7	0
Zavod za šport Ajdovščina, javni zavod	26.604,00
Zavod Masovna*	14.346,00
Mladinski center Nova Gorica, javni zavod	14.074,00
Cerkljanski mladinski alternativni klub	14.618,00
Zveza društev Mladinski center Idrija	14.437,00

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- Mladinski center, Hiša mladih Ajdovščina
- Mladinski svet Ajdovščina
- Klub Ajdovskih študentov
- Mladinski center Nova Gorica
- Klub Tolminskih študentov
- ZTKMŠ Brda
- Cerkljanski mladinski alternativni klub
- Mladinski center Idrija
- Klub idrijskih študentov
- Klub kanalske mladine
- Klub goriških študentov
- Masovna Zavod neinstitucionalne kulture
- Društvo mladi Renče Vogrsko
- KŠTM Šempeter Vrtojba
- Društvo mladih VOZEL (Vipava)
- Mladinsko društvo slika (Miren)

Stanje v regiji na področju mladine:

Stanje je od občine do občine drugačno. Za vse največji izziv predstavljajo zaposlovanje in bivanjske razmere mladih.

S področij prostega časa, izobraževanja in mladinskega organiziranja je stanje v regiji precej dobro, v nekaterih občinah bi lahko rekli tudi nad slovenskim povprečjem.

Občina Idrija:

- Stanje na področju mladinskega dela se je v zadnjih dveh letih precej izboljšalo in počasi vzpostavlja kontinuiran program (prostočasne aktivnosti med vikendi, neformalno izobraževanje) ter se vključuje v mednarodne aktivnosti. Še vedno jim predstavlja izziv neorganizirana mladina – na kakšen način jih še bolj vključiti v aktivnosti.
- Po sprejeti Strategiji za mlade v Občini Idrija, ki obravnava vsa zgoraj navedena področja, je Občinska uprava začela z vključevanjem mladih v svoje projekte ter v večini primerov pripravljena na dialog z mladimi.

Mestna občina Nova Gorica:

Izobraževanje mladih

- Finančna, infrastrukturna in strokovna podpora Glasbeni šoli Novi Gorici, Univerzi v Novi Gorici, Visokošolskemu in raziskovalnemu središču Primorske, programom Univerze v Ljubljani, Goriški knjižnici Franceta Bevka.

Zaposlovanje

- Sofinanciranje javnih del v javnih zavodih in neprofitnih organizacijah, Spodbude za samozaposlovanje in podjetništvo v okviru ukrepov za razvoj ugodnejšega okolja za mlade podjetnike, finančna/infrastrukturna podpora delovanju Regionalne razvojne agencije Severne Primorske, Primorskega

tehnološkega parka d.o.o., Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica. Sofinanciranje strokovnih prireditev in projektov za razvoj podjetništva, mednarodnega gospodarskega sodelovanja ter subvencioniranje komunalnega prispevka in stroškov investicij podjetjem. Finančna podpora projektom inovacij in podjetnikom za zagon novih inovativnih podjetij ter za promocijske aktivnosti podjetij idr.

Bivanjske razmere

- Finančna podpora delovanju Stanovanjskega sklada MONG. V zadnjem razpisu so bili mladi opredeljeni kot prednostna skupina, a zaradi pomanjkanja števila stanovanj in ogromnega povpraševanja ukrep ne doseže učinkov, saj razpis še vedno daje prednost socialno šibkejšim.

Zdravje in dobro počutje

- Sofinanciranje programa primarne preventive v MONG, namenjenega zmanjševanju vseh oblik zasvojenosti, ki ga izvaja in koordinira Mladinski center Nova Gorica.
- Sofinanciranje programov Ambulante za zdravljenje bolezni odvisnosti, programov zdravstvenega varstva Zdravstvenega doma Nova Gorica.
- Sofinanciranje programov in projektov v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov s področja socialne dejavnosti v MONG (Dnevni center Žarek, Krizni center za otroke in mladostnike 10-ka...)

Participacija mladih

- Mladinski svet žal, kljub prizadevanjem občine, da se ustanovi, ne deluje.

Mobilnost mladih

- Zagotavljanje javnih prevozov v šolo, na delovno mesto, na prostočasne aktivnosti (srednješolci lahko koristijo šolske pogodbene proge).
- Zagotavljanje brezplačnega avtobusnega mestnega prevoza.
- Promocija trajnostne mobilnosti v sodelovanju s Turistično zvezo TIC Nova Gorica (kolesa na izposojajo Krpani).
- Sofinanciranje aktivnosti preventive in vzgoje v cestnem prometu.

Prosti čas, družbeno kulturne dejavnosti, mladinsko organiziranje in mladinsko delo

- Sofinanciranje kulturnih programov in projektov v mestni občini Nova Gorica preko vsakoletnega javnega razpisa.
- Finančna in infrastrukturna podpora delovanju Kulturnega doma Nova Gorica in SNG Nova Gorica.
- Sofinanciranje programov in projektov ljubiteljske kulture preko vsakoletnega razpisa ter sofinanciranje delovanja Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.
- Sofinanciranje profesionalnih trenerjev, programov tehnične kulture preko razpisa, programov športnih klubov in društev preko razpisa, večjih športnih prireditev.
- Finančna in infrastrukturna podpora delovanju Javnega zavoda za šport (vzdrževanje športnih objektov, športnih površin in igrišč...)
- Finančna in infrastrukturna podpora delovanju Mladinskega centra Nova Gorica.
- Sofinanciranje otroških in mladinskih programov in projektov preko javnega razpisa.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Želje so boljši pogoji zaposlovanja mladih v lokalnem okolju in več primernih stanovanj, da bi se mladi osamosvojili pred svojim 30-im letom.

Vizija pa je, da bi sedanje stanje še dodatno izboljšali, prepoznali potrebe novih generacij in se jim primerno prilagodili.

Večletno ne vključevanje mladih v aktivno soustvarjanje lokalnega okolja je prineslo posledice negativnega razmišljanja, izseljevanja in nezaupanja v obstoječi sistem. Mladi (več kot 70%) gredo na sekundarno in terciarno izobraževanje v večja mesta (Ljubljana, Nova Gorica). Ker imajo v večjih središčih več možnosti (študentsko delo), se tudi med počitnicami in konci tedna tekom izobraževanja ne vračajo nazaj v domače kraje. Situacija pa se spremeni po zaključku izobraževanja. Takrat se vrnejo domov, saj njihov socialno-ekonomski status ne dopušča osamosvajanja. Po vrnitvi domov mladi ne poznajo priložnosti, ki jih lahko izkoristijo v lokalnem okolju, saj so izgubili so stike z različnimi organizacijami in posledično v domači skupnosti ne vidijo prihodnosti. Iščejo rešitve, kako bi najhitreje našli službo v večjem mestu in se odselili.

Skupna vizija regije (predvsem manjših mest) o tem na kakšne načine obdržati mlade, ponuditi možnosti za inovativne oblike zaposlovanja, prepoznavanja priložnosti ...

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Med dobre prakse v regiji lahko omenimo financiranje z vsakoletnimi javnimi razpisi in infrastrukturno podporo.

Primer dobre prakse je Strategija za mlade, ki jo je že sprejela Občina Ajdovščina, Mestna občina Nova Gorica pa v sodelovanju z Mladinskim centrom Nova Gorica izvaja projekt.

Občina Ajdovščina je že prejela tudi certifikat Mladim prijazna občina, kar kaže na pravo usmeritev v mlade. Mestna občina Nova Gorica aktivno dela na manjkajočih pogojih.

Lokalna skupnost uresničuje mladinsko politiko na podlagi smernic in ukrepov sprejetih v Strategiji za mlade. Občina je npr. že objavila stanovanjski kredit za mlade (brez obresti), zagotovila sredstva za delovanje mladinskega centra, v svoje projekte vključila tudi mlade ... Počasi pa vzpostavljamo tudi sodelovanje z gospodarskim sektorjem in drugimi organizacijami v Idriji (predvsem preko projektnega dela).

Primer dobre prakse so tudi delujoči mladinski centri.

Podpora s strani občin:

Javni zavodi so deležni finančne podpore našega programa in plač zaposlenih.

Druge mladinske organizacije in društva pa so deležni financiranja projektov in programov preko razpisov.

Občina Idrija spodbuja delovanje mladinskih organizacij s financiranjem, vključevanjem v svoje aktivnosti. Nimajo vzpostavljenega stalnega dialoga, drug na drugega se obrnejo, ko zaznajo določeno potrebo, težavo itd.

Sodelovanje pri pripravi lokalnega programa za mladino:

MC Hiša mladih Ajdovščina je sodeloval pri pripravi Strategije za mlade. Mladinski center Nova Gorica pa je prevzel aktivno izvajanje projekta.

Tako Mladinski center Nova Gorica kot MC Hiša mladih sodelujejo pri ocenjevanju Javnega razpisa za sofinanciranje mladinskih in otroških programov, projektov, letovanj.

V Občini Idrija sodelujejo pri izvajanju Strategije za mlade, soočajo pa se s težavo, da morajo druge deležnike ves čas opominjati in spodbujati k realizaciji zapisanih ukrepov in smernic delovanja na področju mladine.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

V regiji obstaja MVO Bit Planota za nevladni sektor.

V občini Ajdovščina pa Komisija za nadzor izvajanja Strategije za mlade občine Ajdovščina ter komisija za Javni razpis za sofinanciranje mladinskih in otroških programov, projektov, letovanj. V Ajdovščini deluje tudi Mladinski svet Ajdovščina.

V Mestni občini Nova Gorica in drugih občinah, ki vsako leto izvajajo javni razpis za sofinanciranje mladinskih in drugih programov delujejo ocenjevalne komisije.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Mladinski centri sodelujejo za potrebe regijskih dogodkov nacionalnih organizacij.

Vsekakor se zavedajo, da bi morali še bolje sodelovati in se povezovati.

Sodelujejo na projektih MSS-ja in Mreže MaMa (Strukturiran dialog), na mednarodnem področju pa izvajajo in se udeležujejo mladinskih izmenjav, treningov; v začetku prihodnjega leta pa bodo (v kolikor bodo uspešni na razpisu) gostili prvega EVS prostovoljca.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

Sodelovanje in aktivna participacija mladih v programih mladinskih organizacij in projektih, kjer lahko z aktivnostmi po svojih željah pridobijo nova znanja in s tem razvijajo svoje kompetence.

Financiranje mladinskih organizacij (razpisi v prihodnosti), oblikovanje skupne vizije mladinskega dela v goriški regiji.

Perspektive občin v Goriški regiji

Mestna občina Nova Gorica:

Občina na različne načine podpira programe v mladinskem sektorju v lokalnem okolju. Mestna občina Nova Gorica je ustanoviteljica Mladinskega centra Nova Gorica, ki je od ustanovitve leta 2004 postal osrednji nosilec aktivnosti za otroke in mladino v našem okolju. Financiranje delovanja Mladinskega centra poteka neposredno iz občinskega proračuna, zagotavljajo se sredstva za delovanje zavoda, izvajanje programov in investicijsko vzdrževanje. Mladinski programi drugih izvajalcev (nevladni sektor) so sofinancirani v okviru vsakoletnega javnega razpisa za sofinanciranje otroških in mladinskih programov in projektov v Mestni občini Nova Gorica. Posredno so programi za mlade sofinancirani tudi v okviru drugih javnih razpisov (sofinanciranje letnega programa športa, programov in projektov na področju tehnične kulture, programov s področja zasvojenosti....), programe za mlade pa sicer izvajajo tudi drugi javni zavodi, katerih so/ustanoviteljica je Mestna občina Nova Gorica (npr. ponudba programov za otroke in mlade v Goriškem muzeju Kromberk - Nova Gorica, Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica, Kulturnem domu Nova Gorica, javnih zdravstvenih zavodih....).

Ukrepi namenjeni mladim se izvajajo tudi na področju gospodarstva (podpora in sofinanciranje programa javnih del), stanovanjske politike, izobraževanja.

Uspešnost Mladinskega centra Nova Gorica ocenjujejo kot odlično. Mladinski center organizira različne aktivnosti za otroke in mlade: organizacija in izvajanje mladinskih delavnic, priprava strateških dokumentov, vodenje e-hiše - novogoriške hiše poskusov, upravljanje Hiše pod borovci v Čepovanu, organizacija počitniškega varstva za otroke, sodelovanje pri projektih z ostalimi izvajalci, vodenje projekta Nova Gorica - otrokom prijazno Unicefovo mesto, skrb za primarno preventivo na področju preprečevanja zasvojenosti in koordinacija Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti Nova Gorica, sodelovanje pri novoletnem dogajanju v mestu ter številne druge aktivnosti.

Nepogrešljivi so v lokalnem okolju tudi drugi izvajalci programov za mlade. Želijo si več izvajalcev na področju mladine, aktivacijo mladinskega sveta ter predvsem povezovanja med vsemi organizacijami, ki delujejo na področju mladih.

Občina Ajdovščina:

Občina Ajdovščina sofinancira programe in projekte mladinskih društev in organizacij za mlade. V proračunu se letno zagotavljajo tudi sredstva namenjena sofinanciranju letovanj otrok in mladine. Sredstva namenjena mladinskim programom/projektom ter sredstva za sofinanciranje letovanj občina dodeljuje na podlagi javnega razpisa, v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju mladinskih in otroških programov in projektov ter letovanj. Neposredno na podlagi sklenjene pogodbe, pa poteka financiranje Mladinskega sveta Ajdovščina in enote Mladinski center Hiša mladih, ki je del javnega Zavoda za šport Ajdovščina.

Občina Ajdovščina je v letu 2013 sprejela Strategijo za mlade v Občini Ajdovščina, kjer so določeni strateški cilji in ukrepi na področju izobraževanja, zaposlovanja, stanovanjske politike, mobilnosti mladih ter prostega časa, športa in družbeno-kulturnih dejavnosti, mladinskega organiziranja in mladinskega dela, informiranja ter participacije. Strategija vsebuje tudi terminski načrt, ki predvideva letno preverjanje zastavljenih ciljev. Ugotavljajo, da dosegajo večino zastavljenih ciljev. Ukrepi v pretežni meri dosežejo svoj namen, lahko pa ugotovijo, da bi bilo potrebno obogatiti ukrepa na področju zaposlovanja in stanovanjske politike izključno za populacijo mladi.

Občina Miren-Kostanjevica:

V občini Miren-Kostanjevica finančno podpirajo mladinske programe za mlade preko vsakoletnega javnega razpisa za sofinanciranje mladinskih organizacij. Drugih specifičnih ukrepov, namenjenih mladim, žal ne izvajajo.

Občina Šempeter-Vrtojba

Občina ima vsako leto objavljen javni razpis za sofinanciranje programov mladinskih organizacij, sicer pa mladinskih organizacij kot takih v občini nimajo. Aktivnosti mladih podpirajo v okviru drugih organizacij. Sofinancirajo počitniške aktivnosti, taborje, športne in kulturne dejavnosti, uredili so prostore za mlade (Mladinski center Vrtojba, športni park). V okviru možnosti se odzivajo na pobude mladih (kolesarski poligon, kontejnerji za vaje za glasbene zasedbe, plezalna stena...)

Na splošno za regijo:

Večina občin finančno podpira projekte mladih in projekte namenjene mladim preko vsakoletnega javnega razpisa ter jim nudi infrastrukturno podporo v obliki prostorov, kjer društva in druge mladinske organizacije, lahko izvajajo svoje programe.

Nekatere občine, kot so Mestna občina Nova Gorica, Občine Ajdovščina, Šempeter-Vrtojba in Brda finančno in infrastrukturno podpirajo delovanje mladinskih centrov. Se pa centri po področjih delovanja med seboj nekoliko razlikujejo.

Delovanje mladinskih svetov je v regiji, z izjemo Ajdovščine, bolj v mirovanju.

Strategija za mlade je že sprejeta v Občini Ajdovščina, Mestna občina Nova Gorica pa v sodelovanju z Mladinskim centrom Nova Gorica trenutno izvaja projekt.

Največji izzivi, s katerimi se soočajo so predvsem s področij zaposlovanja mladih in bivanjskih razmer mladih.

3.7 PRIMORSKO-NOTRANJSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 30. september 2016

Lokacija regijskega dogodka: Knjižnica Jožeta Udoviča (sejna soba), Partizanska cesta 22, 1380 Cerknica

Lokalni organizator: Notranjski študentski klub

Število udeležencev: 16

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	52.538
Št. mladih	7962
Delež mladih	15,2%
Št. brezposelnih mladih	591
Delež brezposelnih mladih	22,2%
Št. mladih zaposlenih	3064
Delež mladih zaposlenih	14,4%

VIR: SURS, podatki veljajo za leto 2015

63

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Organizacija	Sredstva v EUR
Mladinski klub Nade Žagar Ilirska Bistrica	12.348
Zveza društev mladinski center Postojna	18.069
Mladinski centri Skupaj	30.417

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- Društvo tabornikov Rod kraških viharikov,
- Mladinski klub Nade Žagar Ilirska Bistrica
- Zveza društev Mladinski center Postojna
- Društvo tabornikov rod Jezerska ščuka
- Športna zveza Postojna
- Notranjski študentski klub
- Klub študentov Ilirska Bistrica
- Baletno društvo Postojna
- Inline hokej klub Piščanci Postojna
- KŠD Ivana Vadrnala Prestranek
- Brez izgovora Postojna
- Klub študentov občin Postojna in Pivka
- Mladinsko športno kulturno društvo dlan na dlan
- Društvo Pič
- Društvo mladih Narin
- Društvo otroške zabave in animacije
- Društvo tabornikov Rod Snežniških ruševcev Ilirska Bistrica
- Društvo tabornikov Podgorski rod Kuteževo
- Društvo podeželske mladine Pivka Ilirska Bistrica Postojna
- Društvo prijateljev Martin Krpan Bloke
- Mladinski kulturno delovni center Postojna

Stanje v regiji na področju mladine:

Mladinske organizacije uspešno izvajajo svoje programe, se pa bistveno premalo povezujejo, tako v okviru posameznih lokalnih skupnosti kot tudi v okviru regije. Posledica je pretežno slabo stanje na področju zagovornišva, predvsem v odnosu z lokalnimi skupnostmi, kjer vsaka posamezna organizacija svoje potrebe zagovarja in uresničuje samostojno.

Na področju preživljanja prostega časa je pretežno dobro poskrbljeno predvsem na športnem in kulturnem področju, kamor se mladi vključujejo v večjem številu.

Na področju formalnega izobraževanja so razmere dobre, v regiji sta dve srednji šoli v Postojni, z izpostavo v Ilirski Bistrici in Višjo strokovno šolo v Postojni.

Občine so delno prepoznale, da je področje mladine premalo zastopano, zato so že začeli s projekti na to temo:

- Postojna, otrokom prijazno Unicefovo mesto
- Po-stoj na živi ulici z mladimi
- Mladi nevladniki, inovatorji prihodnosti
- Inovativna Postojna
- Strategija za mlade v Ilirski Bistrici
- Okrogla miza z razpravo Evropa za mlade –učenje, delo, zaposlitev in življenje mladih v EU
- Posvet Rastimo skupaj v Loški dolini in Cerknici

Iz navedenega lahko prepoznamo, da so problematiko mladih zaznale le redke občine. Zato si v prihodnje mladi v regiji želijo večjo odzivnost in sodelovanje tudi ostalih občin v regiji.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Mladinske organizacije v regiji bi se morale začeti povezovati, predvsem z namenom izmenjave informacij o delovanju in dobrih praks, pa tudi z namenom zagovorništva potreb mladih v posameznih občinah. Predvsem manjkajo strateške usmeritve in politike na področju mladih, ki bi jih lahko uporabljali kot osnovo za doseganje boljših pogojev za mlade na vseh področjih. Mladi so danes pretežno prepuščeni sami sebi. Vse to pomeni, da se mladi ne vključujejo dovolj v družbeno življenje, njihovi interesi so razpršeni in nikjer sistematično zastopani, stvari ostajajo na istem mestu, vključevanje v pripravo in sprejemanje politik ni omembe vredno. Zato bi morali v lokalni skupnosti mlade prek predlaganih ukrepov aktivirati in vključiti v sprejemanje, predvsem pa pripravo odločitev oz. politik. Velik napredek bi že bil, če bi se občine začele zavedati, da politike in strategije na področju mladine sploh potrebujejo, seveda pa posledično pristopiti tudi k pripravi le-teh v sodelovanju z mladimi.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Politika na področju mladih kot samostojna politika v občini ne obstaja, temveč gre za fragmente posameznih politik, razpršenih po vsebinskih področjih (sofinanciranje nevladnih organizacij, stanovanjska politika, vzpodbujanje podjetništva...).

Nekateri ukrepi, ki jih občina izvaja na mladinskem področju:

- sofinanciranje mladinskih organizacij,
- sofinanciranje športnih in kulturnih organizacij,
- zagotavljanje prostora nekaterim organizacijam,
- sprejem in podelitev priznanj najboljšim učenkam in učencem,
- sofinanciranje javnih del (eni) mladinski organizaciji,
- podeljevanje štipendij mladim,
- oddaja neprofitnih stanovanj v najem,
- brezplačni javni prevozi v mestu in zagotavljanje javnih prevozov za učence,
- podeljevanje priznanj za najboljše mlade prostovoljce.

Podpora s strani občin:

Nekatero občin podpirajo delo mladinskih organizacij na način, da sofinancirajo programe ali projekte prek razpisov in zagotavljajo nekaterim organizacijam prostore za delovanje. Občina Postojna sofinancira tudi javna dela v Mladinskem centru Postojna. Sicer pa je podpora odvisna od sposobnosti posamezne organizacije ali neformalne skupine mladih, da svoje potrebe predstavijo in zanje lobirajo pri predstavnikih občine.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

Delovna telesa za mladinska vprašanja v regiji niso vzpostavljena. V občini Postojna trenutno teče proces ponovne vzpostavitve mladinskega sveta lokalne skupnosti.

Lokalnega programa za mladino v občini Postojna nimajo. Enako velja za občine Pivka, Ilirska Bistrica, Cerknica, Bloke in Loška dolina.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Sodelovanje je zelo omejeno in se vzpostavlja le izjemoma na osnovi skupnih interesov posameznih organizacij.

Drugi izzivi:

Izpostaviti bi bilo potrebno povezovanje mladih in njihovih organizacij, tako lokalno kot v regiji, sprejem pravnih okvirjev za stalna posvetovalna telesa na področju mladine in vzpostavitev le-teh, in pa priprava lokalnih programov za mladino v občinah.

Izpostaviti bi bilo potrebno tudi ureditev mladinske infrastrukture, ki vključuje tako urejanje prostorov za mlade, vzpostavitev informacijskih mrež in zagotovitev zaposlovanja v mladinskih organizacijah s pomočjo UzM in lokalnih skupnosti.

3.8 OBALNO-KRAŠKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 7. oktober 2016

Lokacija regijskega dogodka: CMK, Gregorčičeva 4, Koper

Lokalni organizator: Center mladih Koper

Število udeležencev: 13

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Sežana, Mestna občina Koper

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	113.070
Št. mladih	16.039
Delež mladih	14,2%
Št. brezposelnih mladih	852
Delež brezposelnih mladih	26,8%
Št. mladih zaposlenih	5665
Delež mladih zaposlenih	12,4%

VIR: SURS, podatki veljajo za leto 2016 (polletni podatki)

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Rezultati Javnega poziva za sofinanciranje programov mladinskega dela za leti 2016/17

Druge nevladne organizacije

Organizacija	Sredstva v EUR
UMMI, zavod za izobraževanje Koper	16.667
Ustanova nevladnih mladinskega polja Pohorski bataljon	20.595
Druge nevladne organizacije Skupaj	37.262

Mladinski centri

Organizacija	Sredstva v EUR
Kulturno izobraževalno društvo PINA	21.610
Središče ROTUNDA	16.616
Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, javni zavod	21.156
Javni zavod za šport in mladino Mestne občine Koper- Center mladih Koper	10.533
Mladinski centri Skupaj	69.915

Rezultati javnega razpisa za spodbujanje aktivnega državljanstva mladih za večjo zaposlenost 2016 - 2018

Zahodna kohezijska regija: Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, javni zavod in IMP Ajdovščina **199.987,04 EUR**

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- ŠOUP
- Center mladih Koper
- Ljudska univerza Koper
- Kulturno-izobraževalno društvo Pina
- Klub študentov občine Koper
- UMMI
- Društvo prijateljev zmerne napredka
- Središče Rotunda
- Klub študentov Sežana
- Društvo prijateljev mladine Koper/Izola/Piran
- Društvo študentov biopsihologije
- Klub izolskih študentov in dijakov
- Klub študentov občine Piran
- Društvo Erasmus študentska mreža - ESN Primorska
- Mladinski center Podlaga Sežana
- Primorsko svetovalno središče
- Zavod Fontico
- Športni in mladinski center Piran
- Športna društva v obalno-kraških regijah
- Ustvarjalna platforma Inde
- Argo plac (squat skupnosti)

Stanje v regiji na področju mladine:

Koper je univerzitetno mesto, kar pomeni, da v Obalno-kraško regijo prihajajo tudi mladi iz ostalih regij Slovenije. Kljub temu se nekateri odločijo za študij v prestolnici, se jih mnogo tudi vrne in zaposli oziroma išče zaposlitev v domači regiji.

Bivalne razmere so dokaj problematične, saj je zaradi pomanjkanja dobrih stanovanjskih razmer cena najema sobe/stanovanja zelo visoka. V grobem tudi primanjkuje prostih sob, kljub odprtju novega privatnega doma - Villa domus, ki prinaša novih 69 ležišč.

Mladina v Obalno-kraški regiji je organizirana in aktivna, saj tako ŠOUP, KŠOK in CMK spodbujajo programe za aktivnosti mladih. Mladi iščejo svoje priložnosti tudi drugače in so se v zadnjih letih organizirali v squat skupnosti na dveh lokacijah - v Kopru in Izoli.

Tudi Sežana je mesto, v katerega prihaja vedno več študentov in se sooča s podobno problematiko.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Na prvem mestu bi bilo potrebno mladim omogočiti zaposlitve in stanovanja. Prav tako si mladi želijo več sredstev za mladinske programe, kar bi bila zelo dobrodošla sprememba, saj programi mladim nudijo osnovno neformalno izobraževanje in kreativno preživljanje prostega časa.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Kar se tiče systemske podpore mladinskim organizacijam ni enotne prakse. Ene občine imajo le-to vzpostavljeno v obliki vsakoletnih razpisov, druge ne. Nekatere izmed občin financirajo mladinske centre v sklopu javnih zavodov, ne pa vse.

Podpora s strani občin:

Nekatere občine financirajo stroške in prostore za izvajanje mladinskega dela. Ampak ne programskih sredstev, kar pomeni, da mladim dejansko ne more ponuditi tistega, kar si želijo. Zato mladinske organizacije in organizacije za mlade delujejo v skladu z omejitvami in lastno iznajdljivostjo.

Nekatere občine imajo vzpostavljeno systemsko podporo mladinskim organizacijam skozi vsakoletni mladinski razpis.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

V Mestni občini Koper obstaja posvetovalno telo za župana – Komisija za mladinska vprašanja. Komisija za mladinska vprašanja obstaja tudi v Sežani.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Center mladih Koper ponuja svoje prostore brezplačno vsem organizacijam, ki delajo za mlade oziroma imajo mladinski program. V zadnjem letu so se povezali in združili znanja, zahteve in pričakovanja. V skupnem sodelovanju želijo mlade še bolj povezati in jim nuditi program, ki si ga želijo in zaslužijo.

Mladinski centri so večinoma vključeni v Mrežo MaMa, nimajo pa vse občine svojih mladinskih centrov.

Drugi izzivi:

Izpostavili bi stanovanjsko problematiko mladih ter nizka zaposljivost mladih z visoko izobrazbo.

Občina Ankaran

V občini Ankaran podpirajo mladinske programe preko javnega razpisa za sofinanciranje delovanja in programov društev v letu 2016 v Občini Ankaran s področja turizma, kulture, izobraževanja, otrok in mladine, starejših občanov, socialnega varstva ter promocije zdravja.

Občina Izola

V občini Izola podpirajo mladinske programe preko javnega razpisa.

Občina Komen

Mladinske programe podpirajo preko javnega razpisa.

Občina Hrpelje-Kozina

V občini Hrpelje-Kozina podpirajo mladinske programe preko javnega razpisa.

Mestna občina Koper

V Mestni občini Koper podpirajo mladinske programe preko javnega razpisa. Mestna občina Koper ima ustanovljeni javni zavod za šport in mladino, enota Centra mladih Koper pa izvaja dejavnosti za mlade.

Občina Piran

V občini Piran podpirajo mladinske programe preko javnih razpisov. Obenem imajo od leta 2001 ustanovljen tudi mladinski center - Mladinski EPI center Piran.

Občina Sežana

Občina Sežana podpira mladinske programe preko javnega razpisa. Mladinski center Podlaga pa od leta 2001 izvaja dejavnosti za mlade.

3.9 POSAVSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 21. oktober 2016

Lokacija regijskega dogodka: MC Krško (velika dvorana), Cesta krških žrtev 105

Lokalni organizator: Mladinski center Krško

Število udeležencev: 24

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Občina Sevnica, Občina Krško

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	75 711
Št. mladih	11 458
Delež mladih	15,1%
Št. brezposelnih mladih	902
Delež brezposelnih mladih	21,0%
Št. mladih zaposlenih	4 304
Delež mladih zaposlenih	14,4%

Vir: SURS, zbrani podatki veljajo za leto 2016, polletni podatki

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Druge nevladne organizacije

Organizacija	Sredstva v EUR
Društvo zaveznikov mehkega pristanka	27.143
Druge nevladne organizacije Skupaj	

Mladinski centri:

Organizacija	Sredstva v EUR
Javni zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Sevnica	12.984
Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice, javni zavod	29.782
Mladinski center Krško, javni zavod	26.604
Mladinsko društvo Bistrica ob Sotli	18.977
Mladinski centri Skupaj	88.347

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- MC KRŠKO
- MC BREŽICE
- KLUB POSAVSKIH ŠTUDENTOV
- MLADINSKI SVET KRŠKO
- ŠTUDENSKI SVET FAKULTETE ZA ENERGETIKO
- MC BISTRICA OB SOTLI
- DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE
- SKAVTI
- MT RAKA-VELIKI KAMEN-PODBOČJE-SENOVO
- ALTERNATIVNO KULTURNO DRUŠTVO PIZDUN
- TERA VERA
- ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI SEVNICA
- ZAVOD ZAUPANJE
- ŠTUDENSKI KLUB SEVNICA
- ZAVOD OBILJE
- DRUŠTVO ZAVEZNIKOV MEHKEGA PRISTANKA

Stanje v regiji na področju mladine:

Za mladino je v regiji v večini zelo dobro poskrbljeno, saj se odvija veliko aktivnosti, tako dopoldanskih kot tudi popoldanskih. Odvija se veliko športnih aktivnosti, formalna in neformalna izobraževanja, razne umetniške delavnice (risanje, slikarstvo, fotografiranje...).

Mladinski organiziranje je na visokem nivoju, vendar pa zaradi apatičnosti mladine delavnice ostajajo slabše obiskane. Mladi imajo na voljo veliko smernic, vendar pa je tu problem tudi šola, saj mladim vzame veliko časa, energije in motivacije za opravljanje obšolskih delavnic. Tako preostalo energijo raje porabijo doma za socialnimi omrežji.

Situacija glede bivalnih razmer in zaposlovanja je zelo slaba, saj mladi zaradi brezposelnosti nimajo dovolj sredstev za samostojno življenje. Stanovanja so draga, študentskih naselij ni, zato pa mladi odhajajo ven v večja mesta ali tujino a velika večina se jih nazaj vrne brezposelnih, brez motivacije, brez denarja in postanejo tako imenovani socialni problem v hotelu mama.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

V regiji se odvija zelo veliko dejavnosti, vendar je kot že rečeno je največji problem nemotiviranost in nezainteresiranost mladih. Lahko bi naredili še veliko, eden izmed predlogov je, da se razne dejavnosti povezuje s šolami, pomembno je tudi, da mladi postanejo samostojni in da sami ustvarjajo dogodke, delavnice. Mladi najbolj vedo kaj mladim ugaja, zato bi morali več energije vložiti v dejavnosti »mladi za mlade«. S takšno organizacijo bi motivirali veliko mladih, ki bi se potem lažje vključevali tudi v ostale dejavnosti. Danes vsakodnevno govorimo o problematiki brezposelnosti, v smeri izboljšav pa se naredi zelo malo in vprašanje je, kako naj potem bodo mladi motivirani, če vedo, da jih ne čaka nič kaj dobra prihodnost. Se pravi zelo pomembna motivacija in potreba je zaposlovanje mladih.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Lokalna skupnost delno uresničuje ukrepe, veliko stvari se postori za otroke do 15. leta, za starejše pa nekoliko manj čeprav imajo mladi veliko idej, je za realizacijo le teh slaba finančna podpora. V kolikor je podpora možna, so obrazci za pridobitev sredstev zahtevni za izpolnit za nekoga, ki res ni usposobljen na tem področju. V eni od občin znotraj regije so predstavili mladinsko in turistično strategijo, katere so bile na Svetu potrjene, zelo malo pa se dejansko uresničuje. Primer dobre prakse je v občini Sevnica, ki omogoča mladim dajanje mnenj in njihovih usmeritev v programe. Mladi pa imajo tudi enega predstavnika v petčlanskem programskem svetu javnega zavoda KŠTM, kar omogoča aktivno vpetost mladih v zastavljanju programa za mladino.

Podpora s strani občin:

S strani občin so v Posavski regiji deležni kar veliko finančne, organizacijske in prostorske podpore, vendar kljub temu menijo, da bi podpora lahko bila še boljša, predvsem iz finančnega vidika.

Sodelovanje pri pripravi lokalnega programa za mladino:

Seveda društva in ostale mladinske organizacije sodelujejo pri pripravi in izvedbi lokalnega programa za mladino. Določeni med seboj sodelujejo z ostalimi društvi in organizacijami, največkrat pri prireditvah in mednarodnih izmenjavah. Vendar menijo, da bi tega sodelovanja moralo biti še veliko več, da bi se ustvarjalo še veliko več dogodkov in izmenjalo znanje.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

Posvetovalna telesa v regiji so Mladinski svet Krško, razni javni zavodi, kot npr. KŠTM, ki se aktivno ukvarja na področju problematike mladih, prav tako pa jim omogoča, da mladi skupaj soodločajo o programih. Predsednica Mladinskega sveta Krško je Senta Jeler. Sestajajo se nekajkrat letno.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Mladi med seboj sodelujejo znotraj regije in čez regijske meje. Določene mladinske organizacije organizirajo veliko dogodkov po Sloveniji in tudi na mednarodni ravni. Bolj poznana je filmska delavnica v sofinanciranju z EU pod imenom Blizu Vas.

Pohorski bataljon v sodelovanju z MC Krško, Pekarna Maribor, Metelkova Ljubljana, Radio Študent itd

Študentska organizacija KPŠ, ki v okviru večjih dogodkov približno 30 letno sodeluje z zvezo Škis, ŠOLS IN ŠAS ter z devetimi študentskimi klubi iz posavja.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

- Prekarne zaposlitve in izkoriščanje mladih na račun visoke brezposelnosti
- Apatija mladih
- Stanovanjska problematika
- Časovna stiska mladih, preobremenjenost, nezainteresiranost
- Neodgovornost mladih
- Preslabo poznavanje mladinskih organizacij med seboj
- Ni institucije, ki bi med seboj povezovala mladinske organizacije in mlade. Določene stvari bi morale biti obvezne.
- Zaposlovanje mladih
- Zaradi slabega šolskega sistema omejeno razmišljanje in posledično odkrivanje talentov posameznika
- Visoka stopnja brezposelnosti
- Premalo neformalnega znanja, ki bi ga lahko posameznik pridobil v povezavi šole z mladinskimi organizacijami
- Zelo nizka raven samooskrbe

Perspektive občin v Posavski regiji

Krško

Občina Krško že vrsto let podpira programe v mladinskem sektorju: preko javnega razpisa sofinancira programe NVO za otroke in mladino, od leta 2016 pa še dodatno sofinancira mladinske projekte. Ustanovila je tudi JZ Mladinski center Krško, katerega dejavnost sofinancira v okviru vsakoletnih letnih pogodb, prav tako pa zagotavlja tudi infrastrukturo. V okviru neposredne pogodbe sofinancira tudi delovanje Mladinskega sveta Krško. Izvaja tudi ostale ukrepe horizontalnih in vertikalnih politik v mladinskem sektorju, za kar je leta 2012 prejela tudi Certifikat Mladim prijazna občina. V ta namen je sprejela tudi strateški dokument Lokalni program za mladino na območju občine Krško (najprej za obdobje 2014-2015, nato za 2016 -2019). Ukrepi so zastavljeni široko in se nanašajo na različna področja, tudi taka, kjer so mladi le ena od ciljnih skupin. Uspešnost ukrepov je bila v okviru zakonodajnih in finančnih okvirov v preteklem obdobju je relativno dobra, vzpostavljeni so dobri temelji za aktivno participacijo mladih, česar si v okviru občinske uprave tudi najbolj želimo, saj bo le tako možno potrebe mladih slišati ter v skupnem dogovoru in sodelovanju tudi uslišati.

Lokalni program za mladino na območju občine Krško za obdobje 2016 – 2016 najdete na spletni Občine Krško.

Sevnica

V občini Sevnica vsakoletno izvedejo Javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov ter programov za mlade.

Sofinancirajo naslednje vsebine:

- neformalno izobraževanje in usposabljanje mladih za mladinsko delo,
- prostovoljno mladinsko delo,
- informiranje in svetovanje za mlade,
- participacijo, aktivno državljanstvo, človekove pravice,
- mednarodno mladinsko delo, mobilnost mladih,

- raziskovalno delo mladih,
- aktivnosti, ki vzpodbujajo k strpnosti, nenasilju,
- aktivnosti za aktivno in kvalitetno preživljanje prostega časa,
- aktivnosti, ki vzpodbujajo kulturno izražanje in kreativnost mladih,
- preventivne programe na različnih vsebinskih področjih,
- aktivnosti, ki spodbujajo inovativnost in podjetnost mladih ter
- pogostitve (20% od odobrenih upravičenih stroškov).

Občina Sevnica izvaja ukrepe, ki so namenjeni mladim (opredeljeno v Strateškem načrtu JZ KŠTM Sevnica za obdobje 2015-2019. Ukrepi, namenjeni mladim, ki jih izvaja Občina Sevnica:

- načrtno obravnavanje področja mladine,
- participacija mladih (predstavniki mladinskega sveta v svetu Javnega zavoda za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti),
- organiziranje mladih (finančna podpora mladinskim organizacijam in mladinskemu centru, zagotavljanje prostorov za delovanje mladinskih struktur),
- informiranje mladih (informiranje mladih preko lokalnega glasila Grajske novice),
- zaposlovanje mladih (sofinanciranje organizacije lokalnih zaposlitvenih sejmov, sofinanciranje programov spodbujanja delovne aktivnosti dolgotrajno brezposelnih mladih v lokalni skupnosti),
- izobraževanje mladih (štipendije za mlade, infrastrukturna podpora neformalnim in formalnim izobraževalnim programom, možnost opravljanja prakse v službah občinske uprave in drugih javnih institucijah v občinskem upravljanju),
- stanovanjska politika za mlade (v razpisu za podelitev neprofitnih najemniških stanovanj lokalna skupnost uvršča mlade kot posebno kategorijo upravičencev, možnost uveljavljanja 50% znižanja stroškov za komunalno opremljanje stavbnega zemljišča za mlade družine brez šoloobveznega otroka),
- mobilnost mladih.

Občina Sevnica je pridobila certifikat Mladim prijazna občina (2013-2017). Zaveda se, da so mladi temelj gradnje razvoja in prihodnosti občine kot družbeno-socialne skupnosti, zato izvaja ukrepe, ki prispevajo k prijaznejšemu okolju za mlade v občini. Trenutne gospodarske, socialne in družbene razmere so za mlade izjemno težke, zato želi Občina Sevnica pri svojem delovanju prisluhniti potrebam in željam mladih ter jim pomagati pri svojih močeh. V ta namen izvaja aktivnosti in ukrepe na področjih, ki terjajo prednostno obravnavo ter sodeluje z vsemi ustanovami v občini, ki oblikujejo programe za mlade.

3.10 JUGOVZHODNA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 27. oktober 2016

Lokacija regijskega dogodka: DRPD NM, Novi trg 9 (Novo mesto)

Lokalni organizator: Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

Število udeležencev: 15

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Mestna občina Novo mesto, Občina Trebnje

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	142.373
Št. mladih	23.741
Delež mladih	16,7%
Št. brezposelnih mladih	2.375
Delež brezposelnih mladih	27,3%
Št. mladih zaposlenih	9.110
Delež mladih zaposlenih	15,9%

Vir: SURS, zbrani podatki veljajo za leto 2015

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Dodeljena sredstva Urada RS za mladino na Javnem pozivu 2016/17

Druge nevladne organizacije

Organizacija	Sredstva v EUR
Kulturno umetniško društvo Plac	16.162
Društvo novomeških študentov	
Druge nevladne organizacije Skupaj	

Mladinski centri

Organizacija	Sredstva v EUR
Mladinski center BIT	19.975
Lokalpatriot	13.256
Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto	19.975
Kulturni center Semič, javni zavod	11.168
Mladinski centri skupaj	64.374

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

NOVO MESTO: Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Društvo novomeških študentov Novo mesto, Društvo podeželske mladine, društvo prijateljev mladine Mojca, Društvo tabornikov - Rod gorjanskih tabornikov, Zavod Lokal Patriot, Mladi Kapitelj, Mladinski klub Stonoga, skavtska skupina Gorjanski medvedje Novo mesto, Rotaract, Mladinski svet Novo mesto, vrsta športnih klubov s podmladkom, Posvetovalnica za učence in starše Novo mesto, Razvojni center Novo mesto.

KOČEVJE: KLUKŠ - Klub kočevskih študentov, Zavod Baza 13, Zveza kulturnih društev Vezenina, Športna društva, Klub mladih Kočevja

ČRNOMELJ: Klub belokranjskih študentov, Mladinski kulturni klub Bele krajine, skavti, Športno – turistično društvo Vinica, mladi gasilci in športna ter kulturna društva, ki delajo z mladimi. Mladinski svet Bele krajine je v mirovanju.

Stanje v regiji na področju mladine:

NOVO MESTO: Stanje je zadovoljivo, ni pa odlično. Prostočasnih aktivnosti je dovolj, a je problem aktivna udeležba mladih, mladinsko organiziranje je dobro urejeno znotraj posameznih organizacij, premalo pa je sodelovanja med organizacijami in predvsem je slabo organizirana mladina, ki ni vpeta v delovanje obstoječih mladinskih struktur, izvedba neformalnih izobraževanj je solidna, je pa slabša udeležba, pogrešajo več intenzivnega sodelovanja med šolami in mladinskimi organizacijami, zaposlovanje mladih je razen visoko izobraženega kadra v vodilnih gospodarskih družbah slabo, bivalne razmere so problematične, saj so cene nepremičnin visoke, stanovanj za mlade pa ni. Manjka tudi infrastruktura oz. prostor za implementacijo vsebin in programov, kjer bi mladi lahko preživljali prosti čas kakovostno.

KOČEVJE: Glede na področja prosti čas, mladinsko organiziranje, izobraževanje, zaposlovanje in bivalne razmere, je aktivnosti za prosti čas dovolj, a se jih mladina ne udeležuje. Mladinsko organiziranje je precej aktivno, a je onemogočeno prav zaradi zgornjega razloga. Izobraževanja potekajo, vendar so skoncentrirana v večjih slovenskih mestih. Največji problem vidijo v zaposlovanju izobraženega kadra. Bivalne razmere so solidne, na voljo je dovolj stanovanj za primerno ceno, a so težko dostopna prav zaradi velike brezposelnosti.

ČRNOMELJ: Na področju prostega časa je ponudba programov zadovoljiva, bolj zahtevni programi so dostopni v Novem mestu. Na področju mladinskega organiziranja se mladi največ vključujejo v zgoraj navedena društva in smatrajo, da je ponudba zadovoljiva. Imajo Srednjo šolo Črnomelj, za katero upajo, da bo obstala. Veliko mladih obiskuje srednje šole v Novem mestu. Za študij mladi predvsem izbirajo Ljubljano, Maribor in Koper. Z bivalnimi razmerami mladi nimajo tako veliko težav kot v urbanih središčih, saj so hiše praviloma grajene z namenom, da otroci ostanejo doma. Zaposlitvene možnosti so katastrofalne. Občina je morala sama vzpostaviti podjetniški inkubator in coworking.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

NOVO MESTO: Novo mesto vsekakor potrebuje stanovanja za mlade družine. Zagotovo potrebuje tudi infrastrukturno urejen ter finančno za razvoj vsebin in kadrov primerno podprt mladinski center.

KOČEVJE: Menijo, da bi morali odgovorni (občine, ministrstva, itd.) narediti dobro mladinsko strategijo, kjer bi podprli navedene mladinske organizacije v smislu finančnih sredstev, prostorskih problematik in faktorja povezovanja, saj bi tako olajšali in prilagodili iskanje novih zaposlitvenih možnosti. Tako bi sodelujoča mladina ob koncu izobraževanja našla svoje mesto v določeni občini in tako prispevala h kvalitetnemu izvajanju programov in projektov. V naši občini bi bilo ključnega pomena ustvarjanje javnih delavnih mest v določeni organizaciji, kar pomeni s strani pristojnih organov konsistentno spremljanje vsebin in njihovega financiranja.

ČRNOMELJ: Potreben je aktivnejši pristop države na področju zaposlovanja, ki je trenutno največji problem. Za mladinske organizacije potrebujejo nujen razpis na področju Pokolpja.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

NOVO MESTO: Politiko uresničujejo skozi strategijo ter sofinanciranje programov in organizacij.

KOČEVJE: Študentski klub je financiran iz sredstev slovenske študentske organizacije, kar jim omogoča izvedbo kvalitetnih programov. Zaradi omenjenega financiranja so jim omogočeni mnogi projekti, ki jih le ob podpori občine ne bi mogli nikoli izvesti. To pomeni, da ob prenehanju statusa mladi nimajo možnosti, da bi aktivno uresničevali načrtano mladinsko politiko. Po koncu izobraževanja bi se moralo v regiji podpreti mlade s svežimi idejami, kar bi lahko uresničili z več razpisi na različnih področjih. Na klubu kočevskih študentov kot dobro prakso razumejo projekte na področju sociale, ko se na tradicionalnem dogodku Delovne Brigade udeležujejo z akcijami, ki na različne načine pomagajo lokalni skupnosti. Tudi te ne bi bile mogoče brez državnega financiranja, zato bi na lokalni ravni pričakovali več (finančne) podpore, da bi se lahko projekt osamosvojil.

ČRNOMELJ: Letos je začela pri županji delovati komisija za mladino, ki ima cilj do decembra pripraviti ukrepe za izboljšanje položaja mladih v naši občini. Občina več časa nameni reševanju konkretnih primerov, saj imajo mladi odprta vrata do vseh odločevalcev na občini.

Podpora s strani občin:

NOVO MESTO: Podpora je solidna, ni pa optimalna oz. ne omogoča nadaljnjega razvoja organizaciji. Vse preveč se pričakuje, da bi bile organizacije, ki delujejo v javnem interesu naravnane tako, da so samozadostne z lastnimi prihodki, javni pa bi bili dodana vrednost. Žal je realnost povsem drugačna, saj brez javnih niti funkcionirali ne bi.

KOČEVJE: Podpore so deležni le v smislu razpisov, ki so javnega značaja in ne prinašajo dovolj sredstev.

ČRNOMELJ: Občina Črnomelj podpira MC s 30.000 EUR letno in za uporabo prostorov v dijaškem domu plačujejo samo obratovalne stroške.

Sodelovanje pri pripravi lokalnega programa za mladino:

NOVO MESTO: Sodelujejo, a lahko bi bolje. Žal je včasih tako, da papir vse prenese, še večkrat tako, da časa za poglobljene študije niti ni, saj je potrebno dnevno delo za ustvarjanje lastnih prihodkov. Iz konkretnega primera organizacije DRPDNM lahko ugotovimo, da je tovrstno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi pisano na kožo finančno in kadrovskega dobro stoječim organizacijam, saj ostale nimajo resursov za pripravo poglobljenih odgovorov in rešitev na zahtevna vprašanja.

KOČEVJE: S sodelovanjem so začeli pred kratkim, a še niso izoblikovali skupne mladinske politike.

ČRNOMELJ: Sodelujejo pri pripravi ukrepov za izboljšanje položaja mladih.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

NOVO MESTO: Eno posvetovalno telo deluje znotraj Regijskega NVO centra. Sestaja se nekajkrat letno, člani pa so mladinske organizacije lokalne skupnosti. Oživetni skušajo tudi Mladinski svet Novo mesto.

KOČEVJE: Na klubu študentov se trudijo pomagati vsem, ki imajo kakršnakoli vprašanja ter jim nudimo prostor in sredstva za izvedbo idej. Sestajajo se tedensko.

ČRNOMELJ: Pri županji je letos začela delovati delovna skupina za izboljšanje položaja mladih, ki že kaže prve rezultate, saj so rešili nekaj konkretnih problemov. Trenutno pripravljajo nabor ukrepov za naslednji dvoletni proračun. Sestajajo se enkrat na dva meseca. Člani so predstavniki mladinskega centra, študentskega kluba, skavtov, športnega društva in predstavnica dijaške sekcije na srednji šoli.

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

NOVO MESTO: Organizacija DRPDNM lokalno največ sodeluje z Regijskim NVO centrom. Na nacionalnem nivoju sodelujejo v Mreži MaMa.

KOČEVJE: Sodelujejo z zvezo Škis, ki povezuje vse slovenske študentske klube. Njihov največji projekt je Škisova tržnica, kjer se vsi klubi predstavijo in na različne načine tudi povezujejo.

ČRNOMELJ: Sodelujejo z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, KUD Plac, letos so se tudi povezali s Klubom mladih iz Kočevja.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

NOVO MESTO: Vsekakor problematiko neobstoja primerne infrastrukture mladinskega centra ter njegovega dnevnega režijskega financiranja.

KOČEVJE: Največja težava po njihovem mnenju je zaposlovanje mladih po končanem izobraževanju, ter financiranje in uresničevanje idej, ki bi jih radi izvedli.

ČRNOMELJ: Skupna prijava projekta na razpis LAS.

Perspektive občin v Jugovzhodni regiji

Mestna občina Novo mesto

V Mestni občini Novo mesto sledijo ukrepom strategije na področju mladine, imajo tudi Odbor za mladino (v ukinjanju z novimi volitvami), v okviru strategije je predviden ukrep ustanovitve županovega posvetovalnega telesa. Preko javnih razpisov podpirajo delovanje organizacij, ki vključujejo mlade. V letu 2015 je bilo vpeljana večletno financiranje programov in sicer triletni programi. Vsako leto so objavljeni tudi razpisi za sofinanciranje projektov. Skupno je bilo v letu 2016 razpisanih 100.000 sredstev za programe in projekte. Vsebinske usmeritve v razpisih sledijo strateškimi ukrepom predvidenim v sprejeti strategiji. Razpisi se od leta 2015 objavljajo v decembru za naslednje leto.

Kot izziv bi na dogodku izpostavili vprašanje participacije mladih in prostorske težave.

Občina Kočevje

V Občini Kočevje pravkar pripravljajo lokalni program za mladino, posebnega posvetovalnega telesa za mladino nimajo, podpirajo programe za mlade na podlagi izvedenega Javnega razpisa za mlade. Prav tako občina podpira ukrepe namenjene mladim, predvsem na področju financiranja izvajanja študentskega dela v času počitnic.

Kot izziv bi na dogodku izpostavili njihov pristop k izdelavi Lokalnega programa za mladino (2017-2021).

Občina Črnomelj

V občini Črnomelj nimajo strategije za mlade, letos je začela delovati Komisija za mladino pri županji, ima pa MC BIT postavko v proračunu.

Na dogodku bi izpostavili porast fašističnih gibanj v Novem mestu med mladimi.

3.11 SAVINJSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 11. november 2016

Lokacija regijskega dogodka: Christianina dvorana v dvorcu Trebnik, Grajska 4, Slovenske Konjice

Lokalni organizator: Mladinski center Dravinjske doline

Število udeležencev: 22

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Mestna občina Velenje, Občina Šentjur, Občina Žalec, Občina Vojnik, Mestna občina Celje

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	254 318
Št. mladih	38 546
Delež mladih	15,2%
Št. brezposelnih mladih	3266
Delež brezposelnih mladih	22,4%
Št. mladih zaposlenih	13 993
Delež mladih zaposlenih	13,8%

Vir: SURS, zbrani podatki veljajo za leto 2016 (polletni podatki)

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017:

Organizacija	Sredstva v EUR
Mladinski center Šmartno ob paki, javni zavod	12.802
Mladinski center Velenje, javni zavod	24.061
Mladinski center Dravinjske doline	27.058
Razvojna agencija Kozjansko, javni zavod	16.253
Celjski mladinski center, javni zavod	27.058
Društvo študentski, mladinski in otroški center Laško	9.534
Šaleški študentski klub	19.521
Društvo Salezijanski mladinski center Celje	12.893
Mladinski centri Skupaj	149.180

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- Mladinski center Dravinjske doline
- Mladinski center Celje
- Mladinski center Velenje
- Klub študentov Dravinjske doline
- Klub študentov Občine Celje
- MC Šentjur (RAK Šentjur)
- Mladinski klub Netek
- Mladinski svet Velenje
- Mladinski svet Občine Slovenske Konjice
- Mladinski svet Celje
- Mladinski svet Žalec

Stanje v regiji na področju mladine:

Mladinsko organiziranje je v večjih mestih (Slov. Konjice, Celje, Velenje, Šoštanj) izrazitejše in obstaja že daljše časovno obdobje. Mladi imajo za preživljanje prostega časa na voljo raznolike možnosti, pri čemer se pa opazja, da je manj tovrstnih organizacij v predelu Šmarja in Rogaške Slatine, pri čemer pa najdemo npr. v Laškem dobro delujočo mladinsko organiziranje. Opažamo, da je razdrobljenost in raznolikost v Savinjski regiji precej velika. Mladim v regiji je skupna bivalna problematika in zaposlovanje, saj v sklopu svojega pridobljenega znanja, ne morejo dobiti zelenih zaposlitev in se posledično finančno osamosvojiti. Razna neformalna izobraževanja so potrebna v celotni regiji.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

V regiji bi morale vse občine prenesti področno zakonodajo (ZJIMS) v svoje lokalno okolje, torej podpirati mladinske organizacije, razumeti njihovo vsebino in primerno finančno podpirati delovanje.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

V regiji sta sprejeti dve strategiji za mlade (Celje, Velenje). Nekatere občine so sprejele Odlok o mladini, nekatere so celo ustanovile mladinski center kot javni zavod, nekaj občin pa ni storilo skoraj ničesar na tem področju.

Podpora s strani občin:

V večini gre za sofinanciranje programov preko vsakoletnega razpisa. V Celju in Velenju najdemo tudi mladinski center kot javni zavod.

Sodelovanje pri pripravi lokalnega programa za mladino:

Večina občin nima lokalnega programa za mladino. Sodelovanja med mladinskim sektorjem in posameznimi občinami so zelo različna in sicer, od tega, da je sodelovanje trajno in vzajemno, do tega, da sodelovanja skoraj da ni. V Velenju so mladi pri pripravi strategije sodelovali z občino.

Posvetovalna telesa za mladinska vprašanja v regiji:

Odbor za mladino v Slovenskih Konjicah, Komisija za mladinska vprašanja v Celju, mladinski sveti lokalnih skupnosti (Slovenske Konjice, Celje, Žalec, Velenje).

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Sodelovanje preko lokalnih meja je odvisno od angažiranosti same organizacije. MCDD na primer sodeluje še z drugimi lokalnimi okolji zaradi programa, ki ga izvaja. Redko opazimo, da bi se mladinske organizacije in organizacije za mlade intenzivno povezovali z drugimi. Menimo, da povezovanja, ki obstajajo, so takšna, da izhajajo že iz preteklosti in se nadaljujejo. Novih povezovanj je manj. V projektih, ki jih organizirajo druge občine, se redkeje udeležujemo, saj običajno nas ne kontaktirajo, temveč jih organizacije same, če zaznamo potencialno možnost sodelovanja. Prav tako menimo, da ni veliko projektov, ki bi presegali občinske meje in kjer bi se lahko potem povezale tudi mladinske organizacije.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

V Slovenskih Konjicah bi želeli izpostaviti sprejem Odloka o mladini, sprejem Strategije za mlade, podelitev koncesije MCDD, ki deluje že 16 let kot zasebni MC, primerno financiranje glede na izvajanje vsebine in število mladih v občini.

Perspektive občin v Savinjski regiji

Občina Slovenske Konjice:

Občina Slovenske Konjice sofinancira programe namenjene mladinskim društvom, ki izvajajo mladinske in otroške programe in projekte v občini. Podlaga za sofinanciranje je prijava na Javni razpis za otroške in mladinske programe in projekte v občini. Prijavljena društva morajo izpolnjevati razpisne pogoje po Pravilniku na podlagi katerega delujejo mladinska društva in imajo sedež na našem območju.

V skladu z določbami Pravilnika občina sofinancira programe in projekte za mlade iz naslednjih področij: neformalnega izobraževanja in usposabljanja za mladinsko delo, preventivno delo z osnovnošolci, oblikovanje posebnih socialnih veščin, interesov in sposobnosti, oblikovanje pozitivne samopodobe, prostovoljno mladinsko delo, mobilnost mladih, mladinsko kulturo, usposabljanje za pridobivanje veščin življenja v naravi, zmanjševanje učinkov in posledic tveganih vedenj, aktualnih mladinskih iniciativ ter vzpodbujanje k oblikovanju pozitivnih vrednot mladih.

Lokalna skupnost izvaja mladinsko politiko na lokalni ravni, ki je v interesu občine, potrebami, zmožnostmi in danimi okoliščinami. Finančno podpira mladinski sektor v skladu z proračunskimi zmožnostmi. Ima ustanovljeno delovno telo za mladinska vprašanja in sicer Odbor za mladino, sprejema lokalne programe za mladino ter izvaja druge ukrepe v mladinskem sektorju.

Občina Šentjur:

V Občini Šentjur finančno podpirajo programe v mladinskem sektorju, sofinancirajo jih preko javnega razpisa. Ukrepi, namenjeni mladim, ki jih izvajajo, so: vključevanje mladih v lokalno politiko, vključevanje mladih pri izdelavi dolgoročnih razvojnih programov, sofinanciranje delovanja in programov mladinskih društev in mladinskega centra Šentjur, zagotavljanje prostorov za njihovo delovanje... Programi, ki jih izvajajo, so raznoliki in pestri, problem se pojavlja le pri udeležbi mladih, ki je na določenih projektih zelo nizka (mladi se udeležujejo prireditev v manjšem številu).

Občina Šmarje pri Jelšah:

V občini vsako leto objavijo javni razpis za sofinanciranje mladinskih programov in projektov v Občini Šmarje pri Jelšah. V letu 2016 so sofinancirali programe in projekte v višini 8.000,00 EUR. Lokalni program za mladino bo sprejet v okviru Strategije razvoja občine Šmarje pri Jelšah, ki naj bi bila sprejeta do konca leta 2016. Zaenkrat niso zasledili potrebe po ustanovitvi Odbora za mladinska vprašanja – morebitna vprašanja rešujejo v okviru Odbora za družbene dejavnosti in finance. V občinski upravi podpirajo delovanje Mladinskega centra in omogočajo neprofitno oddajo prostorov (plačilo samo materialnih stroškov) klubu študentov (KŠŠO) ter upajo, da bo center v letu 2017 zaživel. V letu 2016 so ustanovili Javni zavod za turizem, šport in mladino, ki bo pričel z delovanjem v prvi polovici leta 2017.

Občina Rogaška Slatina:

Občina podpira programe v mladinskem sektorju, in sicer neposredno iz proračuna (pogodba o sofinanciranju) ter preko razpisa za sofinanciranje programov mladinskih organizacij. Izvajamo tudi nekatere druge ukrepe namenjene mladim, ki pa potekajo znotraj ostalih skupin in pod različnimi službami znotraj občinske uprave (sofinanciranje zaposlitve brezposelnih oseb, prijavljenih na Zavodu za zaposlovanje, podjetniški inkubator: svetovalne storitve, priprava poslovnega načrta, izobraževanje, možnost najema prostorov pod ugodnimi pogoji, štipendiranje v okviru Regijske štipendijske sheme).

3.12 PODRAVSKA REGIJA

Datum regijskega dogodka: 18. november 2016

Lokacija regijskega dogodka: Ob železnici 16, Maribor

Lokalni organizator: Zavod za podporo civilnodružbenih iniciativ in multikulturno sodelovanje Pekarna Magdalenske mreže Maribor, Mladinski informacijsko – svetovalni center INFOPEKA

Število udeležencev: 33

Prejemnice certifikata Mladim prijazna občina: Mestna občina Maribor, Mestna občina Ptuj

Statistični podatki regije:

Št. prebivalcev	322 553
Št. mladih	51 264
Delež mladih	15,9%
Št. brezposelnih mladih	3 966
Delež brezposelnih mladih	23,4%
Št. mladih zaposlenih	15 487
Delež mladih zaposlenih	12,9%

Vir: SURS, zbrani podatki veljajo za leto 2016, polletni podatki

Prejemniki sredstev iz Javnega poziva URSM 2016/2017: Druge nevladne organizacije

Organizacija	Sredstva v EUR
Popotniško združenje Slovenije Maribor	24.167
Znanstveno-raziskovalno združenje EPEKA, socialno podjetje	28.333
Inštitut za razvoj družbene odgovornosti	17.143
Druge nevladne organizacije Skupaj	69.643

Mladinski centri

Organizacija	Sredstva v EUR
Center interesnih dejavnosti Ptuj, javni zavod	23.426
Kulturni društvo mladinski center IndiJanez	19.430
Mladinski center Ormož, javni zavod	17.070
Evropski kulturni in tehnološki center Maribor	19.158
Društvo Salezijanski mladinski center Maribor	18.704
Pekarna – Magdalenske mreže	27.058
Mladinski kulturni center Maribor, javni zavod	24.334
Javni zavod Center za mlade Ruše – Cezam, javni zavod	16.162
Mladinski centri Skupaj	165.342

Mladinske organizacije in organizacije za mlade:

- Zveza prijateljev mladine
- Mladinski center Indijanez
- Mladinski kulturni center Maribor
- Društvo salezijanski mladinski center Maribor
- EPEKA
- Center eksperimentov Maribor
- ŠOUM
- Mestni mladinski svet Maribor
- Mladinski informacijsko-svetovalni center INFOPEKA
- Pekarna Magdalenske mreže
- Inštitut za razvoj družbene odgovornosti IRDO
- CID Ptuj
- CEZAM Ruše
- Mladinski center Ormož
- Društvo ustvarjalne mladine Šentilj
- Mladinski center Na placu
- PIP
- Društvo študentov invalidov Slovenije
- TOTI DCA
- PUM-Andragoški zavod
- Mladinski svet Ptuj
- Mladinski svet Slovenske Bistrice

Stanje v regiji na področju mladine:

Stanje na področju mladine je v Podravski regiji precej raznoliko. V večjih občinah se mladinski sektor razvija tudi preko proračunskih sredstev namenjenih mladinskim programom, med tem ko se v manjših sredstva občinskih proračunov namensko ne porabljajo za ustvarjanje in krepitev mladinskih programov.

Kar se tiče formalnega izobraževanja so osnovne šole prisotne v večini občin v regiji in je tako poskrbljeno za osnovno-šolsko izobraževanje v domači občini. Največji nabor srednjih šol je v Mariboru, so pa tudi v Rušah, Slovenski Bistrici, Ormožu in Ptuj, kar pomeni, da morajo dijaki v času srednje šole izbrati šolo v enem izmed omenjenih krajev. Pri univerzitetnem oziroma višješolskem izobraževanju se mladi preusmerijo v eno izmed univerzitetnih mest po Sloveniji, v Podravski regiji je to Maribor. Če govorimo o neformalnem izobraževanju je le to prisotno v večji meri v mestih in večjih krajih. V času srednje šole mladi tako lahko pridejo v stik s programi neformalnega izobraževanja, a se jih v večini primerov ne udeležujejo zaradi vezanosti na javni promet in vsakodnevnih migracij med domačim krajem in krajem, kjer obiskujejo srednjo šolo.

Predvsem v zadnjem času na področju prostega časa v Podravski regiji beležijo vse večjo prisotnost strukturiranega prostega časa posebej med mlajšimi, med mladimi pa dejavnosti, ki jih počnejo v prostem času variirajo. Od tega da eni raje svoj prosti čas preživljajo v organizacijah, ki pripravljajo mladinske programe, drugi so aktivni v samoniklih skupinah in društvih, ki so najbolj neposredni odgovor na potrebe mladih, mnogo je tudi preživljanja prostega časa v športnih klubih ali fitness centrih, nestrukturirano v krogih prijateljev in znancev ali doma. Različni kraji v Podravski regiji nudijo

mladim različne možnosti, z gotovostjo pa lahko trdimo, da je v manjših krajih tudi manj možnosti kvalitetnega preživljanja prostega časa.

Teze, ki smo jih zapisali že pri preživljanju prostega časa lahko le nadaljujemo na področju mladinskega organiziranja. V malih krajih imajo manj priložnosti za organiziranje znotraj obstoječih specifično mladinskih struktur, lahko pa se pridružijo kulturnemu, lovskemu, gasilskemu, športnemu, verskemu programu, ali se samoorganizirajo in oblikujejo samoiniciativne skupine, ki odgovarjajo na njihove specifične potrebe. Podatkov o tem, v kolikšni meri so mladi tovrstno samoiniciativni žal nimamo. V večjih krajih oziroma mestih pa imajo mladi večje možnosti mladinskega organiziranja, saj obstaja več programov, ki delujejo na področju organiziranja mladih.

Mladi zaradi trenutnih sistemskih ureditev in ekonomsko politične situacije dalj časa ostajajo pri svoji družini oziroma v času študija živijo v študentskih domovih oziroma najemniških stanovanjih v kraju študija. Opažamo, da se mladi v veliki večini po zaključenem študiju tudi selijo nazaj v domač kraj. Zelo težko pridejo do lastnega stanovanja, bivanjska problematika je že dalj časa ena izmed pomembnejših področji, na katerem bi bilo za mlade nujno potrebno sprejeti ukrepe, ki bi njihovo stanovanjsko situacijo razrešili. Na področju stanovanjske problematike je po mnenju mladih primeren način reševanja le-te ustanavljanje stanovanjskih (najemniških) zadrug, morda s posebnimi olajšavami za mlade.

Mladi se dalj časa zadržujejo v izobraževalnem sistemu, z vstopom na trg dela pa se mnogi srečujejo s številnimi neuspehi. Dela za nedoločen, polni delovni čas tako rekoč več ni, vse več pa je nestalnih in atipičnih oblik dela, katerim so trenutno izpostavljeni predvsem mladi. Zaradi miselnosti bolje slabo kot nobeno, so mnogi pripravljene sprejeti slabe delovne pogoje, dostojno delo pa so prej sanje kot realnost. Veliko mladih iz Podravske regije, predvsem tistih, ki živijo v krajih ob meji, se zaposluje v sosednji Avstriji, kjer sicer za naše standarde prejemajo višje plačilo, Avstrijcem pa vseeno predstavljajo poceni delovno silo. Poudariti pa je potrebno, da velikokrat opravljajo delo, ki je pod njihovo ravni izobrazbe. Veliko mladih tako opravlja dela, za katera so veliko preveč izobraženi in kvalificirani, a plača, ki jo prejemajo tam za nekvalificirano delo, je v Sloveniji za kvalificirano nikoli ne bi.

Želje, vizija in potrebe mladih v regiji:

Vizija, kot jo vidijo mladi za področje Podravske regije in dogajanje na mladinskem polju, je, da bi mladi lahko v večji meri sami oblikovali svoje programe, naslavljali teme in problematike, ki se jih tičejo in jih zanimajo. Mladim širom regije bi bilo potrebno zagotoviti nekomercialne prostore srečevanja, da svojega prostega časa ne bi preživljali v lokalih, ampak bi se družili v prostorih, ki bi jih glede na svoje potrebe ustvarjali sproti. Mladim naj bo omogočena avtonomnost in ustvarjalnost, omogočena naj jim bo brezplačna uporabna praznih, zapuščenih, zanemarjenih prostorov v lasti občine, pa tudi zasebnikov. Skozi uporabo in oživitev teh prostorov se bodo mladi tudi približali lokalni skupnosti in učinek bo za obe strani blagodejen.

Na sistemski ravni je na področju sofinanciranja potrebno podpirati predvsem vsebine, ki mladim omogočajo večanje avtonomije, samoorganiziranje, kritično presojanje ekonomsko-političnega sistema, v katerem živimo, ki jim nudijo strokovno psiho-socialno oporo in jih spodbujajo k umetniški ustvarjalnosti.

Prav tako je potrebno mladim v regiji omogočiti vsebine, ki jih na področju zaposlovanja usmerjajo v trajnostne oblike zaposlitev kot so ustanavljanje zadrug. V regiji je namreč potrebno zagotavljati takšna delovna mesta, ki bodo bolj odporna v primerjavi z drugimi v času ekonomskih kriz. Ključno na področju večanja zaposljivosti in zaposlovanja mladih je tudi to, da se mladim v lokalnih skupnostih in na državni

ravni skozi mnogotere ukrepe in vsebine ne ponuja ideoloških konstruktov o uspešnem podjetništvu, temveč vsebine, ki jim pušča veliko prostora za lasten razmislek, samoiniciativnost, predvsem pa jim nudi orodja, kako delovati v in za skupnost(i).

Kot že zapisano, je potrebno predvsem na sistemski ravni izvajati ukrepe, ki bi omogočale ustanavljanje stanovanjskih zadrug, ki bi bile ugodne zlasti za mlade.

Lokalne mladinske politike in dobre prakse:

Mestna občina Maribor:

Pri pripravi lokalne mladinske politike so sodelovali na začetku Mestna uprava in Mestni Mladinski svet Maribor, kasneje se je vključil še javni zavod MKC Maribor k sooblikovanju pa so bile povabljene tudi vse mladinske organizacije in organizacije za mlade v Mariboru, ki so se kontinuirano sestajale in sooblikovale program pred sprejetjem.

Pri izvajanju lokalnega programa najbolj aktivno sodeluje Komisija za mladinska vprašanja MOM, ki zastopa vsa področja mladinskega sektorja (s sestavo kot je opisana spodaj). Prav tako pa mladinskim organizacijam oz. organizacijam za mlade, ki se prijavljajo na javni razpis MOM za sofinanciranje mladinskih centrov, na razpisu pripada več točk, če izvajajo vsebine opredeljene v Lokalnem program za mlade.

Posvetovalna telesa v Mariboru so Odbor MS za mladino, šolstvo in šport (pred sejami MS – 1x mesečno) člani so mestni svetniki in zunanji člani; Komisija za mladinska vprašanja (sestajanje v povprečju na 14 dni) 5 članov – 1 predstavnik mestne uprave, 1 predstavnik MS, 1 predstavnik javnega zavoda na področju mladine, 1 predstavnik nevladnih organizacij, 1 predstavnik mladinskega sveta; obstaja tudi Komisija za razvoj NVO v MOM, ki je posvetovalni organ župana in v katerem so zastopani tudi nevladni mladinski centri. Trenutno jih v Komisiji zastopa Pekarna Magdalenske mreže. Žal je potrebno povedati, da kljub rednemu sestajanju (1x na 2 meseca), komisija nima moči, da bi kakor koli vplivala na odločitve župana oz. mestne uprave, predvsem kar se tiče pravočasne objave razpisov ter višjega financiranja programov nevladnih mladinskih organizacij.

Podpora s strani občin:

V Mariboru občina preko Urada za kulturo in mladino izvaja letne razpise za mladinske projekte in nevladne mladinske centre. Tukaj želijo mladi opozoriti na zelo pozno objavo razpisov, ki so ponavadi objavljeni meseca aprila, maja ali junija za tekoče leto. Kljub opozorilom s strani mladinskih organizacij in posvetovalnih teles v zadnjih nekaj letih, učinka ni.

Prav tako želijo opozoriti, da je letos MOM omejila višino sredstev na razpisu za nevladne mladinske centre, v kolikor se nevladna organizacija prijavlja tudi na občinske razpise za kulturne projekte in programe. Po nekaj mesečnem čakanju na pojasnilo, so z občine odgovorili, da je do tega prišlo z zaradi tega, da lahko razdelijo finance med kar največ prijaviteljev na področju kulture in mladine. S strani mestnih svetnikov in Mestnega mladinskega sveta Maribor smo slišali, da je letos na razpisu za nevladne mladinske centre zaradi omenjene omejitve ostalo kar 10.000 eur, ki se je ob rebalansu proračuna vrnilo v integralni del proračuna. Na tak način se zavira delovanje in razvoj nevladnih mladinskih centrov.

Prav tako bi si v Mestni občini Maribor želeli okrepitev mladinskega sektorja na Uradu za kulturo in mladino MOM (več zaposlenih na področju mladine).

Regijsko sodelovanje na področju mladine:

Sodelovanje poteka na področju izmenjave informacij z mladinskega polja, mladinski centri pa obiskujejo tudi posamezne vsebine neformalnega izobraževanja drugih mladinskih centrov in sodelujejo pri večjih dogodkih predvsem na področju prostovoljstva (Dan za spremembe, Festival prostovoljstva). Mladinski centri si med seboj precej pomagajo na področju izvajanja Evropske prostovoljne službe. Na Pekarno Magdalenske mreže se pogosto obračajo druge organizacije iz regije, ki potrebujejo nasvet pridobivanju akreditacije, pri izpolnjevanju prijave ali konkretnem izvajanju.

Sicer pa se srečujejo na dogodkih Mreže MaMa ali Mladinskega sveta Slovenije.

Drugi izzivi, ki bi jih radi izpostavili na dogodku:

Mestna občina Maribor:

- Prepozna objava razpisov za sofinanciranje nevladnih mladinskih centrov/organizacij v MOM
- Omejitev sredstev za nevladne mladinske centre/organizacije v MOM
- Pomanjkanje systemske podpore mladim, ki želijo delovati avtonomno, po načelu samoorganiziranja. Podpore bi jim občine lahko nudile predvsem tako, da bi mladim v brezplačno uporabo dale zapuščene in zanemarjene stavbe v občini.
- Okrepitev systemske podpore mladinskemu polju (javni razpisi, strateški dokumenti, ključni ukrepi) občinah

Perspektive občin v Podravski regiji:

OBČINA SVETI ANDRAŽ

Občina podpira mladinske programe, ampak nimajo za to posebnega programa. Sofinanciranje poteka v okviru sofinanciranja društvenih dejavnosti, društva za delo z mladimi dobijo dodatne točke in s tem višja finančna sredstva. Posebnih ukrepov, namenjeni mladim ne izvajajo.

OBČINA SVETI JURIJ

Občina Sv. Jurij v Slovenskih goricah podpira programe v mladinskem sektorju v smislu sofinanciranja tudi mladinskih društev, preko javnega razpisa za sofinanciranje raznih društev v občini. Zaradi majhnosti občine se za ureditev zgolj financiranja mladinskih programov še niso odločili.

Sofinanciranje poteka v okviru javnega razpisa za sofinanciranje dejavnosti raznih društev.

Občina ne izvaja posebnih ukrepov, ki bi bili namenjeni zgolj mladim, se pa slednji vključujejo v številne društvene dejavnosti v občini. Drugih ukrepov v mladinskem sektorju občina finančno ne podpira in ne izvaja. Mladinski center bi bil dobrodošel.

MESTNA OBČINA MARIBOR

V občini podpirajo mladinske programe preko javnih razpisov – nevladni in nepridobitni mladinski centri, manjši in večji projekti, preko brezplačne oddaje prostorov, sofinancirajo javni zavod MKC Maribor in Mestni mladinski svet Maribor. Sprejeli so 2. Lokalni program mladih v MOM za obdobje 2016 – 2021. V njem so nanizani ukrepi, ki jih izvajajo.

Menijo, da so primerljivi z drugimi občinami po Sloveniji. Programi, ki jih v MOM izvajajo nevladne organizacije so dobri – prepoznavajo, da jih mladi opozarjajo, da težko pridejo do informacij v zvezi s programi.

OBČINA SELNICA OB DRAVI

V občini podpirajo programe v mladinskem sektorju. Pred ustanovitvijo Javnega zavoda, je bila v občinskem proračuna postavka Mladina projekti. Od ustanovitve javnega zavoda (november 2015) je del sredstev namenjen delovanju organizirane in neorganizirane mladine. Črpajo ta sredstva na način kot se sami mladi dogovorijo med seboj.

Občina mlade finančno podpira, vendar vsebine, ki so opredeljene v Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju mladih ne zanimajo tako kot so zapisani. So pa določeni projekti, ki so preplet nekaterih vsebin znotraj zakona.

Glede na to, da mladi sami izbirajo projekte, ki jih tudi sami izvajajo – so v občini zelo zadovoljni s participacijo mladih v družbenem življenju.

MESTA OBČINA PTUJ

V Mestni občini Ptuj podpirajo programe za mladino (Center interesnih dejavnosti, Mladinski svet Mestne občine Ptuj, Društvo prijateljev mladine). Vsi so sofinancirani iz proračuna.

Občina je ustanovila zavod Center interesnih dejavnosti Ptuj, kateri je ustanovljen za področje mladih. V zavodu je 5 redno zaposlenih in 2 opravljata javna dela. Mladinski svet Mestne občine Ptuj ima v proračunu zagotovljeno proračunsko postavko. Objavljamo tudi javne razpise za podjetništvo, kulturo in razpis, kateri ni predmet drugih razpisov.

V letu 2016 so sprejeli strategijo za mlade v MO Ptuj.

Občina finančno podpira in izvaja ukrepe v skladu z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju. Pri izvajanju programov se ocenjujejo kot uspešni.

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

V občini finančno podpirajo mladinske programe in projekte, financiranje poteka na podlagi javnega razpisa, ki se izvede v prvi polovici tekočega leta. Za financiranje Mladinskega sveta imajo v prora-

čunu na posebni postavki, vendar sredstva že drugo leto ostajajo, ker MS ne podaja zahtevkov. Posebnih projektov za mlade v občini ne izvajajo.

OBČINA DUPEK

Zaenkrat še nimajo in tudi ne financirajo mladinskih programov.

OBČINA CERKVENJAK

V občini Cerkevjak nimajo opredeljenega tovrstnega.

Občina na podlagi določb Pravilnika o dodelitvi denarne nagrade zlatim maturantom, dijakom in študentom Občine Cerkevjak, dodeljuje denarne nagrade vsem upravičencem za njihovo uspešnost pri izobraževanju.

Občina Cerkevjak je v letu 2007 vzpostavila e-točko - prostor v Kulturnem domu. Prostor je opremljen s štirimi računalniki, ki so brezplačno na voljo vsem, predvsem pa dijakom in študentom.

Na območju UE Lenart deluje Študentski klub Slovenskih goric, ki ima sedež v Lenartu. V ta klub je včlanjenih kar nekaj študentov in dijakov iz občine Cerkevjak.

Študentski klub se v zadnjih 5 letih ni prijavil na javni razpis za sofinanciranje dejavnosti društev.

OBČINA SVETA ANA

Občina Sveta Ana direktno ne izvaja in ne financira nobenega programa za mlade, lahko pa se mladi oz. mladinske organizacije prijavljajo na druge javne razpise (npr. za kulturo, šport, ipd.).

OBČINA MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU

Občina Miklavž na Dravskem polju podpira programe, ki so neposredno ali posredno namenjeni

mladim s sofinanciranjem: programov ZPM in RK Slovenije, delovanja Zveze za tehniško kulturo Slovenije, izvajanja programov nevladnih organizacij na področju športa, kulture ter socialnega in zdravstvenega varstva, v katere se vključujejo mladi itd.

Občina sofinancira izvajanje programov z objavo javnih razpisov na zgoraj naštetih področjih.

Ob sofinanciranju programov, ki vključujejo ukrepe namenjene mladim se bo občina Miklavž na Dravskem polju vključila v projekt vzpostavitve t.i. »Varnih Točk«.

Občina Miklavž na Dravskem polju poskuša v okviru aktivnosti Odbora za mladino pospeševati oz. spodbujati uresničevanje mladinske politike na lokalni ravni, vendar se zaveda nujnosti ustanovitve oz. delovanja mladinske organizacije za uresničevanje le-te.